POLIROM
Lucian Dan Teodorovici
Celelalte povești
de dragoste

Lucian Dan Teodorovici

Celelalte poveşti de dragoste

EDITURA Polirom
2009

© 2009 by Editura Polirom

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN 978-973-46-1070-9
ISBN eBOOK: 978-973-46-2086-9

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale şi se pedepseşte penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul
Versiune electronică realizată de Elefant.ro

Lucian Dan Teodorovici (n. 17 iunie 1975, Rădăuți-Suceava) este coordonator al colecției „Ego. Proză” a Editurii Polirom şi senior-editor al săptămânalului

Suplimentul de cultură, Iaşi. Între 2002 şi 2006, a fost redactor-şef al Editurii Polirom. A colaborat cu proză, teatru, articole la diverse publicații din țară şi străinătate. Este coscenarist al serialului TV *Animat Planet Show*, difuzat de Antena 1, scenarist al lungmetrajului cinematografic *Circul nostru vă prezintă:*, adaptare după romanul cu acelaşi titlu, al lungmetrajului cinematografic *Sunt o babă comunistă!*, după romanul omonim semnat de Dan Lungu, şi al scurtmetrajelor *Bomboane de ciocolată*, *O zi bună* şi *După gâşte*, toate premiate şi finanțate de Centrul Național al Cinematografiei din România. Volume publicate: *Cu puțin timp înaintea coborârii extratereştrilor printre noi*, roman, Editura OuTopos, Iaşi, 1999 (ediția a II-a revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 2005); *Lumea văzută printr-o gaură de mărimea unei țigări marijuana*, povestiri, Editura Fundației „Constantin Brâncuşi", Târgu Jiu, 2000; *Circul nostru vă prezintă:*, roman, Editura Polirom, Iaşi, 2002 (ediția a II-a revăzută, Editura Polirom, 2007); *Atunci i-am ars două palme*, povestiri, Editura Polirom, Iaşi, 2004. Coautor, împreună cu Dan Lungu şi Cătălin Mihuleac, al volumului de teatru *Antologia DramatIS*, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 2008. Coautor, împreună cu Florin Lăzărescu şi Dan Lungu, al volumului de povestiri *Pas question de Dracula*, Editions Non Lieu, Paris, 2007. În 2009, volumul de povestiri *Atunci i-am ars două palme* va apărea în traducere germană (Pop Verlag, Ludwigsburg), iar romanul *Circul nostru vă prezintă:* urmează a fi tradus şi publicat în SUA (Dalkey Archive, Champaign-Illinois), Italia (Zonza Editori, Milano) şi Ungaria (L'Harmattan Könyvkiadó, Budapesta). Mai multe detalii pe www.teodorovici.ro

Şobolanul e mai viu decât ţestoasa

În ciuda a ceea ce se spunea despre prietenul meu, eu ştiam că nu e, nici pe departe, atât de deştept. Îmi plăcea totuşi să-mi petrec timpul cu el, pentru că ni se părea amândurora că avem multe de comunicat, iar uneori aveam impresia că vorbim, de-a dreptul, numai în adevăruri inefabile. Fără discuţie că ne ajutau să credem asta şi sticlele de whisky pe care le goleam de ceva vreme pe banii lui. Era scenarist la nişte rahaturi de sitcomuri de televiziune şi părea convins că banii o să-l ţină o veşnicie. Adevărul e că se mândrea cu asta de ţi se făcea silă uneori. Nu cu banii, îl cam durea-n cur de ei, mai ales atunci când se îmbăta. Se mândrea cu calitatea asta a lui de scenarist. Deşi era conştient că-s nişte rahaturi de sitcomuri, deşi îl enerva teribil să muncească la ele, în mintea lui erau cumva ca o confirmare că, peste ani, va reuşi să scrie un roman adevărat, aşa zicea el, chiar dacă ştia că din romane n-o să mai facă bani. Însă îl mânca, era tot expresia lui, îl mânca şi ştia că o să vină vremea să-l scrie la un moment dat. Numai că, deşi lumea îl vedea tare deştept, eu îl cunoşteam mai bine, mult mai bine decât lumea, şi ştiam că niciodată nu-şi va depăşi condiţia asta de scenarist, pentru că nu-l ducea capul într-atât încât să poată fi mai mult. Iar dacă e să fiu cinstit, până şi condiţia asta o obţinuse din întâmplare, pe vremea când se visa regizor şi realizase pe banii lui un scurtmetraj caraghios, în care jucase şi el. Şi bombardase apoi televiziunile cu filmuleţul ăla. Asta se întâmplase cu câţiva ani în urmă, iar la un moment dat primise un răspuns de la una dintre televiziuni, din care aflase că filmuleţul e realizat cam penibil, dar că scenariul li se părea interesant. Era invitat să scrie ceva pe o temă dată de ei. Şi a scris. Oricum, toate astea, inclusiv mândria lui care

devenea uneori greu de suportat, nu mi-l făceau mai puțin simpatic. Țineam la el, pe bune. Comunicam.

În seara aceea, pentru că eram singurii clienți ai cârciumii, ne ajuta să comunicăm, ba chiar să ne închipuim că săpăm în piatră cu vorbele noastre, şi vocea lui Leonard Cohen, care cânta, iar şi iar, la cererea noastră, *Dance me to the end of love*. Iar şi iar. Pălăvrăgeam, printre înghițituri de J&B, despre Cohen, iar asta pentru că eu eram în perioada Cohen de câteva săptămâni bune. Barmanul transpirat şi nervos tot ofta şi ne tot punea melodia doar pentru că i se vârâse la un moment dat în buzunar o bancnotă. Însă eu voiam să fie şi el în atmosferă, încruntarea de pe chipul lui mă cam deranja, aşa că l-am chemat la masă şi i-am explicat cum Leonard a refuzat să-şi vândă piesa *Democracy* pentru campania electorală a lui Bill Clinton, spunând că speră ca acest cântec să țină cât un Volvo, adică vreo treizeci de ani, şi nu cât o administrație prezidențială americană, care ar putea să dureze cel mult opt. Iar barmanul a spus, nu mai puțin încruntat decât înainte, dar cu un soi de amabilitate în glas:

— Da' chiar ține un Volvo treizeci de ani?

Eu am dat din cap că da, deşi nu eram deloc sigur, dar aşa trebuia să fie, de vreme ce a spus-o însuşi Cohen. După care l-am iertat repede pe barman pentru incapacitatea lui de a admira ceea ce merita cu adevărat admirat, el a plecat spre bar, noi am trecut la alt pahar de J&B. Şi-apoi la altul. Iar după acest pahar, prietenul meu scenarist s-a ridicat, şi-a dus mâna la inimă şi l-a acompaniat pe Leonard, urlând: „Dance me to the children who are asking to be born", apoi s-a aşezat la loc liniştit şi a spus către barman:

— Şamane, înc-o sută!

Iar barmanul transpirat şi nervos a oftat din nou, dar a venit grăbit cu o sticlă pe care abia o desfăcuse şi ne-a turnat iarăşi în pahare, pentru că se gândea la bacşiş şi se gândea la bancnota pe care o avea deja în buzunar. Apoi, prietenul meu mi-a zis scurt şi convingător că un şobolan e mai viu decât o țestoasă, iar eu, habar n-am cum de-am ținut minte, am zis aşa:

— *Joaca preferată*.

De-ajuns pentru prietenul meu să-şi ducă mâna spre tâmplă, afişând tot dispreţul posibil şi să-mi spună că vorbeam despre *Frumoşii învinşi*, cum naiba nu recunosc citatul ăsta excepţional din *Frumoşii învinşi*!? Apoi eu am tăcut, pentru că l-am crezut pe moment, mi s-a părut şi mie că e din *Frumoşii învinşi*, doar mai târziu, când m-am trezit din beție, am constatat că eu avusesem dreptate. Oricum, atunci am tăcut şi ne-am întrebat amândoi timp de trei repetări ale melodiei pe care o ascultam de ce naiba era atât de excepţional citatul ăla şi în ce fel e un şobolan mai viu decât o broască. Niciunul nu mai ştia exact. Şi atunci prietenul meu a început să vorbească aşa, ca prostul, despre aşteptare, spunând că despre aşteptare e vorba în piesa pe care o ascultam. Iar barmanul a răspuns aşa atunci când prietenul meu l-a întrebat dacă nu despre aşteptare e vorba:

— Nu ştiu.

Mie mi s-a părut brusc foarte deştept barmanul ăsta, chiar dacă era transpirat şi nervos şi cu puțină vreme înainte nu remarcase vorba de duh a lui Cohen, ci doar faptul că un Volvo ține treizeci de ani. Da, mi s-a părut deştept, pentru că eu nu credeam deloc că e vorba despre aşteptare, ci despre moarte şi despre iubire, în sensul ăla

frumos şi siropos, de dansează-mă, iubita mea, până când o să murim şi după aceea. Pentru că iubirea, îi ziceam eu prietenului meu, iubirea nu se termină odată cu moartea, asta-i o tâmpenie, iar Leo, deja nu-i mai ziceam Leonard Cohen, nici măcar Leonard, ci Leo de-a dreptul, Leo a înțeles asta, şi-atunci a spus să-l danseze până la finalul dragostei. Prietenul meu scenarist m-a îmbrățişat exact când am terminat de rostit vorbele alea, a pufnit în plâns şi mi-a spus aşa:

— Noi suntem nişte frumoşi învinşi, şamane.
Era o vreme tocmai bună pentru plâns, aşa am gândit, deşi barmanul transpirat şi nervos părea să nu fie de acord cu noi. Însă prietenul meu mă îmbrățişa şi plângea, la un moment dat, a început să plângă în hohote chiar, iar mie mi s-a părut firesc, chiar foarte firesc să fie aşa.

— E foarte trist, şamane, a spus el printre hohote.

— Hai că-i bine, i-am zis, e-n regulă să plângi, şi l-am bătut cu palma dreaptă, uşor, pe umărul stâng.
El s-a desprins din îmbrățişare şi mi-a zis:

— Ce naiba, şi-un bărbat poa' să plângă, nu?

— Poate, am acceptat eu, dacă are motive.

— Eu am motive, şamane! a dat el cu pumnul în masă.
Apoi, în loc să-mi vorbească despre motivele lui, mi-a povestit despre un actor care juca într-unul dintre sitcomurile la care scria el. Şi mi-a zis aşa: că actorul ăla, naiba ştie ce motive are, dar se foloseşte de scenele în care prietenul meu scenarist îl pune pe personajul lui să plângă şi plânge de-adevăratelea. Eu n-am prea înțeles

cum stătea treaba, i-am zis prietenului meu că-i normal să plângă, de-aia-i actor, însă el a dat din cap hotărât şi mi-a zis că nu, nu pricep, orice actor plânge când trebuie să plângă, dar plânge cumva aşa, jucat, uneori chiar trebuie să i se pună nişte picături în ochi pentru a da impresia că plânge, însă ăsta e un escroc, aşa mi-a spus, un escroc, pentru că boceşte-n toată regula la filmări, în scenele-n care-i pus să bocească, şi o face natural, se foloseşte de scenariu pentru a plânge pe bune, naiba ştie din ce motive. Iar eu, pentru că tot nu prea pricepeam care era morala, l-am întrebat:

— Bun, şi ce mare brânză?
Prietenul meu scenarist a dat din mână şi a zis:

— Nicio brânză, şamane.
Am uitat să spun că aşa vorbea prietenul meu încontinuu când era beat, spunea şamane, hai să mai dăm pe gât unul, şamane. Şi nu numai mie mi se adresa astfel, tuturor le spunea şamane, chestie care ştiu că i-a rămas după ce a văzut în studenţie filmul *The Doors*. De altfel, îl văzuserăm împreună, căci prietenul meu şi cu mine făcuserăm studenţia cam în aceeaşi vreme, deşi era o mică diferenţă de vârstă între noi. Dar lui îi rămăsese obsesia pentru vorba aia, pe când mie îmi rămăsese, la fel ca mai tuturor celor care au văzut filmul sau au devenit fani The Doors din întâmplare, dorinţa nebună de a scuipa admirativ pe mormântul lui Morrison. Dorinţă pe care, de altfel, aş fi putut să mi-o satisfac când am petrecut două săptămâni la Paris, unde am stat, absolut întâmplător, într-un hotel de lângă Père Lachaise. Însă n-am făcut altceva atunci decât să mă pozez, singur, lângă mormântul lui Morrison, cumva ascuns, cu aparatul în mâna dreaptă bine întinsă şi cu obiectivul îndreptat,

firește, spre mine. Mi-era rușine să le cer celorlalți turiști să mă pozeze, așa că în toate fotografiile apare fața mea imensă, schimonosită nefiresc, iar undeva în fundal se vede jalnicul mormânt.

Prietenul meu s-a ridicat apoi și i-a făcut un semn barmanului, care a venit imediat lângă noi. Nervos și transpirat, dar brusc înveselit când o altă bancnotă s-a îndreptat spre palma lui. Și prietenul meu i-a zis să ia loc lângă noi. Barmanul s-a așezat.

— Spune, șamane, i-a zis atunci prietenul meu, uită-te la noi și zi-ne naibii: nu suntem niște futuți?

— Nu, am simțit eu nevoia să-l corectez, cum naiba? Niște frumoși învinși!

Barmanul ne-a fixat atent, pe rând, s-a șters de transpirație cu mâneca și s-a uitat așa, lung, la prietenul meu și parcă l-a rugat cumva cu privirea aia să nu-l lase să răspundă. Dar asta nu s-a întâmplat, pentru că celălalt tocmai mormăia, cu mâna la inimă, „touch me with your naked hand or touch me with your glove", așa că barmanul a trebuit să se uite la mine și să spună:

— Nu știu.

Și iarăși mi-a plăcut, iarăși mi s-a părut deștept. Pentru că nu mă simțeam atunci deloc frumos. Dar trebuie să spun totuși că un pic de învins mă simțeam. Și mă simțeam așa pentru că, la drept vorbind, eu aveam aproape treizeci și trei de ani și eram căsătorit de zece, iar prietenul meu avea fix treizeci și cinci, adică îi împlinea chiar în acea seară, și era căsătorit de doișpe. Și discuția noastră pornise tocmai de-aici. Că îmbătrânim, șamane, futu-i mama mă-sii. Că îmbătrânim, a zis, apoi eu am dat din cap și am spus, nici eu nu-mi dau seama de unde mi-

a venit, dar aşa am făcut, am dat din cap şi am spus că-i adevărat, că am stat într-o seară şi m-am gândit la asta, la faptul că deja nu prea-mi mai construiesc planuri de viitor, ci am ajuns să-mi trăiesc planurile, iar asta e trist, foarte trist. Am spus asta, dar nu era adevărat că mă gândisem la aşa ceva într-o seară, ci mă gândisem chiar atunci, pe loc. Iar el a zis că da, e trist şi atunci când îți dai seama că nu-ți mai construieşti planuri, ci că ai ajuns să le trăieşti, dar şi mai trist e că îmbătrânim şi nu mai cunoaştem dragostea. Iar eu i-am răspuns că aici nu prea are dreptate, că o cunosc, că doar o iubesc pe soția mea şi că nu pot să-l înțeleg, întrucât şi soția lui e tare frumoasă. Ba chiar, ca să-l liniştesc, am recunoscut că m-am gândit de câteva ori într-un fel anume la soția lui. Dar, în loc să-l flateze sau să-l enerveze, mărturisirea mea l-a făcut să spună:

— Aha! Vezi, şamane, că nici tu nu iubeşti de-adevăratelea!? Când iubeşti, nu te gândeşti în felu' ăla la alta!

Şi eu mi-am dat seama, după ce am cugetat vreme de încă jumate de pahar de whisky, că am o problemă de folosire a termenilor. Că iubesc, dar nu sunt îndrăgostit. El, apoi, s-a apucat să vorbească despre fluturaşi în burtă – exact unul dintre motivele pentru care spuneam de la început că prietenul meu nu e atât de deştept pe cât îl crede lumea, pentru că un om deştept nu spune asemenea tâmpenii, despre fluturaşi în burtă, nici măcar când e pulbere de beat. Şi-apoi, cât timp am ascultat, de zeci de ori, melodia aceea afurisită, am început să mă gândesc şi eu la lucruri la care n-ar fi trebuit să mă gândesc, cum că îndrăgostirea e specială, pe când iubirea e doar iubire şi-atât, e plină lumea de iubire şi e atât de goală de îndrăgostire. Şi i-am spus asta şi prietenului meu. Numai

că el a ridicat mâna dreaptă, apoi şi degetul arătător şi a făcut semn că nu, că mă înşel, însă apoi, prin ce a spus, a confirmat spusele mele.

— Da, şamane, ai dreptate.

Şi-apoi a tăcut, iar eu n-am priceput de ce m-a contrazis cu mâna şi m-a aprobat din vorbe, aşa că l-am întrebat.

— Nu ştiu, a dat el din umeri, pe bune dacă ştiu. Ştiu că ai şi n-ai dreptate, da' nu-mi mai amintesc de ce n-ai dreptate.

Apoi şi-a pus capul în mâini, a stat aşa câteva secunde, l-a ridicat, şi l-a scuturat uşor, după care m-a privit cât a putut de fix, în condiţiile alea, şi a zis:

— Da! Ştiu. N-ai, pentru că sunt şi oameni care-s îndrăgostiţi pe toată viaţa.

Şi-apoi am discutat despre asta, pentru că eu l-am contrazis. Şi, o vreme, chiar ne-am certat. El spunea că sunt asemenea oameni, eu ziceam că nu sunt, iar într-un final am făcut o înţelegere: că sunt, probabil, numai că pentru asta trebuie să fii un om tare bun. Însă, imediat după ce am făcut înţelegerea asta, eu mi-am amintit ceva. Mi-am amintit că, în treburile mele de la ziar, căci la un ziar lucram de mulţi ani, cunoscusem un fost securist, unul care bătuse şi poate chiar omorâse oameni, însă avusese o poveste de dragoste pe care o aflasem complet întâmplător, o poveste dintr-aia pe viaţă. Şi-atunci i-am zis prietenului meu că nu ţine înţelegerea noastră, că nu doar oamenii buni pot să fie veşnic îndrăgostiţi, că îndrăgosteala nu ţine nici de bunătate, nici de răutate, ci de cu totul altceva, naiba ştie de ce. Şi i-am dat exemplul acelui fost securist. Numai că el, de-al naibii, m-a contrazis iarăşi printr-un semn cu mâna, iar pe urmă a

spus ceva de genul că bine, nu trebuie omul să fie bun, dar e musai ca îndrăgostirea să fie bună. Adică să fie bună de la început. Şi-am discutat pe urmă amândoi dacă noi avem îndrăgostiri bune în căsniciile noastre, am spus că da, însă de-aici ne-am pus problema aşa: dacă da, atunci de ce nu mai simțim ca la început? De ce vrem altceva? De fapt, prietenul meu a pus problema aşa, moment în care eu l-am şi contrazis repede, i-am spus că nu vreau altceva, dar am simțit imediat că nu numai pe el nu-l pot convinge, ci nici măcar pe mine. Şi-apoi totul a devenit confuz şi-am dat vina pe whisky. Oricum, whisky-ul nu e doar o licoare brună. E mult mai mult de-atât, mai ales când Leo te însoțeşte-n drumul paharului către gură şi când acelaşi Leo te cutremură apoi până în ultima picătură de sânge amestecat cu alcool cântându-ți, iar şi iar, *Dance me to the end of love*.

În timp ce barmanul tocmai ne turna în pahare ceea ce mai rămăsese din a doua sticlă de J&B, prietenul meu mi-a spus că mă înşel totuşi, că e vorba de aşteptare în ceea ce ascultam, deşi noi discutaserăm până atunci despre altceva, nu despre Leo şi piesa lui. Oricum, pentru că am simțit că nu mai am argumente, am fost de acord cu el, printr-un gest pe care, de astă dată, l-am făcut eu cu mâna. Numai că am fluturat mâna mea dreaptă prea aproape de el, ceea ce l-a făcut pe prietenul meu s-o prindă în mâna lui dreaptă, s-o strângă şi să-mi spună:

— Uite, şamane, hai să facem un pact. Că după ce ieşim naibii de-aici mergem la colțu' străzii şi-aşteptăm. Şi-apoi l-a privit pe barman şi a adăugat: Auzi, ia taie tu aici!

— Stai, i-am spus tocmai când barmanul îşi îndrepta mâna lui dreaptă, cu palma întinsă, spre mâinile noastre drepte, stai să-nțeleg mai întâi ce aşteptăm.

— Ei, rahat. Aşteptăm asta... îndrăgostirea, mi-a zis prietenul meu. Că ne cam lipseşte, şamane, nu? Aşteptăm, asta facem.

Iar eu, nu ştiu de ce, chiar nu-mi dau seama de ce, am dat din cap că da, în cazul ăsta, da, fără discuţie, accept pactul. Şi i-am făcut semn barmanului că poate să taie strângerea noastră de mână. Dar pe când ăla şi-a întins mâna lui dreaptă spre mâinile noastre drepte, prietenul meu l-a oprit din nou, printr-un gest cu mâna stângă, ceea ce l-a făcut pe barman să-şi dea ochii peste cap. Sau numai aşa mi s-a părut mie. Dar nemulţumit oricum a fost, nemulţumit, nervos şi transpirat. Şi s-a uitat la ceasul de la mâna lui stângă, cumva cu apropo, iar eu am înţeles apropoul, dar în momentul ăla chiar nu mi-a păsat deloc.

— Stăm cât e nevoie, a spus prietenul meu. Oricât. Şi până mâine-dimineaţă.

— Şi mai mult!

Mă apucase un soi de entuziasm, de asta simţisem nevoia să întăresc spusele lui. Un soi de entuziasm pentru care n-aveam timp şi nici chef, în momentul ăla, de explicaţii.

— Da, exact! Şi până duminică. Şi-o lună dacă trebuie, mi-a zis.

Eu iarăşi am dat din cap că sunt de-acord, iar în momentul ăla prietenul meu l-a privit pe barman şi i-a făcut din nou semn că poate să taie strângerea noastră de mână. Barmanul a oftat, apoi şi-a coborât mâna dreaptă peste mâinile noastre drepte, iar pactul a fost consfinţit în felul ăsta. A fost consfinţit tocmai când Leo spunea,

pentru a suta oară în noaptea aceea, „Let me see your beauty when the witnesses are gone”. Şi, imediat după, prietenul meu a ridicat ambele mâini spre tavanul cârciumii şi a intrat în duet, cântând: „Let me feel you moving like they do in Babylon”. Sincronizarea a fost bună, în ciuda faptului că era cam ameţit, aşa mi se părea mie, că prietenul meu era cam ameţit şi puţin răguşit. Dar a cântat bine alături de Leo. După care s-a ridicat. Iar când Leo spunea: „Dance me through the panic till I’m gathered safely in”, prietenul meu m-a apucat de mână şi mi-a zis:

— Hai acum. Ce să mai stăm? Auzi, şamane, din momentu’ ăsta, gata, viaţa noastră se schimbă. Îţi spun eu, se schimbă al dracu’ de tare. Gata!

Ceva ciudat trebuie să se fi petrecut în atmosferă, ceva ciudat trebuie să se fi petrecut şi în sufletul meu în momentele alea. Şi asta pentru că am ştiut imediat că prietenul are dreptate, am ştiut imediat că viaţa ni se va schimba, am ştiut imediat mai ales că totul i se datorează lui Leo. N-am ştiut în ce fel i se datorează, însă am simţit că era aşa şi aveam un sentiment de bine. Dacă Leo era cel care pornise totul, atunci era bine. Leo ştia ce face, întotdeauna ştia ce face.

L-am lăsat în urmă pe barmanul nervos şi transpirat, care n-ar mai fi trebuit să fie totuşi nervos după ce încă o bancnotă îi poposise-n palmă. L-am lăsat în urmă şi l-am salutat abia după ce-am ieşit, l-am salutat prin uşa deschisă. Apoi am lăsat în urmă şi cârciuma lui, iar eu am observat, nu ştiu cum mi-a venit observaţia aia, că acea cârciumă din care ieşisem era singurul loc luminat de pe stradă şi mi-am spus că e târziu, foarte târziu. Şi, după ce am făcut observaţia asta, mi-am mai dat seama, brusc, că Leonard Cohen, care ne însoţise, tot mai îndepărtat, cu

vocea lui, cântând pentru a o sută una oară aceeaşi piesă, a încetat să se mai audă, fie şi foarte îndepărtat. A încetat pur şi simplu, pe neaşteptate, să se mai audă. Şi n-a încetat oricum, ci în mijlocul unui vers frumos, în mijlocul versului: „Lift me like an olive branch and be my homeward dove". N-a apucat să spună decât: „Lift me like an olive branch and", apoi s-a oprit. Iar eu am devenit trist. Aşa, pe nepregătite. Gata de aşteptare, dar trist. Ne-am oprit apoi, tăcând amândoi, eu şi prietenul meu scenarist, sub un stâlp chior, la o intersecție. Ne-am oprit pentru că prietenul meu mi-a zis:

— Aici. Să fiu al dracu' dacă n-aşteptăm aici!

Şi asta a fost de-ajuns ca să-mi dau seama că aşteptarea a început, că totul se va schimba de-acum în viața mea. Numai că, deşi mi-am dat seama de asta şi în mintea mea chiar mi-am repetat cuvintele, n-am mai simțit aşa de clar ca înainte că acele cuvinte sunt acoperite întru totul de adevăr. N-am mai simțit nimic, aş putea spune, decât frigul acela de februarie, de sfârşit de februarie. Dar am aşteptat, chiar dacă tremuram. Prietenul meu scenarist a aşteptat la rândul lui, chiar dacă şi el tremura. Amândoi am aşteptat să treacă pe-acolo nişte îndrăgostiri şi câțiva fluturi care să ne zboare apoi, de nebuni, prin stomac, aşa cum spunea prietenul meu. Iar tocmai atunci când eu mă întrebam dacă fluturii se adună sub felinare şi la sfârşit de februarie, am auzit vocea prietenului meu, care mi-a spus cuvintele astea:

— Ştii ceva, şamane? Mie-mi vine să mă piş dracu'!

Şi a arătat cu degetul spre baza stâlpului care susținea felinarul. Apoi s-a descheiat la şliț şi a început să urineze acolo, exact pe partea de jos a stâlpului. Iar în timp ce el făcea asta, eu am gândit, nu ştiu cum mi-a venit, de ce,

pur şi simplu aşa am gândit, că uneori aşteptarea îşi poate pierde orice urmă de frumuseţe din cauza unui fapt banal precum urinatul. Şi-atunci i-am zis să plecăm la casele noastre, iar el a zis că e bine şi aşa, în pizda mă-sii de treabă, şamane.

Pe catalige

Strada noastră se-ntortochea până departe într-un S pătrăţos, iar pe una dintre laturile acestui S pătrăţos, cea care mi se deschidea-n faţă, umblau câţiva băieţi pe catalige. Era prima zi cu soare după o săptămână ploioasă, iar băieţii îşi scoseseră cataligele la care lucraseră în ultima vreme şi ieşiseră să facă turniruri. Băieţii erau prietenii mei, şi mie mi se rupea inima că n-am catalige, iar asta se întâmpla din cauză că n-aveam un frate mai mare care să mă ajute la meşterit, că n-aveam niciun bunic tâmplar, că n-aveam nici măcar un văr binevoitor care să mă fi ajutat să-mi fac propriile-mi catalige. Ştiam deja că ceilalţi, norocoşii, şi le pregătiseră de-o bună bucată de timp, ştiam şi mi-era groază de ziua asta, în care o să vin de la câmp sau de-aiurea, o să intru pe stradă şi o să-i văd fericiţi pe cataligele lor.

Mai târziu, chiar în anul ce a urmat momentului în care m-am însurat, am văzut filmul *Life of Brian*. Filmul ăsta m-a făcut să râd, dar m-a obligat, la finalul lui, să fiu şi amărât. Şi-asta pentru că există scena aia a crucificărilor, când toţi cei bătuţi în cuie în poziţia lui Hristos cântă. Şi nu cântă orice. Cântă aşa: „Some things in life are bad/ They can really make you mad/ Other things just make you swear and curse./ When you're chewing on life's gristle/ Don't grumble, give a whistle/ And this'll help things turn out for the best". Şi-apoi, absolut demenţial în

toată scena aceea, refrenul: „And always look on the bright side of life/ Always look on the light side of life”. Şi te obligau şi pe tine să fluieri alături de ei şi să-ți spui că viața e bună, dacă ştii dincotro s-o priveşti. Am fluierat şi eu atunci când am văzut filmul, în primul meu an de căsnicie, am fluierat împreună cu cei de la Monty Python şi cu ceilalți actori, care recreau în felul lor pitoresc Golgota. O mulțime de cruci pe care o mulțime de crucificați cântau şi fluierau. Am fluierat, m-am simțit bine, am filosofat puțin pe marginea acelei secvențe, am considerat-o creştină, în ciuda parodiei. Apoi m-am amărât, pentru că, nu ştiu de ce, naiba ştie de ce, scena aia mi-a amintit de ziua când veneam spre casă, trăgând vaca de funie, iar în fața mea s-a deschis panorama băieților pe catalige. Fericiți. Memoria-mi recrea chiar, într-un mod fals, desigur, imaginea a zece-cinşpe, poate douăzeci de băieți, de prieteni ai mei, mergând pe catalige şi cântând: „Always look on the bright side of life/ Always look on the light side of life”.

Nu, nu cântau. Râdeau. Se împingeau. Căzdeau. Se ridicau. Se urcau din nou pe cataligele lor. Şi era frumos. Iar eu treceam cu vaca de funie printre ei. Şi-ncercam să nu-i privesc, dar nu reuşeam s-o fac. Apoi, unul dintre ei a venit cu cataligele lui de lemn în fața vacii mele, a-nceput să danseze caraghios, iar ea, vaca, cea mai afurisită vacă de care am avut parte vreodată, s-a dat înapoi, după care a început să sară ca proasta. Eu am tras tare de funie, vaca s-a smucit, eu am căzut, iar băieții pe catalige, prietenii mei, au început să râdă. S-au adunat în jurul meu, şi eu i-am privit aşa, din poziția mea culcată, am ridicat capul şi i-am privit de jos în sus. Şi de jos în sus se vedeau mai întâi bețele de la catalige, apoi picioarele lor, dup-aia cămăşile sau tricourile mişcate puțin de vânt, mâinile ținând strâns partea de sus a cataligelor, iar la

final se vedeau hohotele, pe nişte feţe fericite. Iar eu eram trist aşa, stând pe burtă. Apoi am văzut vaca, undeva în faţă, fugind ca nebuna, cu coada pe sus, aşa că m-am ridicat şi, fără a mai încerca să mă scutur, am fugit după ea.

M-am oprit acasă. Şi-am stat în casă până seara, citind *Aventurile lui Habarnam şi ale prietenilor săi*. Pentru că n-aveam catalige.

Casa mea se-nvecina cu casa vărului meu. Bunica mea era sora bunicii lui. Mi-era deci văr de-al doilea. Şi-l antipatizam. Nu numai pentru că bunicul lui era tâmplar şi-i construise o pereche de catalige, probabil cele mai frumoase catalige dintre toate cele ale băieţilor de pe stradă. Adică şi pentru asta, dar şi pentru faptul că era cu vreo doi ani mai mare decât mine şi ţinea s-o arate întotdeauna. O făcea pe şeful, îmi trăgea când avea chef palme după ceafă, râdea de pantalonii mei, iar uneori îmi arăta muie, cu degetul mijlociu scos dintre celelalte degete strânse în pumn, şi nu cum o făceau alţi băieţi, cu degetul mare trecut printre arătător şi mijlociu. De altfel, râdea şi pe acest subiect de mine, adică pe seama faptului că aşa cum ştiam eu s-arăt nu însemna muie, ci figa. Învăţase cum să arate corect întrucât avea o soră mai mare care locuia în Capitală, iar el o vizitase de mai multe ori. De-acolo învăţase. Şi nu numai asta, învăţase multe altele care-l făceau să creadă că e mult mai deştept. Şi eu aproape îl uram pentru că n-aveam soră în Capitală, pentru că n-aveam cum să-i întorc palmele pe care le primeam după ceafă, pentru că nu puteam să port orice pereche de pantaloni voiam deoarece se opunea bunica, pentru că mi-era imposibil s-arăt muie corect întrucât numai el avea dreptul acesta, de vreme ce el ne învăţase pe toţi ceilalţi semnul. Şi-n seara aceea, după ce-am pus

deoparte *Aventurile lui Habarnam şi ale prietenilor săi*, l-am urât şi mai abitir pe vărul meu, pentru că el fusese cel care se postase în faţa vacii mele, dar mai ales pentru perechea lui de catalige. Cele două beţe erau lăcuite cu nitrolac, asta observasem de la bun început pentru că luceau, iar în locul pânzei pentru băgat picioarele, cum observasem că au cataligele celorlalţi, pe beţele lui erau puse nişte bucăţi de lemn curbate ca o toartă de ceaşcă, mai bine zis, sculptate ca o toartă de ceaşcă. Cele mai frumoase catalige.

Şi-am ieşit apoi în grădină, pentru că ura faţă de vărul meu devenise insuportabilă şi n-aş fi putut rezista fără să plâng măcar câteva minute. În casă m-ar fi văzut bunica plângând, şi asta n-ar fi fost bine deloc. Bunica îmi tot spunea că bărbaţii nu plâng niciodată, ba chiar, pentru a mă convinge de asta, mi-a citit nişte versuri din George Coşbuc, dintr-o carte mare, fără coperţi şi cu câteva pagini roase de şoareci, întrucât stătuse multă vreme în pod, iar versurile spuneau cam aşa: „Nimic nu-i mai de râs ca plânsul/ În ochii unui luptător”. Aşa că nu puteam risca să fiu văzut de bunica, pentru că, de-o vreme, eram şi eu bărbat. Ba uneori mă simţeam chiar şi luptător. Am ieşit în grădină deci, iar acolo, după ce-am smuls câteva buruieni în timp ce plângeam şi după ce m-am uitat de câteva ori, cu furie, la cerul plin de stele, am văzut perechea de catalige a vărului meu sprijinită de şopronul cu lemne. Erau chiar acolo, stăteau degeaba cele două beţe date cu nitrolac, ceea ce m-a făcut să-mi şterg lacrimile şi să mă gândesc pentru câteva clipe. Să mă gândesc la cum ar fi să sar gardul care despărţea cele două grădini, să iau cataligele şi să mă plimb cu ele prin grădină. Să alerg cu ele prin grădină. Iar după ce m-am gândit acele câteva clipe, mi-am spus că n-are rost să mai pierd timpul gândindu-mă. Aşa că am sărit gardul, am

luat bețele, le-am aruncat în grădina mea, apoi am sărit înapoi. Şi-am ridicat bețele, m-am cocoțat pe unul dintre stâlpii de beton ai gardului ce despărțea grădinile, mi-am vârât picioarele în locul pentru băgat picioarele şi-am început să merg. Doi paşi. Exact doi. Pentru că, pe urmă, unul dintre bețele cataligelor s-a înfundat în pământul încă moale după ploile din ultima săptămână, iar eu am căzut printre straturile în care bunica semănase ceapă. M-am lungit acolo. Şi-am luat-o de la capăt. Poate vreme de jumătate de oră am tot luat-o de la capăt, căzând, înjurând, urcându-mă pe stâlp, căzând iar. Am făcut mai mulți paşi apoi, cu mai multă grijă. Şi iar am căzut, şi iar m-am ridicat, luând-o de la capăt. Până când am reuşit să străbat un sfert de grădină pe catalige, deşi ele se-nfigeau în pământul moale şi abia reuşeam să mă țin, să-mi recapăt echilibrul. La sfertul grădinii am căzut iarăşi. Şi n-am mai avut chef s-o iau de la capăt. Nu pentru că nu mi-ar fi plăcut. Dimpotrivă. Pentru că-mi plăcea prea tare. Şi pentru că, în timp ce mersesem până la sfertul grădinii, cu toată atenția pe care o acordam echilibrului meu, am reuşit să concep un plan. Nu era cine ştie ce de capul lui, dar atunci părea un plan bun, şi asta mi-era suficient. Iar planul suna aşa: să duc cataligele în şură, să le ascund sub fânul de toamna trecută, să mă-ntorc în casă, să mă prefac că dorm în patul meu, iar după ce-ncepeam să-i aud pe bunici sforăind, să ies din pat, să mă îmbrac, să merg în şură tiptil, să scot cataligele de sub fân, să le-nfăşor în nişte haine vechi, să ies cu ele pe poartă şi să mă duc undeva departe, dincolo de turnul cu apă. Nu înspre zona țiganilor, ci în partea opusă, spre cantonul pădurarului, acel canton părăsit unde n-aveam de ce să-mi fac griji că voi fi văzut sau auzit de cineva. Şi mai ales în jurul căruia cândva se puseseră nişte dale de piatră, iar

ele ar fi făcut în aşa fel încât cataligele să nu se-nfunde în pământul plouat vreme de-o săptămână.
Cam aşa am plănuit eu şi cam aşa s-au şi-ntâmplat lucrurile.

Când am ajuns pe dalele din apropierea cantonului, am dat jos de pe catalige cămaşa veche a bunicului, cea pe care o folosea pentru a-nfăşura coada lopeții când curăța grajdul de gunoi, am dat jos şi pantalonii zdrențuiți cu care, în şura mea, era de obicei înfăşurată roata maşinii de tăiat strujeni. Am scos la lumina lunii cea mai frumoasă pereche de catalige din sat, am fluierat admirativ, apoi am căutat din priviri un loc pe care să mă pot sui, pentru a-mi vârî picioarele în acele toarte de vârât picioarele. Şi-am văzut un trunchi de copac ce avea o scorbură mare, largă, o scorbură ca un fel de fotoliu. Aşa că m-am dus într-acolo, am sprijinit cataligele de trunchiul copacului şi, ajutându-mă de crengi, am reuşit în cele din urmă să mă poziționez cu fundul în acea scorbură. Am adus cataligele aproape, mi-am vârât picioarele în toarte, am prins partea de sus a bețelor în mâini şi, după ce m-am împins uşor cu fundul de scorbură, am fost fericit. Am început să mă-nvârt pe lângă cantonul pădurarului, să mă învârt pe cataligele *mele* din acea seară, iar zgomotul cadențat pe care paşii mei pe catalige îl produceau la contactul cu dalele de piatră îmi provoacă până şi-acum un fel de emoție. Am fost fericit. Şi, pe măsură ce-am început să devin tot mai sigur pe echilibru, mi-a venit să țopăi, aşa cum țopăise vărul meu în fața vacii. Şi-am țopăit. Apoi mi-a venit să alerg. Şi, într-un fel, am alergat. Apoi mi-a venit să țip. Şi-am țipat: Iu-huuu! Apoi am țopăit din nou. Niciodată nu mi s-a părut că văd lumea mai de sus decât atunci, chiar dacă era întuneric şi lumea pe care o vedeam era spațiul din

jurul cantonului acela luminat de lună. A fost frumos vreme de câteva minute, poate chiar mai bine. A fost frumos, de fapt, tot timpul, mai puțin momentul în care m-am speriat. Şi nu m-am speriat pentru c-aş fi fost în pericol să cad sau ceva de genul ăsta. Deja stăpâneam cataligele, se făcuseră practic una cu picioarele mele. M-a speriat însă momentul când, țopăind spre cantonul pădurarului, mi s-a părut c-am văzut un chip în gaura podului de la canton. Mi s-a părut că am văzut pe cineva uitându-se la dansul meu năuc. Aşa că m-am îndreptat repede spre scorbura-fotoliu şi, aşezându-mă acolo, am început să mă uit spre gaura podului. Dar n-am văzut nicio mişcare. Niciun chip. Şi-am stat aşa, abia având curaj să respir, vreme de câteva minute. Apoi, curajul mi-a revenit, încetul cu încetul. Şi, pentru că gaura podului rămânea neagră, iar eu mi-am dat seama că, fiind pe catalige, pot ajunge până în dreptul ei, astfel încât să arunc o privire înăuntru, am gândit că aş putea să fac asta. Iar pe urmă n-am mai vrut să pierd timpul gândindu-mă, aşa că m-am împins cu fundul de scorbură, am revenit în echilibru pe catalige şi m-am îndreptat într-acolo.

Pe tipul care mă privea din întuneric îl cunoşteam foarte bine. Era băiatul directorului şcolii din sat. Întotdeauna fusese unul dintre băieții mari de treabă. Când alt băiat mare mă răsturnase în apă, în timp ce eu mă plimbam pe râu călare pe o cameră de tractor, împreună cu încă trei prieteni, băiatul directorului sărise în apă după mine. Dar eu ştiam să înot, aşa că mai mult m-am zbătut în brațele lui, vrând să scap din strânsoare. Însă mi-a plăcut că a sărit după mine, mi-a devenit drag de-atunci. Şi eu îi devenisem drag, ştiam asta pentru că, atunci când ne întâlneam în sat, îmi trecea mâna prin păr, aşa cum

făceau oamenii mari. Ceea ce, drept s-o spun, nu prea-mi plăcea, pentru că mi se părea total nefiresc ca un băiat de vreo douăzeci de ani să se comporte ca un om mare, dar, oricum, măcar era un gest prin care-mi arăta că mă simpatizează. Şi, cu toate că nu era el prea bătăuş şi nu putea să mă apere dacă vreun alt băiat mare mă-njura sau se lega în vreun alt mod de mine, simțeam cumva că am un aliat în lumea aia a lor, a tipilor care mergeau la discotecă sau care stăteau în restaurantul satului până noaptea târziu, jucând cărți. El n-o făcea prea des, dar îl văzusem o dată prin geamul restaurantului şi devenisem aproape mândru că-mi trecea mâna prin păr, cu prietenie, când mă vedea.

Legătura asta dintre noi a ținut însă doar vreun an, pentru că apoi m-a supărat destul de tare. Într-o zi l-am întâlnit pe stradă şi, ca de obicei, m-am dus spre el zâmbind. Deja mă obişnuisem cu modu-n care mă lua. Deşi nu ştiam niciunul numele celuilalt, mă întâmpina cu: „Ce mai faci, țâncule?", dar nu-n felul ăla jignitor, ci prietenos. Iar eu îi spuneam că mă duc să-mi iau pufuleți sau eugenii sau naiba mai ştie ce-mi cumpăram eu. Şi el îmi spunea: „Bravo, băi" sau „Aşa, mănâncă să creşti şi tu, doar nu-i laşi pe alții să te-ntreacă", apoi îşi trecea mâna prin părul meu, ciufulindu-l. Da, cam aşa stăteau treburile. Nu însă şi-n ziua aia în care m-a supărat. M-am dus spre el zâmbind, am zâmbit chiar şi spre fata aia pe care-o ținea de mână şi, după ce-am trecut strada, m-am oprit în fața lor. Ei discutau ceva, dar băiatul directorului s-a oprit atunci în loc, văzându-mă. Şi n-a zâmbit. I-am spus că merg să cumpăr pâine. N-a răspuns însă. M-a privit doar aşa, într-un fel. Eu am dat din umeri şi i-am zis că azi nu-mi iau pufuleți şi nici eugenii, apoi i-am zis nu ştiu ce despre faptul că iarna o să fie grea, că o auzisem eu pe bunica. Uneori mai vorbeam şi de-astea, iar

atunci, chiar dacă nu se prea potrivea, începusem să fiu cam încurcat şi mi-a scăpat vorba aia despre iarnă. Iar el s-a încruntat şi mi-a zis că n-are timp. Şi-apoi a întins mâna spre mine, iar eu am crezut că, în ciuda tonului destul de aspru, vrea să-mi ciufulească părul. Şi am aplecat aşa, uşor, capul. Însă băiatul directorului m-a dat deoparte din drum şi a continuat să meargă de mână cu fata aia. Iar eu am rămas în urma lui. Înciudat la culme. Şi-am dus mâna la cap, frecându-mi părul, nici eu nu ştiam de ce. Apoi m-am întors în direcția mea şi l-am urât. L-am urât mai multă vreme, hotărât chiar ca, în cazul în care ar mai fi vrut să-mi treacă mâna prin păr, să i-o plătesc refuzând categoric. Ba, la nevoie, arătându-i şi limba. Însă, deşi ne-am mai întâlnit de câteva ori prin sat, el nu s-a mai arătat interesat de părul meu. Nici de mine. Abia după o bucată de vreme am făcut legătura cu fata pe care, de fiecare dată când nu era interesat de mine, o ținea de mână. Şi, după ce am înțeles, am urât-o şi pe ea. Numai că n-am reuşit să-i urăsc prea multă vreme. Poate două, poate trei săptămâni. Dup-aia nu mi-a mai păsat deloc de ei.

Acum însă băiatul directorului stătea cumva ciudat în podul cantonului. Ghemuit, cu genunchii îndoiți până la piept, cu un braț sprijinit de genunchi.

— Salut, mi-a zis.

Şi-apoi, pentru că eu îl priveam mut din gaura de intrare, cu bărbia atingând podeaua podului, a continuat să-mi vorbească.

— Ce-i cu tine aici, la ora asta?

Numai că eu chiar nu ştiam ce să-i răspund. Aşa c-am dat din umeri şi m-am dezechilibrat, alunecând în lateral. M-am oprit la timp, dar el deja se ridicase spre mine. Şi, în

timp ce mă țineam cu mâna de peretele din afară, încercând să revin la poziția inițială, l-am văzut că-mi prinde mâna. Şi-apoi am simțit că mă aburcă înăuntru, aşa că l-am ajutat, dând din picioare şi descotorosindu-mă de cele două catalige.

Ne-am aşezat amândoi lipiți de o bârnă a podului, acolo unde stătuse el mai devreme.

— Tu eşti normal? m-a întrebat. Ce naiba faci aici la miezul nopții?
Am dat iarăşi din umeri.

— Te-am văzut cum țopăiai pe cataligele alea. Eşti dus, pe bune. Credeam c-o să cazi şi-ți faci praf căpățâna. M-am cam speriat...

— Nu, am vorbit şi eu în cele din urmă, că-s bun. Merg ex-ce-lent pe catalige!
Eram mândru, normal.

— Sunt ale tale?
Ce-i venise cu întrebarea asta?

— Îhîm, i-am şoptit, cu ceva emoții, dar bucuros în acelaşi timp că era destul de întuneric să nu mă vadă roşind.

— Cine ți le-a făcut?

— Unchiul meu. E tâmplar, ştii?
Minciunile mergeau deja bine, întunericul mă proteja.

— Sunt cele mai faine catalige din sat...

Băiatul directorului a început să râdă.

— Zău? Şi ce naiba faci cu ele? La ce te-ajută?

— Merg.

— Păi, ce, cu picioarele nu poți să mergi?

— Ba da.

— Şi-atunci?

L-am privit. Habar n-aveam ce nu-nțelegea. L-am privit aşa, cumva mustrător, iar asta trebuia să observe, pentru că luna dădea destulă lumină ca să se poată observa nişte încruntări. Roşeala e o culoare, semiîntunericul omoară culorile, dar încruntările se văd. Numai că, în timp ce aşteptam să-mi vadă încruntarea mea, mi s-a părut mie că are el un fel de expresie pe chip. Una aşa. N-am cum să spun cum. Una care m-a făcut să-mi şterg încruntarea şi să mă uit din nou în jos.

— E fain, i-am spus.

— Dacă zici tu... Eu nu pricep ce-i aşa fain.

— Păi, vezi totul mai de sus. E foarte fain.

— Aşteaptă să mai creşti puțin şi o să vezi aşa fără catalige.

— Da' ce-au cataligele?

— Îți rupi gâtu' cu ele.

— Nțț, am dat eu din cap. Mă pricep. Merg excelent pe ele.
De astă dată nu i-am mai silabisit cuvântul „excelent”. Nu mi se mai părea potrivit să i-l silabisesc, nu știu de ce.

— Bravo, a zis. Treaba ta.
A tăcut. Și tăcerea era aiurea, pentru că ne aflam amândoi în podul cantonului și parcă nu prea mergea să se tacă așa, deodată, în locul ăla. Așa că m-am trezit vorbind:

— Da’ tu ce faci aici?
N-a răspuns, așa că am simțit nevoia să-i repet întrebarea.

— Poftim, mi-a răspuns el, ușor enervat de insistența mea. Asta-i treaba ta? Tu nu te vezi? Vii la canton la ora asta, când ar fi trebuit să dormi de mult, alergi ca nebunul pe catalige și pe-urmă mă-ntrebi pe mine ce fac aici. Eu te-ntreb pe tine, nu tu. Tu ești un țânc, ce naiba!
De astă dată, pe cuvântul meu de onoare că a spus vorba aia într-un fel care nu mi-a plăcut.

— Nu-s țânc, i-am zis. Înainte eram. Pe-atunci când mă ciufuleai tu.
A îndreptat mâna spre mine. Eu am crezut că vrea să mă ciufulească, așa că mi-am îndepărtat capul. El a dat cumva din mână, așa, ca și cum n-aș fi înțeles eu ce vrea să facă.

— Lasă-mă, i-am zis totuși. Ești enervant.

— Eu sunt enervant? a spus el, privind în jos. Apoi a ridicat privirea spre mine şi m-a întrebat: Ai uitat că te-am salvat de la moarte?
Am pufnit.

— Hm. Ştiu să-not, să ştii. Nu m-ai salvat, m-ai încurcat.

— Serios? În bulboană? Înotai tu acolo? Ştii cum te lua apa? Uite-aşa...
Mâna lui a zburat prin aer, trecând şi prin faţa mea, cu viteză, arătându-mi cam cum m-ar fi luat pe mine apa dacă n-ar fi fost el.

— Nu cred, i-am spus. Înot ex-ce-lent!

— Văd că pe toate le faci tu ex-ce-lent. Şi mai-nainte era să te duci ex-ce-lent cu capu-n dalele astea de piatră, dacă nu te-apucam eu de mână.
Îmi vorbea calm, avea o voce coborâtă şi cumva blândă, de parcă se temea să nu fie auzit, dar asta nu m-a făcut să mă-nfurii mai puţin.

— Vezi că minţi? Dacă vrei să ştii, m-am prins cu mâinile de perete. Aşa m-ai salvat şi-atunci, de la înec. Eu scăpam şi singur. Minţi!

— Nu mint, a dat el din cap. Poate mă-nşel. Dar nu mint, asta-i sigur.

— Bine, i-am zis. Atunci te-nşeli, na! Te în-şeli!

— Aşa o fi...
Şi iar a tăcut, tocmai atunci când mă înfuriasem eu mai bine şi-mi venea să-i spun vreo două şi despre fata aia a

lui. Apoi, pentru că nu-mi plăcea tăcerea, dar nici nu mai găseam nimic de spus, am început să mă gândesc dacă n-ar fi bine totuşi să aduc vorba despre fata aia a lui. Iar după ce m-am gândit la asta, mi-am zis că nu fac decât să pierd timpul gândindu-mă, aşa că i-am spus-o de-a dreptul:

— Şi, dacă vrei să ştii, sunt supărat pe tine!

— De ce?

— De-aia, i-am zis.
Apoi m-am aşezat din nou lângă el şi mi-am dat seama că, de fapt, cu răspunsul ăsta n-aveam cum să duc discuția în direcția bună, aşa că am adăugat:

— Pentru că într-o zi m-ai împins când am venit la tine, pe stradă. Şi, dacă vrei să ştii, aveam ceva important să-ți spun.

— Când? Nu te-am împins...

— Ba da. Când erai cu fata aia. Vorbeați, eu am venit la tine şi tu m-ai împins.
M-am uitat la el şi el era iarăşi încruntat.

— Nu te-am împins, mi-a zis. Pe bune. Aveam nişte probleme...

— Ce probleme?
A dat din mână aşa, ca şi cum ar fi vrut să-mi spună că e mai bine să trecem peste discuția asta.

— Las' că ştiu eu ce probleme. Te-a interesat numa' fata aia, nu mai conta nimic altceva.

— Ştii ce? mi-a zis el. Chiar că n-am chef de discuția asta.

— De ce?

— Ei... De parc-ai înțelege...

— Sigur, m-am înfuriat eu din nou. Tu le-nțelegi pe toate, eu nimic! Aşa cum ai înțeles şi cum stă treaba cu cataligele. Auzi la tine: s-aştept să cresc.

— Păi, e şi asta o soluție. Cred că de-asta ai nevoie de catalige: vrei să vezi totul mai de sus. De la aceeaşi înălțime cu mine, de exemplu. Crezi că asta te face mai puternic sau ce?

— Ha! i-am răspuns. Dacă vrei să ştii, cu cataligele sunt mu-ult mai înalt decât tine.

— Şi?
M-a cam încurcat cu întrebarea asta.

— Şi... asta! Atât. Sunt mai înalt.

— Bine, mă, mi-a zis.
Şi iarăşi s-a lăsat tăcerea. Numai că de data asta am ştiut de la bun început că n-aveam ce să-i mai zic. Voiam să vorbească el ceva, ca s-ajung cumva să-l întreb din nou ce caută acolo, pentru că altfel nu simțeam că pot să aflu. N-aş mai fi avut curajul să-i pun întrebarea asta. Mă gândeam că atunci se va interesa şi el mai insistent cu

privire la motivul pentru care eram eu la canton şi, pentru că era mai mare, mi-era teamă că-şi va da seama până la urmă că nu erau cataligele mele. Aşa că am tăcut. Am aşteptat puțin în tăcerea aia. Apoi m-am ridicat din nou.

— Eu plec, i-am zis.

— Cred c-ar fi bine, a dat el din cap.

— Tu mai rămâi? am încercat eu să obțin ceva.

— Da.

N-am mai spus nimic. Nici măcar când m-a ajutat să cobor n-am mai spus nimic, mă gândeam numai la cum o să trebuiască să mă furişez eu din nou în grădina vecină, să pun cataligele la locul lor, sprijinite de şopronul de lemne al vărului meu, şi-apoi cum va trebui să umblu tiptil până în casă, să deschid uşa aceea care scârțâia, să mă strecor în pat fără să mă audă bunicii. Şi m-a cuprins o spaimă teribilă, a început să nu mă mai intereseze nimic altceva decât spaima mea. În timp ce-am învelit cataligele, numai la lucrurile astea m-am gândit. Apoi, cu ele sub braț, m-am îndreptat spre gaura de intrare în pod. Băiatul directorului stătea cu picioarele atârnate în gol şi mă privea.

— Atunci, salut! i-am zis.

— Salut, mi-a răspuns el.

M-am întors cu spatele şi m-am îndepărtat.

— Auzi, stai puțin...

M-am oprit.

— Nu mai fi supărat pe mine, a zis el atunci. Nu te-am împins, pe bune. Sau măcar n-am vrut s-o fac.
Am dat din mână aşa cum văzusem c-a făcut el mai devreme, dându-i de înțeles c-ar fi mai bine să trecem peste momentul ăla. Şi-am plecat mai departe, gândindu-mă că, oricât ar fi de dificil cu cataligele sub braț, ar fi cazul s-o iau la goană, pentru că nu se ştie dacă nu cumva bunicii s-au trezit, iar atunci e ne-no-ro-ci-re. Apoi mi-am zis că ce rost are să mai pierd vremea gândindu-mă, aşa c-am luat-o la goană spre casă.

Imediat după ce m-am însurat, am văzut filmul *Life of Brian*, făcut de Monty Python. Ştiu că era la foarte scurt timp după căsătorie pentru că soția mea râdea din tot sufletul în timpul filmului, iar eu îi tot spuneam că râde prea cu poftă, să se liniştească, pentru că e însărcinată în luna a opta, asta îmi amintesc clar că i-am zis. Şi că până naşte n-o mai las să se uite la comedii, există o vreme şi pentru râsul în hohote, dar nu e acum vremea asta, hohotele îi pot face rău copilului, şi asta îmi amintesc de asemenea clar că i-am zis. Apoi am fost amândoi impresionați de scena aceea din final, când toți crucificații cântau: „Always look on the bright side of life/ Always look on the light side of life", dar ea, soția mea, s-a dus la bucătărie, pentru că i s-a făcut poftă de ceva, nu-mi mai amintesc acum de ce anume, iar eu am stat în continuare în pat şi m-am gândit. La pădurea aia de catalige, la cum am căzut eu, la vărul meu, cu care între timp am ajuns la o relație foarte bună, vizitându-ne reciproc de multe ori, eu cu soția, el cu soția, până şi ele se împrieteniseră foarte bine, la vaca mea ciudată, la întâlnirea aia din podul de la canton cu fiul directorului, iar apoi, în timp ce soția mea s-a întors în pat şi a venit în brațele mele, m-am gândit şi la a doua zi de după acea noapte a mea de la canton. Şi i-

am povestit şi ei. Am sărit peste toată povestea plictisitoare cu furtul cataligelor, ba chiar şi peste discuția pe care am avut-o cu fiul directorului, care mi se părea la rându-i plictisitoare. I-am spus doar aşa, schematic, că aveam nişte catalige, că am plecat de-acasă noaptea să-nvăț să merg pe ele undeva unde să nu fiu văzut de alții, că am ajuns la un canton şi că acolo am stat de vorbă, vreo jumătate de oră, cu un tip mai mare, cam ciudat. I-am povestit apoi cum, a doua zi, întorcându-mă cu vaca de la câmp, şi nu i-am mai spus că era o vacă nebună, am auzit două vecine de-ale noastre vorbind, iar una îşi freca palmele şi dădea din cap amărâtă. Şi după câteva clipe am înțeles că vorbeau despre fiul directorului şcolii, care se spânzurase în dimineața aceea în podul din canton. Femeia zicea că s-a spânzurat din cauză că iubita lui l-a părăsit pentru altul.

— Hai, mă, mi-a spus soția mea. Vorbeşti serios? Adică tu ai stat de vorbă cu el chiar înainte de a se omorî?

— Îhîm.

Soția mea s-a ridicat în şezut şi a dat din cap cumva neîncrezătoare. Iar eu, ca s-o conving că nu mint, am dat la rândul meu din cap, afirmativ. Ea a ridicat din umeri şi a spus:

— Şi de ce naiba s-a spânzurat tocmai acolo? Înțeleg că era undeva în afara satului.

— Nu, nu chiar, i-am spus eu. Era tot în sat. Am înțeles că acolo se ducea el cu fata aia de multe ori. Era un loc al lor, acolo... acolo se iubeau. Cic-ar fi lăsat şi-o scrisoare în care explica totul.

— Hm, a pufnit soția mea. Mi se pare cam ciudat. Chiar ai stat de vorbă cu el?
Am dat din nou din cap că da. Ea s-a lungit iarăşi în pat. Iar după câteva secunde de linişte, m-a rugat să-i dau telecomanda. I-am dat-o, era în partea mea de pat. Ea a aprins televizorul şi a început să mute de pe un canal pe altul.

— Până la urmă, nu-i aşa nemaipomenit, a spus după ceva vreme, privind cum se derulau canalele la televizor. S-au mai omorât şi alții din dragoste.

— Îhîm, am dat eu din cap.
A lăsat telecomanda din mână şi m-a privit.

— Auzi? Da' eu nu-nțeleg totuşi ce căutai tu acolo pe catalige. Ce, în altă parte nu te puteai ascunde, dacă voiai să nu cazi şi să te faci de râs? Trebuia să mergi în grădină, de exemplu.
N-apucasem să-i spun că fusesem în grădină, că acolo era pământul moale, că tocmai treaba asta mă făcuse să plec la canton. Şi, nu ştiu de ce, nici nu mai simțeam nevoia să lungesc subiectul în felul ăsta. Numai că ea a insistat:

— Dacă mergeai în grădină, oricum nu te-ar fi văzut nimeni, nu?

— Păi, da, asta cam aşa-i, nu m-ar fi văzut, i-am zis.

Scufundări

Ei îi venea foarte greu să treacă peste faptul că eu o înşelasem, mi-a spus-o în nenumărate rânduri. Şi o înțelegeam. Mie mi se părea aproape imposibil să trec peste faptul că, după povestea mea, ne despărțiserăm, iar primul lucru pe care-l făcuse ea fusese să se vadă cu un alt bărbat. Şi voiam să mă-nțeleagă. În momentul în care ne-am despărțit, eu am încheiat şi relația cu cealaltă femeie. Tocmai pentru că nu voiam să complic lucrurile în continuare, tocmai pentru că-mi doream o şansă pentru căsnicia noastră. Iar reacția ei n-avea cum să nu mă afecteze: faptul că nu mai eram împreună, că hotărâserăm să stăm, măcar o vreme, departe unul de celălalt, o făcuse pe ea să pună totul sub semnul unei libertăți la care nu mă aşteptasem defel. Şi găsise firesc să se vadă cu altcineva. Ambii ne simțeam vinovați, ambii căutam însă reproşuri consistente pentru celălalt. Şi despre toate lucrurile astea am vorbit în primele zile ale concediului, când băiatul nostru era în piscină sau când îşi făcea somnul de după-amiază. Ieşeam pe terasă şi nu puteam accepta. Apoi ne reveneam, vorbeam despre lucruri frumoase, căutam să vorbim despre ele. Şi, cu prima ocazie, o luam de la capăt.

Hotărâserăm să facem totuşi concediul împreună, în ciuda celor petrecute între noi în ultima vreme. Chiar aşa ne spuseserăm unul altuia: o să facem concediul împreună, dar o să fim *cumva* separați. Ştiam cum, deja experimentaserăm o formă de separare după ce eu mă întorsesem acasă. Fusesem plecat o săptămână, am stat la un hotel în perioada aia, o săptămână în care eu m-am gândit că o să găsesc până la urmă o metodă să-ndrept lucrurile, iar ea s-a gândit că o să găsească o metodă să mă uite naibii, să ne despărțim şi formal, în fața unui

judecător. Apoi, după toate gândurile astea ale noastre, fără să găsim vreo metodă, ni s-a făcut cumva prea dor unuia de celălalt şi ne-am întâlnit să luăm masa. Şi-atunci ea mi-a zis că se vede cu altcineva, atunci eu i-am zis că am terminat relaţia care fusese cauza despărţirii noastre, că am încheiat-o chiar din prima seară. Iar după ce ne-am spus astea, n-am mai mâncat, ci ne-am certat. Şi-apoi, după ce ne-am certat, am plecat amândoi acasă, pentru că ea-i spusese băiatului că sunt într-o delegaţie, iar o delegaţie de mai mult de-o săptămână îi poate părea suspectă chiar şi unui copil de zece ani. Şi nu numai pentru asta. Ci şi pentru că am concluzionat amândoi aşa: eu am făcut ce-am făcut, tu ai făcut ce-ai făcut, hai să vorbim despre asta. Şi n-aveam cum să vorbim despre asta, mi-a spus ea, iar eu am fost de-acord, decât stând împreună, dar *cumva* separaţi. Şi-aşa am stat, dormind în acelaşi pat, dar fără să ne sărutăm măcar de noapte bună, mâncând la aceeaşi masă, dar fără să ne aruncăm priviri tandre peste ea. Şi vorbind de fiecare dată când programul băiatului nostru ne permitea să vorbim.

După care s-a apropiat tot mai mult data fixată de noi pentru concediu şi ne-am zis amândoi că nu, nu merge să-l anulăm, deja plătiserăm o parte din bani, asta se-ntâmplase înainte de-a începe problemele noastre, dar nu de bani era vorba în primul rând. Era vorba în primul rând de băiat, el îşi dorea enorm o vacanţă-n străinătate, întrucât avea colegi de clasă care fuseseră şi se lăudau cu asta. Şi-apoi, îmi cam doream şi eu s-ajung în Kuşadasi. Iar ea, soţia mea, mi-a spus aşa: că, până la urmă, ce naiba, o să-ncercăm să ne simţim bine, că pe-acolo e şi Efesul vechi, oricum voiam amândoi să-l vizităm de mult, încă de când văzuserăm un documentar pe Discovery în care se spunea că-i cel mai bine conservat oraş antic grecesc, şi-apoi mai e şi casa Fecioarei Maria, unde se pot

pune dorințe pe zid şi, chiar dacă nu suntem noi cine ştie ce credincioşi, nişte dorințe împlinite ar prinde tare bine în momentul ăsta al căsniciei noastre. Mi-a mai vorbit apoi şi de Troia, deşi aceasta din urmă se afla la mulți kilometri distanță de Kuşadasi, pe lângă Çanakkale, ea reținuse traseul exact, dar asta nu-i o problemă, îmi spunea, era oricum în drumul pe care urma să-l facem cu maşina.

În drum ne-am oprit în Troia şi am fost puțin dezamăgiți că n-am văzut toate zidurile alea imense, căci rămăseseră în mare parte îngropate, dar mi-am putut face totuşi o imagine şi mi-am spus că, într-adevăr, nu degeaba apăruse legenda calului troian, fără un asemenea tertip era imposibil, la vremea aceea, să fie cucerită o cetate precum Troia. Însă, gândind asta, m-am gândit şi la faptul că nu numai grecii ştiau să înşele, iar de-aici m-a dus gândul la ale noastre. Şi, în timp ce băiatul nostru urcase într-un cal troian kitsch făcut special pentru turişti, iar noi stăteam la o masă cu nişte sucuri în față, am vorbit iarăşi despre tipul cu care se văzuse ea în timpul despărțirii noastre, i-am cerut să mă asigure din nou că nu se mai vede cu el, ea m-a asigurat, apoi am plecat mai departe.

Efesul antic a fost, aşa cum ne aşteptam, foarte impresionant, la fel şi casa Fecioarei Maria, unde ne-am şi pus dorințe pe zidurile vechi, soția mea a ținut tare mult să facă lucrul ăsta, ne-am pus dorințe de bine şi fericire şi ne-am fotografiat în timp ce agățam bucățelele de hârtie printre sutele de mii de bucățele de hârtie aflate acolo. Şi, mai ales în primele zile ale concediului, am vorbit între noi, am vorbit mult, am vorbit despre toate cele. Iar când copilul nu ne auzea, am vorbit cu precădere despre ce se întâmplase cu noi în ultima vreme. Nu pentru că, în felul ăsta, credeam că am mai putea lămuri cumva lucrurile. Ci pentru că ne era imposibil să nu vorbim.

Într-o noapte am făcut şi dragoste. Băuserăm amândoi nişte raki şi-apoi eu am combinat raki-ul, care mi se părea prea dulce, cu trei pahare de J&B şi mi-a fost bine. După aceea am urcat, iar băiatul nostru adormise deja în cealaltă cameră din apartamentul de hotel, aşa că ne-a venit să facem dragoste şi am făcut. A doua zi am fost cumva ruşinaţi amândoi, ba chiar am râs la început, deşi pe mine mă durea capul foarte tare din cauza combinaţiei de raki şi J&B, spunându-ne că ne-am comportat ca în adolescenţă. Iar după ce am râs, eu am oftat şi i-am spus soţiei mele să nu se supere, dar faptul că am făcut dragoste nu înseamnă că ne-am împăcat. Şi nu i-am spus asta degeaba: observasem deja că, în ultimele zile, ea începuse să treacă peste supărarea ei, însă mie supărarea nu-mi trecea defel, poate pentru că era de dată ceva mai recentă. Iar ea a zis că da, bine, suntem în continuare separaţi, aşa e mai corect deocamdată – numai că şi cuvintele astea le-a spus aşa, într-un fel, încât m-a făcut să cred că nu e deloc convinsă de ceea ce spune. Vedem ce facem pe urmă, a mai adăugat ea, poate că ăsta e un semn totuşi. Eu m-am enervat şi i-am zis destul de răstit că n-are cum să fie un semn, pur şi simplu ne-am îmbătat. După care i-am spus că lucrul acesta se ştie, alcoolul este un stimulent sexual, iar ea m-a contrazis, spunându-mi că soţia vărului meu, care e medic, i-a explicat cândva că, dimpotrivă, alcoolul amorţeşte terminaţiile nervoase ale organelor sexuale, că scade şi lubrifierea vaginului, ba, mai mult, că reduce şi concentraţia de hormoni din organism, prin urmare, e o legendă asta cu alcoolul ca stimulent sexual. Iar eu m-am enervat şi mai tare şi i-am spus că argumentele ei nu stau în picioare, că se referă la performanţa sexuală, nu la dorinţă şi că, până la urmă, cum naiba a ajuns ea la asemenea subiecte cu soţia vărului meu!? Apoi băiatul

nostru a ieşit de la baie şi ne-a zis că-i e cam foame, aşa că am lăsat baltă discuţia asta şi am mers să mâncăm, deşi eram amândoi destul de nervoşi, iar pe mine, în plus, mă durea cumplit capul.

N-am mai avut discuţii în contradictoriu în ultimele zile ale concediului, am vorbit despre filme, am şi urmărit pe laptop câteva, iar în timpul în care n-am vorbit, fiecare dintre noi a făcut ce-a vrut, căci aşa stabiliserăm de la bun început. Fiecare face ce vrea, dar în aşa fel încât băiatul să nu-şi dea seama că avem probleme. Şi, pentru ca băiatul să nu-şi dea seama, am hotărât să avem şi o serie de acţiuni comune, precum vizitele la Efes sau la Adaland, un parc acvatic despre care localnicii spuneau că-i cel mai mare din Europa, sau momentul în care am mers împreună la o pielărie, de unde n-am cumpărat nimic, dar ne-am târguit straşnic, ceea ce ne-a făcut plăcere.

Apoi, în penultima zi, am hotărât să facem scufundări, pentru că niciunul nu mai încercase asta şi pentru că ghidul nostru ne asigurase că şi un băiat de zece ani, adică al nostru, poate face scufundări. De fapt, ideea ne venise mai demult, încă din primele zile ale concediului. Atunci, un tip blond spre şaten, cârlionţat, cu barbă închisă la culoare şi tunsă scurt, cu ochi albaştri, migdalaţi, turceşti, bronzat bine, cu un tatuaj pe braţul stâng, adică un tip dintr-ăia care te cam enervează pentru că atrag privirile femeilor, i-a spus soţiei mele în timp ce trecea pe lângă masa ei: „Where are you from?”, iar când ea a răspuns: „Romania”, a ridicat degetul mare şi i-a făcut din ochi în semn de OK, apoi a spus ceva despre Hagi, iar soţia mea a dat din umeri şi a zâmbit. Eu stăteam la rând la bere şi am auzit discuţia dintre ei. Şi-apoi am auzit-o şi mai bine, întrucât masa noastră era la numai trei metri de barul la care aşteptam pentru bere, iar

tipul respectiv a venit la masă şi s-a aşezat fără să spună nimic, s-a aşezat aşa cum obişnuiesc să facă tipii care ştiu că atrag privirile femeilor, şi-abia apoi, după ce s-a aşezat, i-a zâmbit soției mele şi i-a spus: „Are you alone here?”. „No, a răspuns ea, I’m with my husband and my son. He’s in the pool now.” „Your husband?”, a întrebat tipul şi şi-a mărit ochii, mimând mirarea. „He left you alone!?”, s-a prefăcut el şi mai mirat, apoi a dat ochii peste cap şi a ridicat mâinile, mormăind ceva în turcă. Eu am fost tentat să ies din rând şi să merg la masă, dar mi-era foarte sete şi mai aveam numai două persoane în față, aşa că am rămas acolo. Iar soția mea a râs şi a spus: „No, my son is in the pool. My husband is right there”, şi a indicat cu mâna spre mine. Ăla, tipul cârlionțat, s-a uitat spre mine, a zâmbit, a dat din cap, apoi s-a uitat din nou spre nevastă-mea şi a spus: „Your husband is so lucky to have you!”. Apoi s-a ridicat de la masă, tot zâmbind, şi a dat să plece. Numai că s-a oprit după doi paşi, s-a întors spre soția mea şi i-a zis: „I’m the scuba diving instructor! Do you like scuba diving?”. Iar soția mea a dat din umeri şi i-a spus: „I never tried”. „Try now”, i-a spus el. Şi a adăugat: „Talk with your husband about it. If you’ll decide to try, you’ll find me at that office!”, a arătat el spre o clădire aflată undeva la capătul hotelului, dincolo de care se vedeau stâncile ce îngrădeau plaja. Şi-apoi a salutat şi a plecat. Eu am ajuns tocmai atunci în fața barmanului, care m-a făcut atent: „What do you want, please?”. I-am spus: „Beer”, şi am ridicat două degete, de parcă aş fi făcut semnul victoriei.

Eram tentat de scuba diving, deşi nu-mi plăcea instructorul, dar am refuzat să iau o decizie până-n penultima zi, când am vorbit cu ghidul nostru, iar el ne-a zis că şi un băiat de zece ani poate face scufundări, întrucât totul e controlat, bine pus la punct, n-avem de ce

să ne facem vreo grijă. Sunt numai şapte metri, ne-a spus el, ăsta e maximum admis pentru un începător, iar copilul nu va fi coborât mai jos de cinci metri. L-am întrebat atunci cum va avea grijă un singur instructor de toţi trei, iar ghidul a râs şi ne-a spus că nu, instructorul e instructor, e adevărat, el ne va explica ce trebuie să facem sub apă şi ce nu, dar de coborât vom coborî fiecare cu câte un însoţitor, probabil altcineva decât instructorul, iar eu m-am gândit atunci că e bine şi i-am spus ghidului că e-n regulă în cazul ăsta, o să facem scufundări.

N-am prea ascultat ce ne spunea, în timpul instructajului, tipul cârlionţat, mă enerva în continuare, am înţeles însă că trebuie să inspiri, dar şi să expiri în detentor, ceea ce mi-a rezolvat una dintre dilemele pe care le aveam, anume cea privind modul cum elimini aerul pe care-l tragi din tubul de respirat, apoi mi-am pus costumul de neopren şi m-am îndreptat, împreună cu instructorul, cu soţia mea şi cu băiatul nostru, spre locul de scufundare. Ne aşteptau acolo alţi doi tipi, iar eu l-am întrebat pe instructor dacă n-ar fi trebuit să fie trei. Mi-a zâmbit şi a arătat cu un gest al mâinii că el e al treilea. Iar asta m-a nemulţumit, m-a iritat şi m-a făcut să mă întreb pe cine va însoţi. De fapt, eram deja convins, nu ştiu de ce, că el o va însoţi pe soţia mea, aşa că i-am spus:

— Tu cu cine o să te scufunzi?

Ea m-a privit mirată, a dat din umeri şi mi-a zis:

— Păi, ei hotărăsc, nu?

Apoi tipul cârlionţat mi-a zis să-mi iau în spate butelia de scufundare, iar eu am făcut-o. După care mi-a zis să mă aplec, iar eu m-am aplecat. Şi-atunci mi-a pus în jurul brâului centura cu lest, după care mi-a făcut semn să cobor în apă. Şi, în timp ce-mi aranjam în apă labele de

înot şi masca, i-am privit pe ceilalți cum îi pun pe băiatul meu şi pe soția mea să-şi ia în spate butelia de scufundare şi cum îi apleacă şi le leagă centurile cu lest, apoi cum le spun să coboare în apă. Iar când am fost toți trei pregătiți, instructorul şi-a luat în spate propria-i butelie de scufundare, a sărit lângă noi şi s-a dus exact lângă soția mea. Ceilalți doi s-au apropiat de mine şi de băiatul nostru, iar însoțitorul meu era un tip grăsuț, cam cu un cap mai mic de statură, aşa că m-am întrebat de ce oare nu s-a dus el la soția mea, căci ar fi putut, cu siguranță, să-i fie mai de ajutor ei decât mie. Dar n-am avut prea mult timp să mă gândesc la asta, pentru că însoțitorul meu m-a pus să-mi dau jos masca, să scuip în ea şi să întind cu degetul saliva în geamul pentru vizibilitate. Apoi mi-a făcut semn să clătesc masca şi s-o reaşez pe ochi. Acelaşi lucru l-au făcut soția mea şi fiul meu, după care am văzut cum tipul cârlionțat îi face semn soției mele să se bage sub apă. Ea s-a băgat, ținându-l strâns de mână, şi atunci instructorul a țipat uşor şi a început să râdă. Soția mea s-a ridicat şi i-a dat drumul la mână, iar tipul enervant a început să râdă în hohote, şi-a scuturat mâna, ca şi cum l-ar fi durut, apoi mi-a arătat-o, spunându-mi:

— She did it! Oh, my friend, your wife is wild!

Apoi mi-a făcut cu ochiul dincolo de geamul de vizibilitate râzând, iar eu am văzut că pe mână avea urme de unghii în piele.

— No, i-am răspuns, I think she's just afraid...

Şi-am încercat să zâmbesc la rândul meu, aşa, de formă, dar el a dat din cap şi a spus:

— Maybe you don't know, my friend! But I'm sure she's wild.

Lucru care m-a enervat teribil, m-am gândit o secundă să ies, dar însoțitorul meu mi-a zis că-i rândul meu, aşa că m-am băgat cu capul în apa mării. N-am văzut nimic prin ochelarii de înot, nu pentru că apa era tulbure, dimpotrivă, era foarte limpede acolo, printre stânci, ci pentru că în momentul ăla chiar n-aveam niciun chef să mă gândesc la ce văd. Apoi am ieşit, însoțitorul meu m-a întrebat dacă totu-i OK, iar eu am spus că da, deşi mi-am dat seama că nu încercasem să respir sub apă, iar scopul acelei prime scufundări tocmai ăsta era, să vedem dacă putem să ne acomodăm cu detentorul. Şi-atunci, pentru că totul era OK din partea noastră, instructorul a spus:

— Let's go!

Şi ne-am îndepărtat toți şase de mal, eu, soția mea, băiatul nostru, fiecare cu însoțitorul propriu. Apoi ne-am scufundat.

La vreo trei metri adâncime, cam atât am gândit eu că sunt, urechile au început să mă doară. Dar n-am dat prea multă atenție acestui fapt, pentru că instructorul soției mele o ținea de talie şi o ajuta să coboare. Apoi soția mea s-a îndoit cumva, şi-a pierdut echilibrul şi apa o trăgea la suprafață, iar instructorul i-a pus mâna pe centura cu lest şi a împins-o uşor spre fundul mării, dar asta n-a fost suficient. Şi atunci el i-a pus mâna pe fund şi a împins-o din nou, apăsând în acelaşi timp greutățile de la mijloc, iar soția mea s-a dus spre adânc. Şi eu am dat din mâini şi m-am grăbit spre ei, însă însoțitorul meu m-a prins uşor din spate şi mi-a făcut semn să mă liniştesc, apoi a întrebat din mâini: OK? Şi eu mi-am îndoit degetele a OK. „Everything is fine", i-am răspuns în gând, dar imediat după aceea mi-am dat seama că nu trebuia să gândesc în engleză, pentru că nu-i vorbeam lui, puteam să gândesc şi în română. Totul e în regulă, am repetat, apoi ne-am prins

de o bucată de metal de pe fundul mării. Şi lângă mine s-a prins şi soția mea, şi lângă ea s-a prins şi copilul nostru. Şi cei trei ne-au făcut semne să ne uităm spre ei şi au început să ne filmeze şi să ne pozeze. Apoi tipul cârlionțat a venit lângă soția mea şi i-a pus în palmă un fel de spin, un fel de arici de mare, ceva. I l-a pus în palmă după ce l-a strivit între palmele lui, iar din el, din arici sau din spin, au început să plutească nişte măruntaie albe, un miez alb. Şi soția mea l-a luat, cumva temătoare, iar imediat după aceea în jurul palmei i s-au strâns o sumedenie de peşti, unii chiar mari, şi au început să ciugulească din ariciul acela de mare sau ce era el. Apoi soția mea a scăpat ariciul, iar instructorul a venit lângă ea, a prins ariciul care plutea şi i l-a aşezat din nou în palmă, dar înainte de asta i-a mângâiat palma. Eu am întins mâna, pentru că voiam şi eu ariciul acela sau ce mama dracului era el. Îl voiam mult de tot, mi-am repezit mâna spre mâna soției mele şi i-am luat chestia aia cu țepi din mână, iar instructorul mi-a făcut semn că nu trebuia să fac asta, că ar fi venit, oricum, şi rândul meu. Dar între timp peştii s-au strâns spre palma mea, s-au înghesuit acolo, erau o mulțime. Şi eu mă uitam năuc la ei, nu ştiam ce mama dracului vor, ce mama dracului găsesc în chestia aia cu țepi din mâna mea. Într-un final, peştii au terminat de mâncat ce aveau de mâncat, eu am dat drumul chestiei cu țepi, iar atunci, însoțitorul fiului meu a luat alt arici de mare, altă chestie cu țepi, şi a pus-o în mâna băiatului. Peştii s-au adunat grămadă acolo, instructorul stătea şi filma totul, băiatul meu se bucura, evident. Şi-apoi peştii au terminat de mâncat şi din mâna băiatului, aşa că însoțitorii noştri ne-au făcut semn să dăm drumul bucății aceleia de metal de care ne ținuserăm până atunci şi să înotăm în continuare. Tipul cârlionțat a venit lângă soția mea şi a cuprins-o de mijloc, cu grijă, ea s-a lăsat în

mâinile lui, în braţele lui, iar el a împins-o uşor, în direcţia de înot. Şi eu i-am urmat cu însoţitorul meu, iar pe mine m-a urmat băiatul nostru cu însoţitorul lui. Atunci am remarcat că pe mine însoţitorul nu mă ţinea de mijloc, nu mă împingea uşor în direcţia de înot, dar mi-am zis că asta se întâmplă probabil datorită faptului că s-a convins că înot destul de bine şi singur. Apoi, în faţa noastră, printre stânci, a apărut o groapă în care erau tot felul de lucruri vechi, ca în urma scufundării unui vas, dar nu erau reale, mi-am dat seama imediat de asta. Erau puse acolo pentru turiştii amatori de scuba diving, cu toate astea, am fost curios să cobor în acea groapă. Mai ales pentru că, în faţă, şi instructorul o împingea uşor, ţinând-o de mijloc, pe soţia mea într-acolo. Am coborât la rândul meu, în timp ce însoţitorul fiului nostru a rămas cu el mai sus, am coborât şi urechile au început să mă doară îngrozitor, dar nu m-am oprit. Am coborât ajutat de însoţitor şi am pus mâna pe un fel de amforă şi m-am prefăcut c-o studiez atent, deşi ştiam că n-am ce să studiez, e doar o chestie pusă acolo pentru turişti. Apoi, după ce am studiat-o, m-am uitat spre soţia mea şi am văzut că se îndepărtează, undeva deasupra mea, se îndepărtează împinsă de instructor şi dispare după un colţ de stâncă. Şi-atunci am dat din mâini, am vrut să mă ridic, dar nu înaintam deloc. Şi însoţitorul meu a venit în faţa mea, m-a întrebat cu un gest ce am: vreau sus, la suprafaţă? Am dat din cap că nu, dar îi păream probabil impacientat, însă mie mi-era doar groază că nu mă mişc, că stau în groapa aceea fără să fac nimic, aşa că am dat iarăşi din mâini rapid. Iar însoţitorul meu m-a apucat brusc de centura cu lest şi m-a tras în sus, eu m-am zbătut, vrând să merg după stânca pe care o ocoliseră soţia mea cu instructorul, am arătat cu mâna într-acolo, dar am simţit cum mi se umple gura de apă şi cum mă

sufoc. Atunci însoțitorul meu a apăsat în valva de purjare de pe detentor, şi eu am eliminat o parte din apă, a apăsat din nou, iar când am simțit că am eliminat toată apa, m-a orbit soarele, pentru că eram deja la suprafață. Şi atunci însoțitorul meu a pus mâna pe spate, sub mine, m-a împins cu putere, iar eu m-am trezit cu fața spre soare şi plutind aşa pe apă. Am încercat să mă întorc, dar nu m-a lăsat. M-a condus în poziția asta spre mal, eu pluteam şi mă orbea soarele, iar când am ajuns la apă mică, m-a lăsat să mă întorc, să pun picioarele pe nisip, să mă ridic. Şi m-am ridicat şi am privit spre mare, dar totul era liniştit, nu se vedea nimic, n-ai fi zis că acolo, la câțiva metri distanță şi la alți câțiva metri adâncime, se află fiul meu şi soția mea cu însoțitorii lor. Instructorul meu şi-a dat jos masca, mi-a dat jos şi mie masca şi m-a întrebat, cu un fel de îngrijorare jucată în glas, dacă totul e OK.

— Totul e-n regulă, i-am spus, apoi mi-am dat seama că i-am vorbit în română şi atunci m-am corectat, everything is fine.

Şi-am aşteptat aşa, acolo, două-trei minute. Iar după cele câteva minute, fiul meu a ieşit din apă, alături de însoțitorul lui. Când a ieşit din apă, l-am întrebat dacă totul e în regulă şi pentru el, iar băiatul meu a zâmbit, a râs, era fericit. Îi plăcuse mult. Şi-atunci eu m-am uitat din nou la marea liniştită dintre stânci, dar în continuare ea nu părea să-i ascundă, la câțiva metri mai încolo şi la câțiva metri în adâncime, pe soția mea şi pe instructorul de scuba diving. Şi-am mai aşteptat încă vreun minut, apoi m-am întors spre însoțitorul meu, care îmi spunea în engleză să-mi dau jos costumul, să ies pe mal de tot. M-am ridicat pe mal, mi-am dat jos butelia de scufundare şi centura cu lest, apoi mi-am scos labele de înot. M-am aşezat în fund, numai cu costumul de neopren pe mine,

mi-am strâns genunchii cu braţele şi am privit marea. Apoi, la scurt timp, am văzut cum înoată spre noi instructorul, conducând-o pe soţia mea spre mal, i-am văzut ieşind din apă, am auzit cum o întreabă dacă totul a fost în regulă, am văzut cum ea îi face un semn din mână că a fost OK, apoi el a apucat-o de mijloc şi a ridicat-o pe mal, soţia mea şi-a îndepărtat detentorul, şi-a dat jos masca, butelia de scufundare, centura cu lest, a rămas numai în costumul de neopren şi a venit lângă mine.

— Ce-ai păţit? m-a întrebat. De ce-ai ieşit mai repede?

— Am înghiţit apă, i-am spus.
Soţia mea l-a privit atunci pe băiatul nostru şi l-a întrebat dacă a înghiţit şi el apă, iar el a dat din cap că nu. Şi-atunci ea s-a întors iarăşi spre mine.

— Trebuia să apeşi pe valva de la detentor, mi-a spus. N-ai auzit instrucţiunile?

— Ba da, am dat eu din cap.

— Şi-atunci?

— M-am speriat, am spus.

— Ei, te-ai speriat, a spus ea. Ce naiba! N-a fost aşa rău. Doar durerile de urechi. Pe tine te-au durut urechile?

— Îhîm, am spus eu. Una mi-a rămas înfundată.

— Da, cu urechile e nasol, a spus ea.
Restul zilei m-am simţit destul de rău. Am rămas în apartamentul nostru de hotel şi în timpul mesei de prânz,

şi toată după-amiaza. Am citit *Plimbarea* lui Attila Bartis, n-am terminat-o, deşi mi-a plăcut foarte mult. M-am întrerupt de câteva ori din citit, pentru că a trebuit să vomit, apoi am revenit în pat. Spre seară am ieşit şi eu. Mi-era deja mai bine. Şi-apoi, soția mea fusese singură toată după-amiaza, simțeam nevoia să-i vorbesc.
Am găsit-o la o masă, cu o bere în față. Băiatul nostru înota în piscină. Lângă ea nu era nimeni. Mi-am luat la rândul meu o bere şi m-am aşezat pe scaun. Nu ştiu de ce am tăcut câteva clipe, probabil pentru că şi ea tăcea. Apoi soția mea a luat o gură de bere.

— Eşti bine? m-a întrebat după ce a pus halba pe masă.

— Mda.

— Copilu-i în piscină, mi-a zis.

— Am văzut. Şi tu?

— Eu sunt aici, nu vezi?

— Da, eşti. Singură?
A ridicat din sprâncene, parcă mirată.

— N-ar fi trebuit să fiu singură? a zis.
Apoi am tăcut amândoi din nou. Eu am băut din berea mea. Am băut jumătate de halbă deodată. A băut şi ea puțin din berea ei.

— Ştii, i-am spus, m-am mai gândit.

— La ce?

— La noi.

— Te-ai?

— Îhîm, am dat eu din cap. Adică, nu ştiu dacă şi tu crezi la fel, dar eu... Mda. N-aş mai vrea să fim separaţi. S-a uitat la mine lung, uşor surprinsă. Eu am dus halba la gură şi am băut toată berea. Apoi m-am ridicat şi m-am dus la bar. Am mai cerut două beri, ridicând două degete. Şi, în timp ce barmanul lăsa berea să curgă în halbă, mi-am dus un deget la urechea care mi-era încă înfundată din timpul scufundării. Am apăsat uşor pe lobul urechii de câteva ori şi-apoi am simţit apa caldă scurgându-se de-acolo.

Nişte documente

Era pe la începutul lui martie, zăpada aproape că dispăruse, dar gerul încă nu părea s-o lase mai moale. Mă aflam într-o staţie de autobuz, vorba vine staţie, greu să-i zici aşa chichineţei şubrede, din bârne de lemn aproape îngheţate, pe care mi-o indicase şeful de gară. Şi-aşteptam. Habar n-aveam, la drept vorbind, ce aştept. În principiu, un autobuz despre care omul binevoitor cu chipiu din gara în care am coborât mi-a spus că vine o dată la două-trei ore. Dar, dacă nu, putea fi şi-un camion, întrucât acelaşi şef de gară îmi comunicase că şoferul autobuzului le mai trage la măsea din când în când, iar atunci când nu poate să-şi conducă hardughia din motive obiective, are bunul-simţ să-şi trimită un văr cu camionul pentru a face oficiile. Un autobuz deci sau un camion ce urma să mă ducă într-un sat amărât, de unde trebuia să recuperez nişte documente. Acte fotocopiate din dosare ale

fostei Securități, cu care moşul, lucrător în instituția succesoare până în urmă cu ceva vreme, voia să-şi asigure ceva mai mulți bani pentru o pensie liniştită. Nume de foşti securişti şi informatori, printre care personalități ale oraşului, aşa promisese moşul. Ceea ce, o ştie orice ziarist, e aur curat.

— Ştii că-i nebun, îmi mai spusese şeful, că altfel nu se ascundea într-un sat de la capătul pământului. Da' îmi trebuie nebunul ăsta. Şi-ți trebuie şi ție, mi-a mai zis el, şuierând cumva cuvintele.

Printr-o consecință cât se poate de firească, nu puteam să fac altceva în acel moment decât să stau sprijinit de borna kilometrică şi să aştept autobuzul. Sau camionul. Orice, numai s-ajung. După un drum de patru ore cu trenul, înc-o jumătate de oră cu alt mijloc de transport nu părea chiar un chin. Aş fi venit cu maşina ziarului, dar gropile drumului de țară despre care moşul avusese bunăvoința să ne înştiințeze l-au făcut pe şef ceva mai grijuliu. Iar poziția lui de şef îi dădea, până la urmă, dreptul să fie interesat de starea unui autoturism aflat printre bunurile instituției pe care-o conducea.

Pe o buturugă, în aceeaşi stație de autobuz, sau cum naiba s-ar fi putut numi chichineața, stătea o femeie de vreo 60 de ani, poate mai mult, îmbrăcată cu o bundiță peste o cămaşă groasă, bărbătească. Pentru că era totuşi vorba doar de o cămaşă, fie ea şi groasă, şi o bundiță pusă aşa, deasupra, mi se părea că femeia ar trebui să sufere de frig. Dar nu era deloc aşa. Dimpotrivă, părea chiar foarte nepăsătoare la ger, nici mănuşi n-avea. Eu tremuram alături, ea vâra din când în când mâna într-o geantă roz, cam murdară, pe care se vedea încă scris Adidas, şi scotea de-acolo fie o bucată de cârnat aburind,

fie una de caltaboş. Mânca molcom, privind aiurea, şi părea mulţumită mâncând.

— Şi? i-am zis în momentul în care întârzierea autobuzului şi gerul de-afară au început să mă enerveze. S-a uitat lung la mine şi a dat din umeri.

— Unde mergeţi?

— La noră-mea, mi-a zis.

— Aha.
Ea a tăcut, am tăcut şi eu. Apoi a deschis din nou geanta Adidas şi a scos o bucată de caltaboş. Ieşeau aburi din bucata aceea de caltaboş, şi eu cred c-oi fi înghiţit în sec sau ceva de genul ăsta, pentru că femeia m-a fixat cu privirea.

— Poate vrei şi matale, mi-a zis.
Şi a întins caltaboşul acela spre mine. Am înghiţit din nou în sec, de astă dată conştient c-o fac, apoi am ridicat mâna şi-am refuzat-o politicos.

— Mulţumesc, i-am spus.

— Acuma nu te ruşina, nu s-a lăsat vecina mea din staţia de autobuz. Că rămâi cu ruşinea. Ia, că-s calzi încă. Acu' juma de oră i-am scos de pe foc. Îi duc şi lu' noră-mea, că şi-aşa-i grasă. A râs. Da-i fată bună, a adăugat cumva a scuză. Şi-i plac a' naibii cârnaţii şi caltaboşii cum îi fac eu.
M-am apropiat şi am luat bucata aceea de caltaboş. Şi i-am mulţumit din nou femeii. Apoi, în timp ce-am mâncat, am vorbit cu ea. Şi am aflat că mergea în acelaşi sat, că

ştia bine unde stă fostul securist, pentru că băiatul ei se mutase de mult în acel sat cu noră-sa, de vreo treişpe ani, iar acum băiatul ei era plecat la muncă în Italia de doi ani şi era bine. Îşi construiau o casă mare, pe un teren pe care l-a luat după numai şase luni de muncă. Apoi mi-a dat şi o bucată din cârnați, iar eu m-am aşezat pe buturugă, lângă ea.

— Da' să ştii matale, mi-a spus ea, că degeaba eşti de la ziar. Securistul ăsta n-a făcut rău la nimenea. E om bun, îl ştie toată lumea. Aşa că n-ai ce să scrii de rău despre el.

— Dar nu vreau să scriu de rău despre el.

— Lasă, domnu', că nu-s proastă. Ştiu eu cum merge treaba la ziare.

Nu prea părea să ştie cu adevărat cum merge treaba pe la ziare, dar a spus asta cumva convingător, ba chiar mi-a făcut şi cu ochiul. Apoi, în depărtare, s-a auzit un zgomot şi de după o curbă s-a ivit autobuzul. Aşa că ne-am ridicat amândoi de pe buturugă şi, până când autobuzul a ajuns în fața noastră, n-am mai vorbit nimic.

Când autobuzul a oprit şi uşa s-a deschis, eu am observat că şoferul are nişte pungi groaznice sub ochi. Vinete. Nu băuse, cel puțin nu părea să fi băut în ultimele ore, dar şeful de gară greşise oarecum atunci când spusese despre el că le mai trage la măsea *din când în când*. Însă nu l-am acuzat prea mult pe şeful de gară – în fond, nu credeam deloc că ar fi fost vreun mincinos, ci doar un om extrem de amabil.

Am coborât din autobuz împreună cu femeia aceea de vreo 60 de ani, poate mai mult, care căra o geantă Adidas plină cu cârnați şi caltaboşi pentru noră-sa. În autobuz

rămăsesem lângă ea, îmi povestise multe despre băiatul plecat în Italia, despre noră-sa cea grasă, despre cum îi murise ei soțul în urmă cu şapte ani şi cum nu voia să se mute în satul unde locuiau fiul şi soția lui, pentru că ea nu era genul care să plece la bătrâneţe din locul în care trăise toată viața. Şi-mi mai spusese şi câteva lucruri despre cel pe care mă pregăteam să-l vizitez eu, apoi nu-mi mai spusese decât că, dacă vreau să mă întorc în aceeaşi zi, să nu întârzii mai mult de ora două după-amiază, pentru că doar atunci mai prind autobuzul, iar ea ştia asta foarte bine, întrucât era un drum pe care-l făcea des. De altfel, tot la două avea să se întoarcă şi ea, pentru a lua autobuzul care s-o ducă înapoi în satul acela cu o chichineață ce ținea loc de stație.

Apoi am coborât, iar femeia a întins o mână indicând o direcție şi mi-a zis:

— Uite, vezi, o iei pe strada asta. Şi te opreşti la... una, două, trei, patru, cinci... la a şasea casă de pe dreapta. Aia cu acoperiş negru. Acolo stă.

Mi-am luat la revedere, după ce i-am garantat că n-am de ce să pierd mai mult de două ore în discuția cu bătrânul securist, deci voi fi cu siguranță înapoi la două după-amiază pentru a prinde autobuzul. Apoi am mers spre casa indicată. Am intrat pe-o poartă veche, din şipci de lemn, iar în fața uşii m-am oprit şi, aşa cum era şi firesc, am bătut. Mi-a deschis un bătrân de vreo optzeci de ani şi, odată cu deschiderea uşii, dinăuntru a venit şi-un miros din acela care cu greu poate fi descris, miros de pereți cu igrasie şi de lemn ars în sobă, totul amestecat cu mirosul de bătrân. Nimic neplăcut, dimpotrivă. Dar era vorba despre un miros şi am simțit nevoia să-l povestesc într-o oarecare măsură.

M-am aşezat pe scaunul indicat de bătrânul securist, fost securist, iar el mi-a oferit o cană de vin fiert dintr-un ceaun tras pe marginea sobei cu plită în care ardea focul. M-am foit puțin pe scaun după ce-am băut prima gură din vinul fiert cu scorțişoară, apoi, pentru că eram emoționat şi pentru că nu ştiam cum să încep discuția despre documente, am spus aşa:

— Despre documente...
El a făcut un semn spre mine cu degetul ridicat, pentru că tocmai punea, din ceaun, vin cu polonicul în cana lui, un semn care-mi transmitea să am răbdare. Şi-a luat cana, a venit cu al doilea scaun şi l-a pus lângă, a sorbit la rându-i din vin, apoi a plescăit a mulțumire.

— Deci eşti de la ziar, a spus.

— Da.

— Şi ce faci tu acolo, la ziar? a dus el mai departe conversația.

— Sunt de la Politic.

— Politic? a părut mirat moşul.

— Lucrez adică la Departamentul Politic, i-am explicat încercând un zâmbet.

— Aha, Departamentul Politic, a şoptit el accentuând cele două cuvinte. Şi a dat cumva ochii peste cap. Departamentul, a mai mormăit el. Sunteți, aşa, împărțiți în departamente la ziar?
Mi s-a părut puțin senil, dar am dat din cap afirmativ.

— Mmmm, a făcut el. Mda.
Şi a tăcut, apoi a sorbit cu zgomot din cana lui cu vin, după care a tăcut iarăşi.

— Documentele mai sunt la dumneavoastră? l-am întrebat eu după un timp.
Bătrânul securist a înălţat mâna, dând puţin din degetul arătător, ca şi cum mi-ar fi cerut să am răbdare sau ca şi cum şi-ar fi amintit ceva, n-am înţeles prea bine. Apoi s-a ridicat, a pus cana cu vin pe marginea sobei şi a ieşit din cameră. După documente, aşa am presupus. Însă a revenit, destul de repede, nu cu documentele, ci cu un braţ de lemne. Din care a vârât o parte, aplecându-se, în soba cu plită din camera în care ne aflam. Şi apoi a închis uşiţa de la sobă, s-a întors spre mine şi-a spus:

— Mda...
Iar eu n-am ştiut ce naiba să adaug, aşa că am tăcut şi l-am privit prosteşte. El m-a studiat atent, apoi şi-a luat cana şi a revenit pe scaun. Şi iar m-a studiat, îngustându-şi ochii.

— Gândeşti despre mine că-s un nenorocit de securist, nu? a spus în cele din urmă. Care vrea să mulgă ziarul de bani, mmm? Un nenorocit de securist, care-a distrus atâtea vieţi...

— Nu, am spus eu. Nici vorbă!
Exact aşa gândeam, ba cam ceva de genul ăla-mi trecuse prin cap chiar cu câteva secunde înainte, în momentul în care-l observam cum mă studia.
A pufnit. Sau chiar a râs, dacă cele două hohote horcăite puteau fi considerate râs.

— Mda, a zis el. Chiar aşa. Exact aşa. Am distrus, că doar n-am fost sfânt.
Şi-a ridicat mâinile cu toate degetele depărtate unul de altul, mi le-a postat în față, ca şi cum ar fi vrut să-mi transmită ceva cu gestul ăsta. Apoi şi-a coborât mâinile şi, odată cu ele, şi privirea. Iar mie mi s-a părut un pic actor, dar n-am comentat.

— Numai că nu-i doar aşa, l-am auzit.

— Adică? m-am prefăcut eu interesat, iar asta numai pentru că mi se părea nu ştiu cum să mai accept o altă tăcere de-a lui.

— Eu eram mare pe-atunci, măi băiete. Mă ocupam cu penitenciarele, răspundeam de ele. Şi veneam la şefii de penitenciare, iar ei tremurau. Adică nici n-apucam să vin, îi anunțam numai că vin, iar ăia tremurau deja. Uneori veneam, alteori nu veneam. Dar ăia se temeau de vizitele mele. Şi era un penitenciar de femei... Iar şef acolo era un dobitoc. Un dobitoc dintr-ăla în toată regula, mă-nțelegi? Am clătinat din cap.

— Şi era o femeie în penitenciar, o deținută. Erau mai multe, dar eu despre ea vreau să-ți vorbesc. Fusese un scandal. Ea era de la Politic, d-asta am reacționat aşa când ai zis că eşti de la Politic. Adică... pentru mine însemna altceva cuvântul ăsta. Mă rog. Fusese transportată în altă închisoare şi ieşise un scandal cu una de la Drept Comun. Nu ştiu exact detaliile. Ailaltă o pocnise-n cap cu o piatră, pe drum. Urât. Urât de tot. Naiba mai ştie ce-aveau ele de-mpărțit. N-am ştiut nici

atunci. A pocnit-o în cap. A pocnit-o de i-au cules creierii de pe jos. Sau nu creierii, da' pe-aproape. Înțelegi?

— Încerc, am zis. Am mai citit câte ceva despre închisorile comuniste.

— Hm, citit, a dat el din cap. Asta-mi zic toți: am citit. De parcă-i de citit, auzi. De citit, mda... Eu n-am mai vrut să citesc. Nu mă mai interesează să citesc.

— Pentru că vi se par minciuni sau de ce?

— Minciuni? Nici vorbă. Romanțează, da, le cam romanțează unii şi alții.
Mi s-a părut un cuvânt prost. Numai cuvântul ăsta nu putea fi spus referindu-te la victimele din închisori. Însă am tăcut.

— Dar nu minciuni, a adăugat el. Numai că prind cam puțin din adevăr. Cum să-ți zic? Adică-i adevărul lor. Numai al lor. Şi-i urât. Mda, aşa-i, îți zic eu, i-un adevăr tare urât. Au dreptate. I-al lor, pentru ei a fost tare urât. Dar adevăru-i mai mare. Poate că-i urât şi ăla mare. Dar oameni sunt şi de-o parte, şi de alta. Mmm?
Îmi cerea cumva aprobarea prin mormăitul lui, aşa că i-am oferit-o înclinând capul.

— Ce ziceam? Aşa... Ziceam că aia, nenorocirea, nu s-a-ntâmplat în închisoare, ci pe drum. La transport. Iar femeia cu țeasta făcută praf a stat luni întregi în spital. Şi-apoi au băgat-o în penitenciarul ăsta de care-ți vorbesc, care era condus de-un dobitoc. Numai c-avea o problemă. Ea, femeia, avea o problemă, nu dobitocul: putea să vorbească, putea să se mişte, dar nu-şi mai amintea

nimic. Absolut nimic, pricepi? Ni-mic. Nimic din lumea de dinainte de lovitură. Nimic. Şi-a început să-nveţe totu-n închisoare. Atunci am venit eu, exact când ea-ncepea să-nveţe totu-n închisoare. Şi-am fost bun atunci, cum să-ţi zic? Am fost bun, pentru că eram la o petrecere cu şeful penitenciarului şi el mi-a spus toată povestea femeii. Şi a râs. Dar ştii cum a râs? Ca un dobitoc. A râs şi a tot râs, pentru că el aşa credea, că eu vreau să râdă. Şi a râs, dar nu aşa, normal, a râs de crăpa de râs... Îmi povestea cum proasta aia, aşa zicea dobitocul, nu-şi mai aminteşte nimic. Cum ea crede că viaţa-i aşa, ca-n celula ei. Adică toată viaţa. Că s-a speriat îngrozitor odată, când a văzut o pasăre prin gaura de la celulă. Că s-a căcat pe ea de frică, râdea dobitocul de şef al penitenciarului. S-a căcat pe ea de frică. Exact aşa, căcat. Mda.

S-a oprit, a mai băut o gură de vin.

— Şi?

Mi-a scăpat întrebarea. Deşi n-ar fi trebuit să-mi scape. Aş fi vrut să fi tăcut, pentru că eu aveam nevoie de documente şi deja, în timpul discuţiei, începusem să mă uit la ceas, de teamă că se vor scurge două ore şi eu nu voi putea obţine lucrurile pentru care venisem. Dar n-am tăcut, am spus aşa:

— Şi?

— Şi mie mi s-a făcut milă, naiba ştie de ce. Zău dacă ştiu. Adică acum ştiu, dar atunci nu ştiam de ce mi-e milă. Văzusem o groază de oameni bătuţi. Am bătut şi eu câţiva, nu-ţi fă iluzii.

Nu-mi făceam.

— I-am bătut cu mâinile astea şi i-am pus apoi să-şi culeagă dinţii de pe jos şi să-i înghită unul câte unul. Mda, dintr-astea am făcut, să nu crezi că nu. Dar atunci mi s-a făcut milă. Şi i-am cerut şefului penitenciarului să mă ducă la ea, la femeia aceea. A doua zi, m-a dus. Şi... mmm, asta a fost atunci. Am cerut să fie duse în alte părţi colegele ei de celulă. În alte celule. Iar eu am stat cu ea o zi întreagă. Stătea acolo, în zdrenţele ei, şi mirosea. Iar mie nu mi-era deloc scârbă. M-am aşezat pe-un pat şi i-am povestit. I-am zis cum e afară, i-am spus şi despre păsări, că ţi-am zis că se speriase de-o pasăre.
Moşul s-a ridicat brusc, şi-a lăsat cana cu vin pe scaun şi a spus:

— Uite-aşa am făcut. I-am arătat cum zboară.
Şi a început să dea din mâini, dansând cumva, lent, o imagine incredibilă. Avea optzeci de ani şi părea că are mult mai puţin când dansa aşa, dând lent din mâini, ridicându-le şi coborându-le. Şi-abia după câteva secunde bune, cumva obosit, bătrânul securist a revenit pe scaun, după ce şi-a luat din nou cana în mâini.

— Uff, a zis. Oasele îmbătrânesc, măi băiete. Mda... Ei, i-am explicat totul. I-am povestit şi despre comunism, că trebuia, ce să fac. Despre noua societate care se construia atunci, asta i-am povestit. I-am spus că, după ce va ieşi de-acolo, din închisoare, îi va fi bine. Va fi egală cu toţi ceilalţi. Va putea reveni în sânul societăţii. Şi s-a bucurat. I-am spus c-o aşteaptă raiul pe pământ, apoi... mmm, a trebuit să-i explic cum stă treaba cu raiul ăsta, că nu pricepuse. Şi raiul meu, îţi zic şi asta, că aşa a fost, raiul meu era cu ţărani care se bucură de colectivizare şi cu chiaburii care-au fost înfrânţi. Ei, aşa era... Dar era şi despre dragoste, şi despre bucurii mici ale vieţii. Era un

rai bun. Aşa i l-am povestit. Iar spre seară i-am ordonat şefului penitenciarului să aibă grijă de ea. Iar ăla m-a întrebat, şi râdea ca dobitocul, cum adică să aibă grijă de ea? Adică aşa, cu schepsis întreba el. Să aibă grijă însemna altceva pe-atunci.

— Înțeleg, am zis, pentru că am sesizat că s-a oprit.

— Sunt sigur că înțelegi, a zis el. Sigur înțelegi – şi nu mi-am putut da seama dacă era ironic sau nu. Mda, aşa m-a întrebat dobitocul. Şi râdea. Şi, uite... Aici fostul securist a ridicat palmele din nou, de asemenea cu degetele depărtate. Uite, a spus. L-am cârpit cu palmele astea, apoi i-am tras şi câțiva pumni, fără să clipesc. S-a cocoşat acolo, în fața biroului lui, icnind. Nu-nțelegea ce am cu el. Şi i-am promis atunci că, dacă nu are grijă de ea, dar în sensul ăla bun al cuvântului, îl omor cu mâinile mele. Îl omor şi intru în puşcărie, dar măcar ştiu că-l omor. Mda, a făcut moşul. Aş fi putut s-o fac. La relațiile mele de-atunci, nici nu cred c-aş fi intrat în puşcărie... A tăcut şi am tăcut şi eu, pentru că bătrânul securist şi-a vârât privirea în gura cănii cu vin şi a ținut-o acolo vreme de câteva secunde bune, poate chiar minute. Iar eu am tăcut în continuare pentru c-am simțit aşa, ceva, ceva ce mi-a spus că nu-i bine să vorbeşti când un om ține capul plecat şi se uită în gura unei căni cu vin. Iar după ce a terminat să se uite în gura cănii cu vin, bătrânul securist s-a ridicat şi a dispărut iarăşi din cameră, fără să mai zică un cuvânt. Şi a revenit repede, la fel ca data trecută, numai că de astă dată cu un plic cu burduf în mână. Şi, tot pe muțeşte, mi l-a întins.

— Documentele? am spus.
A confirmat printr-o mişcare a capului.

— Faceți ce vreți cu ele, a zis. Nu mă mai interesează, a ținut el să sublinieze.

— Le publicăm, am ținut eu să-l lămuresc.

— Ştiu, a spus. Nu mă interesează.
Noua tăcere mi-a indicat faptul că era cazul să mă ridic şi eu. Şi am făcut-o. Iar imediat după aceea m-a condus până la uşă. În cadrul uşii, în timp ce mi-a făcut cu mâna, nu mai era deloc trist. De fapt, nici nu-s convins că, pe întregul parcurs al discuției, a fost vreun moment trist. Dar atunci, în cadrul uşii, părea doar un bătrân oarecare.

Seara, în pat, lângă copilul meu, m-am gândit mai întâi la faptul că a fost o zi bună la serviciu, că şeful meu a fost mulțumit. Iar lucrul ăsta se întâmpla destul de rar. Ştiam, pe de o parte, că nu făcusem mare lucru mergând să iau nişte documente, în fapt, el le plătise deja, el negociase pentru ele, eu nu fusesem decât un curier. Dar m-a bucurat faptul că mă alesese pe mine pentru sarcina asta. Erau documente importante, aşa am gândit, iar pentru aducerea lor a trebuit să aleagă un om important. Ştiam, de altfel, că mă consideră important, dar orice confirmare era binevenită.
În al doilea rând, m-am gândit la cum au comunicat oamenii de-a lungul vremii. M-am gândit la limba aceea aproape universală şi veche de cinci milenii, numită indoeuropeană, apoi m-am gândit la plăcuțele de lemn chinezeşti gravate şi legate cu piele, la pergamentul din piele de oaie şi la hârtie. La tiparul care a născut ziarele, în urmă cu cinci sute de ani, la Morse şi la Bell, la Hertz şi la Marconi, ba chiar şi la Baird m-am gândit. Nu în ordinea asta, ci într-un vălmăşag de gânduri, într-o ordine

pe care nu puteam să o controlez, nici nu voiam. Şi nu m-am gândit degeaba la toate astea. M-am gândit la ele pentru că ştiința nu-ți poate oferi secretul comunicării. Ea îți oferă mijloacele, dar se-ntâmplă ca mijloacele acelea să nu poată fi folosite de tine. Şi totuşi, comunicarea se produce, doi oameni pot fi unul lângă altul fără Morse, fără Bell, fără Hertz sau Marconi sau Baird. Cam cu vălmăşagul ăsta de gânduri în minte am adormit, nu mai ştiu exact punctul în care am căzut în somn, dar ştiu că, înainte de a se crea vălmăşagul, m-am gândit la femeia aceea cu geantă Adidas, cu care m-am întâlnit la plecarea din sat înainte de ora două. Iar vălmăşagul de gânduri tocmai din rememorarea asta s-a născut.

Părea cumva bucuroasă că ne reîntâlnim, de parcă eram deja cunoştințe vechi. Mi-a spus din prima, râzând, că noră-sa, imediat ce a văzut-o, s-a repezit la geantă şi a smuls de-acolo nişte caltaboşi şi nişte cârnați. Şi nici n-a mai apucat să schimbe vreo două vorbe de bun găsit, că ea era cu gura plină. Şi, cumva ca să confirme cele spuse, a fluturat prin fața mea geanta Adidas, care acum era goală.

— Da-i fată bună, a spus femeia. Ție cum ți-a mers? a-ntrebat după o mică pauză.

— Bine, i-am spus.

— Scrii de rău la ziar despre moşneag?

— Nu scriu de el, am încercat eu s-o lămuresc, fără a avea însă chef să-i dau şi alte detalii.

— Lasă, a spus femeia, că vă cunosc eu pe voi. Dar să ştii că n-ai dreptate să scrii de rău. E un om bun, mi-a zis.

— Nu ştiți ce-a făcut, n-aveți cum să spuneți că-i bun. Poate c-a bătut alți oameni, poate c-a omorât.

— Nțț, a dat din cap femeia.

Şi-atunci s-au apropiat de noi trei copii, care trăgeau nişte sănii după ei, iar de una dintre sănii era legat cu o sfoară un celofan şi pe celofan stătea un al patrulea copil, mai mic. Cred că cel care trăgea şi sania, şi celofanul legat de sanie era chiar fratele copilului mai mic, aşa am concluzionat eu, pentru că semănau foarte bine. Iar cei patru puşti ne-au dat bună ziua. Şi mi-a plăcut lucrul ăsta, deşi nu-i cunoşteam şi nu mă cunoşteau. Apoi copiii s-au îndepărtat râzând şi femeia m-a întrebat cât e ceasul. Era trecut de două, iar ea a zis:

— Acu' nu te aştepți să vină la fix, nu? Mai întârzie omul.

— De unde ştiți că n-a omorât pe nimeni? Sau că n-a bătut măcar...

— Cine, securistul?

— Da.

— Păi, ştiu, mi-a zis. Ee, a dat ea din mână.

— Ce?

— Ştie tot satul...

— Dar eu nu-s din sat. N-am de unde să ştiu.

Femeia a început să râdă, să hohotească.

— Asta aşa-i, a zis ea. Şi a continuat să hohotească. Aşa-i, bată-te să te bată.
Apoi m-a lovit uşor cu geanta Adidas peste picior, iar eu m-am ferit şi-am zâmbit, mai mult ca să-i fac pe plac.

— A avut o femeie aici în sat. Noră-mea o cunoştea, că ea a crescut în satul ăsta, după ea a venit băiatul meu aici. Lucra la oameni, lucra unde apuca. A făcut închisoare pe vremea lui Ceauşescu. Sau înainte, naiba mai ştie. Cred că înainte de Ceauşescu. Şi moşneagul tău a adus-o în sat, nu altcineva. S-a iubit cu ea, dar n-avea voie să se însoare, că ea era trecută la index, înțelegi?

— Cred că da, i-am zis.
Iar a început să râdă.

— Păi, nu înțelegi, bată-te să te bată. Întrebam aşa, de probă, cum se spune. Că-i mai mult de-atât. El a adus-o în sat pe când era mare ştab. Dar n-avea voie, că pe-atunci era ras dacă s-ar fi încurcat cu ea. El mare securist, ea mare infractoare, că era împotriva comuniştilor. Nici nu venea în sat moşneagul. Ei, pe-atunci nu era moşneag, era tinerel. Dar nu venea el. Numai o ajuta cu una, cu alta, printr-un văr de-al lui care stătea aici, în sat. Şi vărul ăla se avea cu primarul, aşa că primarul i-a dat ăleia, femeii, o bucată de pământ, apoi a ajutat-o să ridice o casă. Vorbea satul, că vărul ăla era însurat, dar o ajuta pe asta. Pe-atunci încă nu ştia nimeni cum stă treaba. Asta s-a aflat abia după revoluție. O-ho. După aproape treizeci de ani de când femeia asta stătea în sat. Şi atunci a venit şi moşneagul. Na, ce să zic, încă nu era chiar moşneag nici atunci, dar îl prinsese oleacă timpul din urmă, cum se zice. Ei, uite că ne vine autobuzul...

M-am uitat, autobuzul se apropia.

— Şi ce-au făcut? am întrebat-o, neprivind spre ea, ci spre autobuz. S-au căsătorit?

— Au stat împreună vreun an, a răspuns femeia. Ce? Nu-i mare lucru, mai stau unii împreună şi fără să fie căsătoriți. Apoi, într-o zi, aia a murit. Şi el a rămas aici, în sat, că unde să se ducă...

Autobuzul a oprit, iar noi am urcat. Am ajutat-o pe femeie să urce, la fel cum făcusem şi la venire. Acum nu mai avea nevoie, geanta era goală, dar mie mi s-a părut că-i potrivit s-o ajut. Iar ea mi-a mulțumit şi ne-am aşezat unul lângă altul. Şi-apoi mi-a povestit cum se descurcă fii-su în Italia şi cum, în maximum doi ani, după ce-şi termină casa, se va întoarce în sat, că acolo e locul lui.

Copilul-lup

Eram la volan. Ea, alături de mine. Cu toate astea, ascultam piesele de la radio aşa cum mă obişnuisem: înaintea fiecărei melodii, alegeam numele unei fete care-mi plăcea sau care-mi plăcuse cândva. Apoi ascultam versurile, îmi provocam cumva destinul: în funcție de mesajul transmis, aflam, aşa mi se părea, aşa gândeam, aflam ce-mi rezervă viitorul în privința relației cu respectiva fată. Eram căsătorit, dar unele lucruri nu se schimbă aşa simplu.

În momentul ăla, mă gândeam la una dintre fostele mele iubite, încă mi-era cumva dor de ea, trebuie s-o spun. De fapt, la drept vorbind, ea apărea cel mai des în încercările mele de provocare a destinului, deşi mă părăsise cu vreo patru ani înainte. Dar era cumva explicabil: fusese

singura dintre iubitele mele care mă părăsise, cu celelalte o terminasem fie eu, fie se întâmplase altceva, care nu ținea nici de mine, nici de ea. Mă gândeam deci la ea în pauza dintre melodii, mi-am zis, așa cum îmi ziceam de fiecare dată, ceva de genul: „Piesa care vine-mi va spune dacă mai e vreo șansă pentru noi", apoi am așteptat cu oarece emoții să înceapă. Era un joc, dar uneori melodiile mi se potriviseră, fuseseră premonitorii, inclusiv în privința celei care era acum soția mea. La două zile după ce o cunoscusem, eram tot în mașină, mi-am zis că piesa pe care o voi auzi la radio îmi va arăta dacă voi avea sau nu un viitor cu ea, iar imediat ce am apăsat pe buton am auzit: „If there's somebody calling me on/ She's the one", versuri repetate de câteva ori, după care piesa s-a sfârșit și a intervenit vocea realizatorului, care mă anunța că am ascultat World Party, cu *She's the one*. Cam la fel mi se întâmplase și cu acea iubită a mea care mă părăsise, din barul în care ne despărțiserăm luasem un taxi spre casă, iar acolo, în mașină, imediat ce am urcat, am auzit *Love of my life* a lui Queen și n-aveam cum să nu-mi aduc aminte că am avut ceva lacrimi în ochi când am ascultat: „Love of my life, you've hurt me,/ You've broken my heart and now you leave me./ Love of my life can't you see,/ Bring it back, bring it back,/ Don't take it away from me,/ Because you don't know/ What it means to me". Mă rog. Hotărâserăm să facem o călătorie de-o săptămână prin țară. În locul așa-zisei luni de miere. Eu lucram de o bună bucată de vreme la cel mai important cotidian local, concediul îmi fusese acordat pentru numai două săptămâni, iar pe prima o consumasem înainte de nuntă, cu pregătirile. Bine, n-ar fi fost, trebuie s-o spun, o mare problemă să cer prelungirea concediului. În doi ani îmi câștigasem deja un statut în redacție, ba chiar și-n fața șefului. Iar asta nu se întâmpla, eram conștient și-atunci,

neapărat datorită calităților mele de jurnalist, ci mai ales conjuncturii: îi însoțeam pe politicienii locali în vizitele lor în afara țării, iar astfel ziarul avea un trimis special la fața locului, însă n-o făceam pe banii firmei, ci pe-ai părinților mei. Erau înstăriți încă de pe-atunci şi-şi doreau enorm să fac o carieră, să mă vadă pe picioarele mele, astfel încât îmi dădeau bani, fără vreo împotrivire, pentru toate deplasările, iar ziarul beneficia din plin, fără costuri semnificative. Pentru asta mă apreciau în primul rând, iar eu eram conştient că nu riscam nimic dacă atunci, cu ocazia căsătoriei, le-aş fi cerut să-mi adauge nişte zile de concediu. Numai că, oricum, soția mea era deja în luna a cincea, pe sfârşite, prin urmare, o prelungire a călătoriei noastre ar fi fost mult prea obositoare pentru ea.
Era linişte, se auzea doar maşina rulând pe şosea, începuseră primele acorduri ale piesei, o recunoscusem după ele, mă gândeam la iubita aceea care mă părăsise-n urmă cu patru ani, iar atunci soția mea mi-a spus:

— Ai văzut cum mă priveau toți la nuntă? Mai ales neamurile tale. Ştiau că-s însărcinată. De parcă de asta te-ai căsătorit cu mine...
Era BZN, cu *Dance, dance, dance*. N-am reuşit să fac nicio legătură cu iubita mea din urmă cu patru ani, dar îmi plăcea piesa, aş fi vrut s-o ascult în linişte. Totuşi, nu puteam să tac. Aşa că i-am spus:

— Nu cred.

— Crezi că n-am văzut? a insistat ea. Mă priveau aşa, nu ştiu cum...

— N-aveau de unde să ştie că eşti gravidă.

— Însărcinată, m-a corectat ea.

— Nu-i tot aia?

— Sună aiurea când spui gravidă.
Mie mi se părea că suna la fel.

— Probabil aşa gândeau neamurile tale: a rămas gravidă, ca să se mărite cu el!
Am zâmbit.

— Înseamnă că mă consideră pe mine prost, am spus. Că m-am lăsat păcălit.

— Iar pe mine mă consideră o... un fel de curvă, nu?

— Spui tâmpenii, i-am zis. Uite, am arătat cu mâna în față, o pensiune drăguță. Ne-am putea opri aici peste noapte.

— Hai să oprim, a zis ea.
Radioul s-a închis înainte de a se sfârşi piesa, odată ce-am oprit maşina. Am coborât amândoi şi ne-am întins brațele. Era o după-amiază frumoasă şi m-am gândit că e bine să-ți faci nunta în august, noroc că găsiserăm un restaurant care abia se deschisese şi n-avusese încă prea multe programări de nunți.

După ce ne-am obținut camera, am cutreierat prin împrejurimi, ne-am minunat puțin de munții din jur şi am concluzionat că, dacă ar şti să se ocupe de turism precum Elveția, România ar putea s-o depăşească în zece ani, pentru că nu peisajele ne lipseau nouă, apoi am revenit în cameră, am făcut câte un duş şi am coborât să luăm cina.

La masă, în timp ce aşteptam ce comandaserăm şi ne beam berile, soția mea a revenit la subiectul pe care mă amăgisem până atunci că-l părăsiserăm. Nu ştiu cum venise iarăşi vorba despre nuntă, iar ea s-a îmbufnat brusc. Şi mi-a şi spus de ce. Nu fusese doar o părere de-a ei, îmi auzise două mătuşi şuşotind în fața toaletei, ziceau că deja se vede sarcina pe sub rochia de mireasă şi să-i fie ruşine soției mele, dacă tot făcuse treaba asta, putea să mă amețească până la capăt, aşa încât să programăm nunta mai devreme. Doar, îmi zicea soția că spuseseră ele, ştia că va rămâne gravidă, trebuia să fie mai deşteaptă, să mă anunțe-n luna a doua şi să facem nunta rapid, într-a treia ori, hai, într-a patra.

— Nişte cațe, i-am zis eu, sperând ca lehamitea de pe chipul meu să-i fie de-ajuns pentru a încheia discuția.

— Aşa-i, a spus soția mea, dar tocmai asta-i problema, vezi? Cațele astea vorbesc peste tot...

— Şi ce dacă vorbesc? Să fie sănătoase! Până la urmă, sunt doar nişte vorbe. Ce altceva pot face? Să vorbească şi-atât! Vorbele-s zero.
Tocmai ducea paharul de bere la gură, dar s-a oprit.

— Serios? mi-a zis. Chiar nu te deranjează?

— Nu.

— Aiurea, a spus ea şi a băut din bere, apoi a pus paharul pe masă. Vorbele-s cele mai importante. Contează cel mai mult.

— De ce-ar conta?

La o masă aflată ceva mai încolo, trei cheflii făceau gălăgie. Le auzisem foarte bine discuția, erau vânători, mergeau să-mpuşte nişte mistreți şi vorbeau despre gonacii care-i aşteptau nu ştiu unde, apoi s-au lăudat cu puştile lor, iar unul dintre ei a zis la un moment dat că e prima dată când vânează mistreți în august şi că e sigur c-o să aibă probleme, pentru că acum terenurile agricole sunt încă pline de culturi şi de vegetație şi, dacă le scapă mistrețul p-acolo, mai prinde-l dacă poți, în pizda mă-sii! În momentul discuției dintre mine şi soția mea, chiar în punctul ăsta ajunseseră ei cu dezbaterea, ăla susținea că e nasol momentul, ceilalți doi țipau la el că sunt şi avantaje să împuşte mistreți în august şi se cam înjurau. Erau beți şi strigau în gura mare ce aveau să-şi spună unul altuia.
Soția mea a strâmbat din buze şi a dus o mână la ureche.

— Ce proşti, a spus ea. Apropo de vorbe şi de proşti, a zâmbit, să ştii că eu am o teorie. Ştii testele alea de inteligență?

— Ce teste?

— Alea, mă... Faci un test şi-ți afli coeficientul de inteligență...

— Am făcut doar unul, când cu recrutarea-n armată.

— Cred că ăla era test psihologic, nu de inteligență. Testele de inteligență-s altfel.

— OK, şi care-i treaba cu ele?

— Eu cred că-i de-ajuns să faci un test de vocabular, mi-a zis ea. Ăla-i cel mai bun test de inteligență. Asta apropo de vorbe, ca să vezi cât sunt de importante.
Nu pricepeam şi i-am spus asta.

— Ştii povestea aia a lui Ramu, copilul-lup? Am citit despre ea, s-a scris mult. Chestia-i că a fost pierdut de mic în pădure şi l-au găsit când avea nouă ani. Fugea-n patru labe ca un lup, urla, îşi arăta dinții, nu ştia niciun cuvințel, normal. Fusese crescut de-o lupoaică sau cam aşa ceva. Ei, pe urmă, vreme de paişpe ani, cercetătorii s-au străduit să-l învețe să redevină om. Crezi c-au reuşit?
Nțț, a făcut ea.

— Cum naiba?

— Vezi? Îmi confirmă teoria. N-au reuşit nimic. Şi zici că-i vorba de creierul uman, care-i mai dezvoltat decât al altor specii... Prostii. Adică nu, e! Dar e dezvoltat în sensul de a învăța cuvinte, de a învăța un limbaj articulat. Dacă-l ai, începi să faci conexiuni, mintea se dezvoltă. Încetul cu încetul, se fac tot mai multe conexiuni şi, normal, tot mai multe sinapse-n creier. Totul datorită limbajului, adică vorbelor. Aşa îți dezvolți inteligența. Şi, pe măsură ce creşte vocabularul, creşte şi inteligența. De-asta ziceam că ar fi de-ajuns un test de vocabular: că oamenii care ştiu cele mai multe cuvinte pot face cele mai multe conexiuni.

— Hm, am zis. Înseamnă că ăia care ştiu limbi străine sunt cei mai deştepți oameni.
Am zis asta fără să mă gândesc prea mult, pur şi simplu mă bucuram că mă îndepărtasem de supărarea cu mătuşile mele şi cu ce discutaseră ele la nuntă, aşa că

voiam să prelungesc noul subiect măcar până ne venea mâncarea.

— Nu, a dat din cap soția mea. Ce naiba! Omul nu gândeşte în limbile străine pe care le învață. Niciodată n-o să ştie o limbă străină mai bine decât limba maternă. Alea-s doar cuvinte pe care le asociază cu cele deja ştiute. Nu limbile străine dezvoltă gândirea, ci vocabularul ăsta... cum îi zice, poftim! Vezi, nu-mi vine cuvântul! Aşa, vocabularul nativ. Cu cât e mai amplu, cu atât eşti mai deştept, pentru că faci mai bine legăturile, mintea ți se dezvoltă mai mult, înțelegi? De asta şi povestea cu Ramu: habar n-avea copilul ăla de nouă ani să vorbească, de-aia era prost ca un animal. Şi, la nouă ani, creierul deja-i atrofiat pe porțiunile alea de învățare, nu mai are cum să deprindă cuvinte. Era animal, îți dai seama? Şi aşa a rămas. Exact la fel de deştept ca un lup.
Ospătărița ne-a adus mâncarea, dar eu nu m-am apucat de ea, o ascultam pe soția mea şi mi se părea că are pe undeva dreptate. Aş fi vrut să continue, numai că ea s-a apucat să zică:

— Şi tu spui că vorbele nu contează! Sunt cele mai importante. Păcat că mătuşile alea ale tale nu au prea multe cuvinte-n vocabular, că şi l-au dezvoltat numai pe bârfă dintr-asta stupidă.
Am luat repede o bucată de cartof în gură, deşi frigea. Voiam să mestec, îmi făcea bine în momentul ăla. Cartoful mi se termina, aşa c-am început să tai şi din şnițelul vienez din farfurie, numai că se tăia al naibii de greu.

— E tare carnea, am spus în momentul în care mi-am dat seama că am înghițit cartoful, dar încă nu reuşisem să mă aleg cu o bucată de şnițel în furculiță.

N-o priveam, mă chinuiam să tai carnea aia idioată, iar în momentul ăla am auzit numele soției mele spus de un bărbat, cumva cu uimire. Am ridicat privirea.
Lângă noi stătea unul dintre vânători, cu brațele desfăcute spre soția mea, iar ea-l privea cu destulă reticență.

— Să nu-mi zici că tu eşti! a spus el.
Se clătina, era roşu la față. M-am uitat din nou spre soția mea, roşise la rându-i, dar nu din cauza băuturii, n-apucase să bea mai mult de-un pahar de bere.

— Salut, a mormăit ea.

— Aaa, a făcut tipul, uite peste cine dau io când mă duc la veceu!
A hohotit.

— Şi tocmai aici, a continuat vânătorul, la capătu' lumii. Ce dracu'!? Hai să te pup.
S-a aplecat şi şi-a apropiat buzele de fața soției mele, iar ea a întors obrazul pentru a-i fi sărutat. Apoi a arătat cu mâna spre mine:

— El e soțul meu, a spus.
M-am ridicat ca să dau mâna cu el, dar ăsta şi-a dus mâna dreaptă-n şold şi m-a privit, apoi a pufnit, lăsându-mă cu mâna-n aer.

— Adică te-ai măritat, vrei să spui, i s-a adresat el din nou. Ce dracu'!? Erai fată de viață, cum să te măriți!?
Soția mea era, evident, deranjată.

— Suntem în luna de miere, i-a zis cumva rugător.

M-am uitat la el, enervat la rându-mi. Era cu un cap mai înalt decât mine, avea o frunte teşită, ca de boxer, mi-am dat seama în timp ce-l priveam că nu-mi convenea deloc c-o cunoştea pe soția mea într-atât încât să spună despre ea că era o fată de viață.

— Luna de miere? a făcut malacul strâmbându-se. Du-te, bă, de-aici!

— Chiar sunt, a zis ea.

— Cum adică, bă? a pufnit iarăşi ăla. Ne vedem după... după cât? Cre-că-s doi ani. Şi-ncă aşa, la capătu' lumii, în munți, şi tu-mi zici că eşti măritată? Hă, hă! a râs el.
M-a privit iarăşi, de astă dată strâmbând din colțul gurii, a dispreț. A dat din mână, a privit-o şi pe nevastă-mea, a pufnit din nou, apoi a plecat spre masa lui fără să mai zică nimic.
Eu m-am aşezat la loc. Soția mea nu se uita la mine, ci la farfuria din fața ei.

— Ce-a fost asta? am întrebat-o.
A ezitat înainte să răspundă, a dat din umeri, apoi a ridicat privirea. Era roşie ca focul.

— Cum naiba dintre toate pensiunile pe care le-am văzut pe drum am ales-o tocmai pe asta?

— Dar cine e?

— Ştii, mi-a zis, s-a dus naibii pofta mea de mâncare. Cere, te rog, nota.
Tremura. Poate de nervi, poate de ruşine, dar mie nu-mi convenea deloc a doua variantă, pentru că nu-mi explicam

de ce-ar tremura de ruşine. Însă mi-am dat seama că n-avea chef să vorbească aici, aşa că m-am întors, căutând-o din priviri pe ospătăriță. Am văzut-o, m-a văzut şi ea, i-am făcut semn c-aş vrea nota şi a dat din cap.

Când m-am întors spre soția mea, i-am văzut pe cei trei vânători venind spre masa noastră. S-au oprit lângă noi, iar malacul le-a zis celorlalți:

— Ea-i fosta mea gagică.

Amândoi au salutat-o zâmbind, apoi s-au aşezat pe cele două locuri libere de la masa noastră. Malacul şi-a luat un scaun de la masa vecină, l-a întors cu spatele spre noi, apoi i-a făcut un semn din mână unuia dintre tovarăşii săi.

— Hai, mişcă mai încolo, aici stau eu.

Ăla se aşezase prea aproape de soția mea, iar malacul îi voia locul. A împins scaunul în spațiul eliberat, l-a pus tot cu spatele către masă, apoi s-a aşezat şi el. Din poziția aia, i-a făcut la rându-i un semn ospătăriței. Şi a strigat:

— Mai adu patru pahare de votcă!

Apoi a privit-o pe soția mea.

— Unu-i pentru tine, a zis. Fac cinste.

— Noi tocmai am cerut nota, am spus rapid. Plecăm.

Nici nu m-a băgat în seamă.

— Nu vreau nicio votcă! a spus nervoasă soția mea. Ce naiba ai? Vrei scandal sau ce? Soțul meu tocmai ți-a zis că am cerut nota, n-ai auzit?

— O-pa, a făcut malacul spre cei doi colegi ai săi. Cică nu bea votcă! Dac-aţi şti voi cum le bea când era cu mine! Vă băga sub masă pe-amândoi, bă!

Au râs şi ăia doi, a râs şi malacul. Şi-n sfârşit, după ce a râs, m-a băgat şi pe mine-n seamă. S-a uitat fix şi mi-a spus:

— Poate n-o ştii ca mine, bă băiatule. Da' dac-ai fi văzut-o cum bea... Avea stil, bă băiatule! Ce-ai făcut, ai stricat-o?

— Nu ştiu ce vreţi, i-am zis. Noi tocmai plecam.

— Stai, domne, să bei o votcă cu noi, a spus unul dintre tovarăşii malacului atunci.

— Păi, n-aţi comandat şi pentru mine.

— Comandă-ţi singur, a zis malacul. De fapt, iote la ce m-am gândit: nu faci tu cinste pentru nişte prieteni ai nevesti-tii? Prieteni vechi, a subliniat el şi i-a făcut cu ochiul soţiei mele. Apoi a ridicat din nou mâna spre ospătăriţă: Cinci pahare de votcă! Face cinste domnu'! a arătat el spre mine şi a râs.

Soţia mea s-a ridicat de la masă.

— Hai să mergem! a spus.

Aş fi vrut, dar nu m-am ridicat, ci m-am întors spre ospătăriţă, care tocmai mergea spre bar. Apoi am dat din umeri.

— N-am plătit, i-am zis.

Soția mea a strâns din dinți, era teribil de nervoasă, îi cunoşteam foarte bine expresia asta, şi s-a aşezat din nou. Malacul i-a pus mâna pe umăr.

— Ce-ai, bă? Ne distrăm şi noi un pic, bem o votcă...
Ea şi-a tras umărul, s-a întors spre el:

— Auzi, nu ştiu ce crezi tu că faci aici! Dar îți zic să-ți vezi de treabă, înțelegi? Ce vrei? Eşti beat ca porcul, cum erai întotdeauna. Ce naiba vrei!? Nu vezi că-mi provoci scârbă, dobitocule!?
Ceilalți doi au izbucnit:

— Oooo, au făcut, căutând să se sincronizeze. O-ho-hoooo...
Ăsta, malacul, s-a scărpinat în cap.

— Tot rea de măsea, ai? a spus. Io vreau doar să vorbim, nu vezi? Că mi-era dor de tine, ce naiba!

— Iar eu şi cu soțul meu n-avem chef să vorbim cu tine. S-a potrivit al dracului să te-ntâlnesc după atâta timp tocmai aici, mama mă-sii!
Ospătărița întârzia, în ea mi-era speranța să se termine odată toată scena asta. Mă tot întorceam să văd ce face. Era la bar. Nici nu mi-am dat seama, urmărind-o pe ospătăriță, că malacul mi s-a adresat din nou.

— Bă băiatule, n-auzi? Te-am întrebat ceva.

— A, i-am zis. Cu mine vorbeați?
I-am spus numele meu. Asta voia să ştie, asta întrebase.

— Aha, a privit-o el pe nevastă-mea, aşa te cheamă acum.

— Nu te interesează pe tine cum mă cheamă acum! M-a privit cu reproş.

— De ce i-ai zis? s-a luat ea de mine. Ce-l interesează pe el?

— Păi, am făcut eu şi-am dat din umeri.
În sfârşit, femeia a venit de la bar cu cinci pahare de votcă şi cu nota noastră. S-a uitat la farfuriile cu mâncare.

— Nu v-a plăcut? a întrebat în timp ce ne punea paharele de votcă în față.

— Nu-i vorba de asta, a răspuns soția mea. Nu ne place compania.
Şi a arătat cu mâna spre cei trei de la masă. Eu am scos banii şi am plătit. Aveam, din fericire, o sumă exactă, consumația plus bacşişul, nu mai trebuia s-aşteptăm să vină cu restul. Am plătit şi m-am ridicat, pentru că asta făcuse şi soția mea.

— Stai puțin, mi s-a adresat malacul. Ai plătit şi votca?

— Să-ți plăteşti singur votca! s-a răstit, din picioare, nevastă-mea la el.

— Nu zău! nu s-a lăsat ăla. Bărbată-tu a vrut cinci, a zis, el a comandat!

— N-a vrut niciuna! L-ai obligat tu!

— Lasă, i-am spus eu soției mele. Le fac cinste. Dacă tot e vorba de prieteni vechi, am spus.

— Ce prieteni vechi? s-a răstit ea la mine. Numai pe el îl ştiu, a arătat spre malac, şi nu mi-e deloc prieten!

— Fac eu cinste, am spus din nou, lasă.
Am întrebat-o pe ospătăriță cât costă cele cinci pahare de votcă, am scos o bancnotă şi le-am plătit. Ăla, malacul, a pus iarăşi mâna pe soția mea, de astă dată pe brațul ei, încercând s-o convingă să mai rămână, dar ea l-a privit din nou cu silă, şi-a smuls brațul şi s-a îndepărtat.
Am urmat-o. Ăia trei, din urmă, râdeau. Apoi l-am auzit pe malac:

— Bă, vouă nu vi se pare că-i gravidă?
Ceilalți şi-au dat cu părerea, la rându-le.

— E gravidă, bă, de-asta n-a stat cu noi la băut! Şi cică-i în luna de miere. Mamăăă, ce l-a îmbrobodit pe tâmpitu' ăla...
M-am oprit o clipă-n loc, apoi am continuat, pentru că soția mea s-a uitat la mine într-un fel anume, m-a implorat în felul ăsta să-i las naibii în urmă, să nu-i bag în seamă. Şi asta am făcut, deşi auzisem şi ce a adăugat mai apoi, asta am făcut, mi-am continuat drumul, încercând să-l ignor. Am urcat scările, până la camera noastră, fără să mai zicem nimic. Mă simțeam umilit şi mă întrebam ce altceva aş fi putut să fac. Nu găseam un răspuns, mă simțeam doar tare umilit.

Abia când ne-am aşezat în pat şi-am stins lumina a acceptat să-mi vorbească, în ciuda insistențelor mele

anterioare. Şi nici acum n-ar fi făcut-o probabil, dacă nu mi-ar fi trecut mie prin minte cum s-o abordez.

— Tu-mi zici, i-am spus, că vorbele-s cele mai importante. Iar vorbele nu trebuie să facă numai rău, am încercat să-i argumentez, pot să facă şi bine. Acum eu am nevoie să-mi vorbeşti.

— Te-am supărat deja, mi-a spus ea. Toată prostia asta... Ce-ntâmplare idioată, să dau de el tocmai aici. Cum de ne-am oprit tocmai la pensiunea asta?

— Se putea întâmpla oriunde, doar ştii. Şi ce mare lucru? Te-ai întâlnit cu unul dintre foştii tăi iubiți. Ce m-a deranjat e că am fost pus în situația asta fără să ştiu nimic. Dacă mi-ai fi povestit despre el dinainte, n-ar fi fost nimic. Până la urmă, asta zic, nu ştiu ce relație ai avut tu cu ăsta, dar acum ea nu mai există. Sunt doar nişte cuvinte, nişte vorbe despre ea. Pe alea le vreau. S-a dus, a fost în trecut, de ce m-ar deranja?

— A, nu, a făcut soția mea. Nu relația cu el te-ar putea deranja. A fost o relație tâmpită oricum. Un prost. Şi a durat puțin, nicio lună. L-am cunoscut într-o discotecă, acu' vreo doi ani, poate mai bine. Doar n-am de ce să mă feresc. A fost cu un an înainte de a te cunoaşte pe tine. Mă gândeam că te deranjează ce-a spus: că beam foarte mult. Că... mă rog.

— Şi ce? Eu n-am băut? Nu-nțeleg de ce m-ar deranja.

— Mă prezenta ca pe-o... Că beam, că nu ştiu ce... Nu era chiar aşa. Dar de băut, beam, e-adevărat. Ştii şi tu. Eram încă studentă, tot teribilismul ăla. Dar nu eram...

înțelegi tu... nu eram vreo dintr-aia. Şi să ştii că încă de pe-atunci nu-mi plăcea de el. De asta l-am şi părăsit. Era un prost. Încă de pe-atunci vorbea numai de cum omoară el mistreți şi urşi. Numai de-astea avea-n cap. Mare vânător. Se credea şi mare vânător de femei.
Mă liniştisem cumva, era o atmosferă liniştită, geamul era deschis, dădea spre munte, se auzeau şi nişte păsări, ar fi putut fi bine, dacă n-ar fi existat povestea asta. Mă rodea însă în continuare umilința ultimelor lui cuvinte înainte ca noi să urcăm, aceeaşi idee pe care o mai auzisem, că soția mea m-a păcălit, că a rămas însărcinată ca să fiu nevoit să mă căsătoresc cu ea.

— Dar te-ai culcat cu el, nu? am întrebat-o.
A dat cumva din umeri, în pat, a confirmat în felul ăsta.

— A fost înainte de tine, doar ştii. Ce importanță are?
Nu prea avea, era adevărat. Numai că eu auzisem ce spusese el chiar înainte ca noi să-ncepem să urcăm scările, nu eram foarte sigur că auzise şi soția mea. Şi, deşi n-aveau importanță, vorbele lui mă umileau acum.

— L-ai auzit ce-a strigat în urma noastră?

— Asta te mănâncă pe tine, aşa-i? C-a zis că te-am păcălit... Să ştii că asta mă supără cumplit. De la nuntă încoace, numai la asta mă gândesc. Că şi tu ai putea crede aşa ceva.

— N-am cum să cred, i-am zis. Ştiu că mă iubeşti, sunt prea multe lucruri...

— Tu ai vrut să păstrăm copilul! a ridicat ea vocea. Numai tu... Eu am vrut să... Doar ştii foarte bine!

— Ştiu, am zis. Normal că ştiu. Nu-i asta.

— Păi, asta a spus el!

— Şi-ncă ceva, am coborât eu vocea. A mai spus ceva.

— Ce? N-am mai auzit.

— Că el te-a...
Am ezitat.

— Lasă, i-am spus.
S-a ridicat în coate şi m-a privit.

— Ce? Hai, zi-mi, ce naiba!
M-am ridicat şi eu în şezut.

— A strigat că el s-a culcat cu tine pe gratis, pe când eu a trebuit să mă-nsor ca s-o fac. Mă rog, îți dai seama că n-a folosit cuvintele astea, a zis-o mult mai nasol. Şi toți ăia care erau pe terasă au auzit...
Soția mea s-a ridicat la rându-i în fund. Apoi s-a aşezat pe marginea patului, s-a aplecat şi a început să caute ceva pe jos. N-a găsit, a trântit nervoasă un papuc sau poate altceva.

— Ce cauți? am întrebat-o.

— Pachetul de țigări, a zis. Dar acum caut întrerupătorul ăsta de la veioză, mama mă-sii! Nu-l găsesc. Ca să văd unde-s țigările.
M-am aplecat în partea mea de pat, am cules pachetul care era pe jos, i l-am întins.

— Era la mine.

Între timp, ea găsise întrerupătorul. Dup-aia a scos o țigară din pachet, a aprins-o şi a suflat fumul spre tavan.

— Îți dai seama, mi-a zis, că ăsta-i doar orgoliul tău, nu? Şi-i jignitor pentru mine. Adică... doar tu nu te-ai însurat cu mine ca să... E vorba doar de orgoliu. E o stupizenie masculină asta, sper că-ți dai seama. Până la urmă, ce voiai să fac? Să te-aştept pe tine, să mă păstrez până atunci? Asta voiai? Nu mi-ai spus niciodată că te deranjează că n-am fost virgină pentru tine. Dacă asta căutai, trebuia...

— Dă-o-n mă-sa, am spus. Nu-i asta. Mă deranjează, dar nu ştiu nici eu ce.

— Uite, s-a întors ea spre mine, uite! Îți spun tot şi-mi zici tot, da? Chiar acum. Ca să terminăm odată. Îți spun acum tot. Şi nu mai vorbim în veci, da?

— Ce-mi spui?

— Ți-i spun pe cei cu care m-am culcat. Şi-mi spui şi tu, da?

— Nu trebuie să facem asta, i-am spus.

Apoi m-am întins după pachet şi mi-am scos şi eu o țigară. Mă apucase un fel de tremur, nu-mi plăcea unde ajunseserăm cu discuția. Nu-mi plăcea să ştiu despre cei cu care avusese ea legături, dar voiam. Voiam totuşi foarte mult. Şi din toată chestia asta apăruse un soi de teamă – tocmai din chestia asta, că nu-mi plăcea, dar voiam. Nici nu mă gândeam la ale mele, mă gândeam numai la ce

avea să-mi spună ea. Mai ştiam câte ceva, îmi spusese înainte despre doi dintre foştii ei iubiţi, îi spusesem la rândul meu despre două dintre fostele mele iubite. Numai că acum eram aproape de întregul adevăr. Şi nu-mi plăcea, dar voiam să-l ştiu.

— Cinci, mi-a zis ea. De doi ţi-am spus. Şi-au mai fost încă trei.

— Printre care şi ăsta, nu? am întrebat-o şi-am arătat spre afară.

— Da, şi ăsta, normal. Tu?
Se grăbea cumva să treacă peste povestea ei. Era evident. Şi-a aprins rapid o altă ţigară.

— Una e fosta ta logodnică, despre ea mi-ai zis. Cea care-a murit într-un accident de maşină.

— Îhîm, am dat eu din cap. N-a mai fost nimeni altcineva până la tine.

— Încă suferi după ea? Zi-mi sincer.

— Nu ştiu dacă după ea, am spus.
Începuse prost discuţia despre trecutul meu. Tocmai cu fosta mea logodnică, cu care-mi petrecusem doi ani întregi înainte de a se întâmpla accidentul ăla. Pe ea o cunoscusem la scurt timp după ce fusesem părăsit de o altă fată, cea pentru care am plâns în taxi, ascultând *Love of my life*. Avuseserăm o relaţie bună, dar nu fusesem totuşi foarte îndrăgostit la început de logodnica mea. Trecuserăm cumva, pe nesimţite, direct la iubire sau, mai bine zis, la starea aia de dependenţă şi de bine pe care o

au doi oameni ce stau multă vreme împreună. Apoi venise accidentul acela. Şi eu crezusem, timp de câteva luni, că n-o să mai pot să privesc o femeie, că n-o să mai vreau nimic de la viață. După aia a apărut însă cea care stătea acum lângă mine, soția mea, şi totul se schimbase. Pe ea, eram convins, o iubeam cel mai mult. Mai mult decât pe oricine înainte. Numai că nu trebuia să-mi pună acum întrebarea asta.

— Stai, mi-a zis. Am greşit, nu trebuia să-ți pun întrebarea asta, dat fiind că s-a terminat cum s-a terminat.
De asta o iubeam.

— S-o lăsăm pe ea. E aiurea să şi vorbim despre ea. Spune-mi cine a fost înainte.

— Una care m-a părăsit, i-am spus. Dar ți-am vorbit şi despre ea.

— A, da. Şi mai înainte, a insistat ea.

— Şi mai înainte? am zâmbit, apoi am dat din umeri.

— Hai, mă, de ce mă laşi să-ți scot vorbele cu cleştele? Zi-mi despre celelalte poveşti de dragoste ale tale...

— Păi, aveam 20 de ani şi mai înainte. Eram aproape copil.

— Ei, şi? Nu se poate să te fi culcat numai cu două. Hai, spune-mi. Doar vorbim, nu facem nimic rău. Cum ziceai tu acum câteva minute? Că-s vorbe despre întâmplări, nu întâmplări. Alea sunt în trecut. Acum sunt vorbe doar.

— Da. E important să vorbim, am zis, mai ales acum, că suntem căsătoriți. Dar spune-mi tu mai întâi despre ceilalți trei.

— Ceilalți doi. Pe-al treilea-l ştii deja, l-ai cunoscut seara asta. Sunt poveşti banale, mi-a zis. Uite, îți spun cum îi chema. Îmi zici şi tu cum le chema.

Nici nu mi-am dat seama cum alunecase discuția pe panta asta degajată. Mi-era uşor să-i povestesc, ei îi era uşor să-mi povestească. Şi, pe măsură ce ne vorbeam unul altuia, părea că totul vine firesc, uitasem şi de umilința din urmă cu puțină vreme, eram doar curios. Şi ea era curioasă, ba chiar am şi râs amândoi povestind anumite lucruri.

Am scos, la un moment dat, alt pachet de țigări din geantă. Discuția noastră deviase deja de o bucată de vreme, nu mai vorbeam despre trecutul nostru, ci despre viitor. Soția mea m-a întrebat:

— Auzi, dar tu la asta te-ai gândit: noi acum suntem îndrăgostiți, totul e bine şi frumos. Dar dacă în timp o să treacă? Ce-o să fie atunci? Adică nu, nu iubirea, asta n-o să treacă. Dar senzația asta, a noului... Cum să-ți zic? Nu ți-e teamă că, la un moment dat, o să ți se facă dor să cunoşti din nou, de la început, o femeie? Noi acum vorbim despre ce-a fost, dar, de vreme ce suntem căsătoriți, astea n-or să mai fie, nu? O să fim doar noi doi şi-atât, până la moarte.

— Şi copilul, i-am zis atunci. Şi poate şi alți copii, cine ştie. O să fie alte lucruri frumoase.

— Da, dar n-o să mai cunoşti altă femeie, n-o să te mai bucuri de momentele alea... cum să le zic... proaspete.

— Tu te gândeşti la asta? m-am mirat eu. O să fie cum o să fie.

— O să trebuiască să vorbim, mi-a zis. Orice ar fi, trebuie să vorbim. Ăsta-i cel mai important lucru. O să-mi vorbeşti dacă apar altele? Dacă te îndrăgosteşti de altcineva?

— Îhîm, i-am zis.

— Asta-i cel mai important, a spus atunci ea. Cred că-i esențial să vorbim. Aşa se rezolvă toate.

— O să vorbim, i-am zis. Doar nu suntem... cum ziceai că-l chema pe copilul ăla sălbatic din India?

— Ramu. Chiar asta-nseamnă în limba lor, pui de lup sau cam aşa ceva.

— Da, am zis. Doar nu suntem Ramu. Ştim să vorbim, putem, deci de ce să n-o facem?
Şi-am râs. Iar imediat ce am râs, s-au auzit nişte bătăi în uşă. M-am uitat la ceas abia atunci, era trei şi jumătate. Apoi am privit-o pe soția mea, ea a dat din umeri. M-am ridicat din pat şi mi-am pus pantalonii. Apoi m-am îndreptat spre uşă. Numai că, în timp ce mergeam spre uşă, bătăile au devenit mai puternice şi am auzit numele soției mele. Aşa că m-am oprit. Era malacul, fostul ei iubit. Am privit spre ea, iar soția mea mi-a făcut semn cu mâna să nu deschid. Aşa că, păşind încet, am revenit spre pat.

— Ce mai vrea? am şoptit eu.

— Of, să-l ia naiba! a spus ea la fel de încet.
Brusc, toate stările anterioare reveniseră. M-a apucat din nou un tremur uşor. Ăla bătea tot mai tare în uşă.

— Hăi, bă, l-am auzit. Deschide. Ştiu că eşti aici!
Era şi mai beat, îți dădeai seama din cum vorbea. Soția mea şi-a pus mâinile-n cap.

— I-ai dat numele tău. De asta a ştiut camera. Probabil ăia de la recepție i-au spus.

— Dar n-au voie, am şoptit eu.

— Ei, cine ştie cum i-a făcut să-i spună. Să-l ia naiba!
Bătea cu pumnii în uşă.

— Deschideți dracului odată!

Pe la patru a plecat. Asta după ce a încercat uşa în toate felurile, s-a izbit în ea, mă rog. Ne-a înjurat pe amândoi de dincolo, iar noi am stat în pat, amărâți, mişcându-ne cu mare atenție, să nu facem zgomot. A plecat, amenințându-ne că oricum va da de noi dimineața. I-am auzit paşii îndepărtându-se pe hol, dar tot n-am vrut să deschidem uşa, nu eram foarte convinşi că nu s-a întors în tăcere. În schimb, ne-am apucat să ne strângem lucrurile. Din fericire, plătiserăm camera de la bun început, aşa că n-aveam de ce să aşteptăm până în zori. Abia după o bună bucată de vreme, poate o oră, am avut însă curajul să deschidem uşa.

După ce am pornit maşina, a început să treacă şi încordarea. Iar mai apoi, în timp ce rulam pe şosea, la câțiva kilometri de pensiunea aceea, i-am spus, tot din orgoliu, că, la o adică, aş fi putut să mă bat cu el, cu malac, mai ales că era atât de beat. Iar soția mea a zâmbit.

— Nu te-aş fi lăsat, mi-a zis. Să te bați cu ăla? Păi, la ce bun? Cine ştie, îl loveai cumva, cădea şi se-ntâmpla vreo nenorocire. Pe mine mă interesează ăla sau să fii tu lângă mine?
Apoi mi-a pus uşor mâna pe umăr.

— Îmi pare rău, mi-a zis. Sper că de-acum toate întâmplările alea din trecut să rămână numai vorbe. Sau nici măcar vorbe, s-a corectat ea. Nu. Suntem doar noi doi, mi-a zis, asta contează.

— Şi copilul, am zis eu.
Şi-a mângâiat burta.

— Da. Abia aştept să se nască, mi-a zis.
M-am aplecat şi am dat drumul la radio. Muzica era însă prea tare, aşa că am dus iarăşi mâna la aparat şi am învârtit de buton, până la un volum acceptabil. Apoi am deschis geamul şi, după ce am ieşit dintr-o curbă, mi-am scos capul afară pentru câteva clipe. Mi-era un pic somn, iar aerul tare, de munte, era mai bun în momentele acelea decât o cafea.

O noapte la hotel

În ultima vreme, de când cu interdicţia de a fuma în locurile publice, în hotelurile în care ajungeam fie cu treburi de serviciu, fie din motive personale, primul lucru pe care-l făceam era să caut detectorul de fum. Nu găsisem nicăieri aşa ceva, uneori mă-ntrebam dacă detectorul ăsta de fum nu era, de fapt, un soi de legendă urbană. Dar îl căutam permanent, iar uneori confundam vreun spot aplicat pe perete sau pe tavan cu aparatul acela pe care-l uram fără să fi avut de-a face vreodată cu el, mă-nvârteam în jurul lui până mă lămuream că nu e niciun pericol şi abia apoi începeam să despachetez. Asta am făcut şi-n seara aia. Nu l-am găsit. Aşa că m-am liniştit cumva, am scos hainele din geamantan şi le-am pus în dulap. De-a valma, n-aveam niciun chef să despachetez atent, ca-n alte dăţi. Apoi am intrat în baie, m-am aşezat pe WC şi, ştiind că nu există nici aici detector de fum, mi-am aprins o ţigară, folosind chiuveta drept scrumieră. Am fumat prima ţigară în linişte, gândindu-mă la ce-aveam de făcut. Pe urmă mi-am aprins alta. Şi-am apelat-o pe mobil.

— Ce-i, m-a întrebat ea, cum de mă suni azi? Ziceai că n-o să putem vorbi în următoarele două zile.

— Păi, putem, i-am zis.
Şi-atât. Pe urmă am tăcut.

— Eşti supărat, a spus ea.

— Da.
Şi iarăşi am tăcut. Am tras un fum de ţigară, numai că buzele-mi erau uscate, filtrul s-a lipit de ele şi, când am

vrut s-o îndepărtez, țigara a rămas prinsă-ntre buze. Degetele mi-au ajuns la scrumul incandescent, m-am fript, iar țigara a căzut pe picioarele mele. Instinctiv, am coborât cealaltă mână după țigara aprinsă, mobilul a căzut pe gresie, iar eu am înjurat. Am aruncat țigara în WC, am luat mobilul şi l-am dus din nou la ureche.

— Ce se-ntâmplă acolo? am auzit.

Am început să râd. Nu voiam deloc să râd, dar aşa mi-a venit. Uneori râzi fără să-ți dai seama de ce, râzi chiar şi în momente în care nu e deloc, dar absolut deloc potrivit să râzi. Altfel, dacă excluzi momentele nepotrivite din ecuație, râsul poate fi bun. Ba nu, chiar este bun. Medicii din întreaga lume îți vor spune, dacă te apuci să-i chestionezi, că râsul joacă un rol important în sănătate. Reduce consecințele stresului, îmbunătățeşte starea psihică, conduce la o producție sporită de endorfine, care sunt esențiale pentru o viață fericită, ba chiar şi respirația este stimulată prin mişcările accentuate ale musculaturii abdominale şi ale muşchiului diafragm, circulația sangvină e îmbunătățită consistent, creşte nivelul oxigenului din sânge şi, prin aceasta, sporeşte şi rezistența la oboseală. Da, evident, râsul este extrem de folositor organismului. Altfel, nu ar fi provocat atâtea cugetări pe marginea lui. Altfel, nu s-ar fi scris tomuri întregi despre râs. Altfel, nici Bergson, de exemplu, nu s-ar fi străduit, într-un eseu celebru dedicat subiectului, să distingă mecanismele râsului şi să ajungă la o concluzie foarte folositoare pentru explicarea stării mele de-acum, conform căreia comicul este inconştient, nu-i poți găsi rațiunile fundamentale. Este ceva mecanic aplicat la ceva viu, aşa a spus Bergson. Şi-aşa simțeam şi eu în momentul ăla.

— Nu-nțeleg, a zis ea. Nu te înțeleg...
Eu râdeam şi nu-i puteam explica. Bineînțeles, şi ea simțea, ca şi mine, că nu-i deloc o vreme pentru râs, aşa că m-a întrebat dacă-s beat.

— Nu, i-am spus.
Şi-am reuşit să mă opresc întrucâtva din râs.

— Nu, m-am forțat eu să mă încrunt. Nu-s deloc beat. Doar că... Nimic, mi-a căzut mobilul, scuze.

— De ce m-ai sunat?
Mă simțeam tare aiurea. O sunasem pentru a-i spune ceea ce ar fi trebuit poate să-i spun altcândva, mai devreme, numai că acum, după hohotele mele, nu mai mergea. Nu se mai potrivea deloc.

— Am vrut să văd ce mai faci.

— A, nu, mi-a zis ea. Nu mă lua aşa. Nu-i asta. Erai supărat.

— Sunt supărat, i-am zis.

— De ce?
Încă-mi venea să râd din cauza țigării, ştiam că-s foarte supărat, dar situația era stupidă, încă-mi venea să râd, în ciuda supărării, şi făceam cumva eforturi să rămân încruntat, dar ea mă auzea doar, iar vocea nu era deloc una supărată. Aşa că am oftat adânc, cumva teatral, am tras aer în piept şi l-am expirat lung, după care i-am spus:

— Uite, sunt la hotel.

— Adică? Ce faci acolo?

— Mi-am luat o cameră, i-am zis.

— Cum naiba? s-a mirat ea.

— Am plecat de-acasă, i-am spus. Ne-am despărțit...
O pauză lungă, apoi:

— De ce?
Îmi reveneam încetul cu încetul. Şi-ar fi trebuit să-i spun acum, revenindu-mi, că-i povestisem totul soției mele. Că ea descoperise ceva, îmi pusese întrebări, şi că, pornind de-acolo, simțisem că nu mai vreau să ascund nimic. Că nu mai vreau nicio minciună. Că discutaserăm toată noaptea precedentă, că ambii ne luaserăm liber de la serviciu în cursul zilei tocmai pentru a ne lămuri, că ea-mi spusese, în urmă cu nici două ore, că n-o să poată trece peste asta sau, mă rog, că-i va fi foarte greu, că eu îi spusesem, imediat după aceea, c-ar trebui poate să ne despărțim, iar ea fusese de-acord. Măcar pentru câteva zile, aşa adăugase, câteva zile-n care să mă gândesc. Şi da, avea dreptate, măcar pentru câteva zile aveam nevoie să nu ne vedem, să nu ne certăm, să nu vorbim. Am făcut împreună bagajul, cel cu care mergeam de obicei în călătorii. Apoi eu am sunat la câteva hoteluri până am găsit o cameră disponibilă. Şi ne-am despărțit, îmbrățişându-ne. A fost ceva melodramatic, dar niciodată nu mi s-a părut că melodrama e mai potrivită momentului decât atunci.
Mă rog, poate n-ar fi trebuit să-i spun chiar toate astea. Poate ar fi trebuit să-i spun exact motivul pentru care o sunasem, anume că nu mai puteam continua, chiar dacă mă despărțisem de soția mea, ori poate tocmai de asta. Nu

mai voiam să continui, nu mai voiam absolut nimic. De asta o sunasem, să-i spun că nu mai vreau, că nu mai trebuie, că mă simt ca naiba. În loc de asta însă, ţigara aia afurisită mi s-a prins de buze, iar dup-aia eu n-am putut face altceva decât să râd. Şi-acum, după ce am râs, nu mai aveam cum să-i spun ce-aveam de spus, aşa că i-am zis doar la ce hotel sunt.

— Vin acum, mi-a zis. Se-ntâmplă ceva cu tine...

— Nu, am încercat eu s-o opresc, nu vreau să vorbesc. Numai că, de fapt, trebuia să vorbesc cu ea, de vreme ce nu reuşisem s-o fac prin telefon. Aşa că am adăugat:

— Bine. Vino.

Şi am închis.

M-am enervat apoi. M-am gândit la cât de stupidă fusese convorbirea asta şi m-am enervat pe mine. Am ieşit din baie şi m-am dus la fereastră. Am deschis-o larg, mi-am aprins o altă ţigară şi am fumat-o încet, privind ba spre stradă, ba spre degetul meu arătător, care se înroşise puţin spre vârf din pricina arsurii. Apoi mi-am mai aprins o ţigară.

Eram la etajul trei şi, undeva, dedesubt, am auzit cum croncăne câteva ciori. Erau patru, cocoţate pe nişte fire de electricitate, şi croncăneau între ele. Le-am ascultat mai puţin de un minut, pentru că m-am plictisit. Iar dup-aia am început să-i ascult pe oamenii ce se preumblau pe stradă. Dacă asculţi cum trebuie, poţi să-nţelegi multe lucruri. Dar trebuie să asculţi cu ochii deschişi, nu cum te învaţă unii, să-nchizi ochii ca s-auzi mai bine. Dacă îi vezi vorbind pe oameni, dacă vezi cum îşi mişcă buzele, auzi mai bine, asta am ştiut-o dintotdeauna. Şi-apoi, după ce am ascultat câţiva oameni de pe stradă, am început s-o

aud pe vânzătoarea de la un chioşc aflat pe-o alee de lângă hotel. Aranja, în frigiderul mare şi roşu de lângă, sticle de Coca-Cola şi de Sprite şi de Fanta. Am văzut-o cum ia câte patru sticle într-o mână şi câte patru sticle în altă mână din navetele puse lângă frigiderul roşu, apoi cum le plasează, aproape cu ştiinţă, în interiorul frigiderului. Şi am auzit clinchetul sticlelor, când se atingeau între ele. Apoi am auzit zgomotul sec cu care erau puse pe raftul frigiderului. Alte patru sticle într-o mână, alte patru în cealaltă mână, clinchet, zgomot sec, iarăşi clinchet, iarăşi zgomot sec. Şi am auzit chiar şi un „Uffff", cumva amărât, la final, în timp ce vânzătoarea se ştergea de transpiraţie pe frunte cu mâneca. Sau poate nu de transpiraţie, nu avusese chiar atâtea sticle de pus în frigider, poate se ştergea într-un gest reflex.

După aia am lăsat geamul deschis, am golit pachetul de ţigări, le-am aşezat pe noptieră şi m-am lungit în pat. Mi-am aprins o altă ţigară, folosind pachetul gol drept scrumieră, şi am deschis televizorul.

Ea şi-a dat jos haina şi s-a aşezat pe un scaun în faţa patului. Eu m-am reaşezat în pat, am împins scrumiera improvizată în faţa ei şi i-am oferit o ţigară. La televizor era un reportaj care m-ar fi interesat vag. Nu pentru poveste în sine, ci întrucât îmi amintisem că despre el îmi vorbise, în urmă cu destul de multă vreme, în urmă cu câţiva ani chiar, soţia mea. Nu ştiu de ce mi l-am amintit, dar mi se părea oarecum ciudat să-l văd acum, la hotel, în prima seară a despărţirii noastre. Mă rog, reportajul spunea cam aşa: pe 18 aprilie 2002, ora 17.08, un tren auto al companiei Amtrack, mai exact, un tren care transportă şi pasageri, şi maşini, a deraiat de pe linie, undeva prin SUA, în timp ce mergea cu fix 92 de kilometri la oră. Dintre cei patru sute patruzeci de oameni care

călătoreau cu acel tren, patru au murit, iar în jur de o sută cincizeci au fost răniți. Şi erau diverse interviuri cu oameni care fuseseră în acel tren.
Numai că ea apăruse, iar eu nu mai puteam să mă uit la televizor. Aşa că am căutat telecomanda şi l-am închis. Apoi m-am uitat către ea. A dat din umeri.

— Aştept, mi-a spus, şi adăugat după o pauză: zi-mi ce naiba s-a întâmplat!
Cât timp mă uitasem la reportaj, reuşisem să mă detaşez puțin de situație. Acum, cu televizorul stins, mă apucaseră iarăşi emoțiile, îmi reproşam că nu i-am putut spune la telefon ce-aveam de spus, mi se părea aiurea că venise până aici doar pentru a afla că nu mai vreau să continuăm. Aşa că i-am spus:

— Aş vrea să m-asculți, atât. Nu ştiu dacă ai răbdare. Dar e important. Atât vreau de la tine, să m-asculți.
S-a foit pe scaun, a sesizat tremurul din vocea mea.

— Ce vrei să-mi spui, de fapt? a întrebat. Că ea a aflat despre noi şi nu mai vrei să continuăm?

— Nu, am spus repede.
Apoi mi-am dat seama că exact asta voiam să-i spun, numai că altfel.

— Adică, am continuat, într-un fel, asta e... Numai că vreau să mă asculți.
S-a enervat, s-a ridicat, şi-a luat haina de pe spătarul scaunului.

— Ştii ce? Chiar n-am nevoie de explicaţii, e viaţa ta. Puteai să-mi spui asta la telefon, ce naiba! Mă laşi să vin pân-aici ca să-mi dai papucii?

— Aşază-te, i-am spus.
S-a aşezat imediat, aruncând haina pe masă.

— Nu te-nţeleg. Atunci, dacă vrei s-o termini şi cu mine, de ce naiba ai mai plecat de-acasă?

— Nu-i aşa uşor, i-am spus. Adică nu-i simplu.

— Nu-i? Păi, eu văd că lucrurile-s tare simple: naiba ştie cum a aflat nevastă-ta de noi, te-a dat afară din casă, tu te-ai speriat şi acum vrei să repari lucrurile. Repară-le, dar puteai să mă excluzi pe mine din toată chestia asta încă de la telefon.
Nu, nu era deloc aşa simplu. Deşi, într-un rezumat cumva cinic şi teribil de deranjant pentru mine, povestea putea să sune exact aşa. Doar că nu mă dăduse soţia mea afară, ci plecasem eu. Însă n-am simţit nevoia să-i spun asta. De fapt, brusc, după rezumatul pe care-l făcuse, nu mai simţeam deloc nevoia să-i vorbesc. Îmi părea rău c-o oprisem mai înainte. Acum voiam să fi plecat. Numai că ea nu mai părea dispusă să plece.

— Hai, mi-a zis, spune-ţi povestea. Sunt gata s-o ascult, a strâmbat din colţul buzelor dispreţuitor. Sunt sigură că ţi-ai pregătit-o bine. La finalul ei o să ieşi nevinovat, curat ca lacrima. Tu n-ai fi vrut, ştiu, dar s-a întâmplat. De ce? Ea te-a neglijat cumva? Bineînţeles, asta s-a întâmplat. Ai încercat să refaci legăturile, nu s-a putut. Şi-atunci am apărut eu. Tu n-ai fi vrut, erai fidel, erai bărbatul perfect, dar aveai aşa, un mare gol, şi-atunci...

A izbucnit în plâns, cumva pe neaşteptate. A dat din cap, şi-a dus palmele la faţă.

— Şi doar ştiam c-aşa va fi. Ce proastă sunt, a spus.

— Nu eşti, i-am zis. Lucruri dintr-astea se-ntâmplă.
A zâmbit printre lacrimi.

— Hm, a zis.
Şi-apoi a dat din umeri.

— Uite, i-am zis eu. Uite...
Dar n-am avut cum să continui. Mi-am dat seama din nou că n-aveam, în clipa aia, nimic de spus.

— N-auzi, a continuat ea, că vreau să-ţi ascult povestea?

— Nu ştiu, am spus. De la bun început mă faci să nu pot vorbi. Văd că ştii mai bine decât mine ce s-a întâmplat. Ce mai pot eu să spun?

— Să-mi spui, naibii, c-ai vrut să mi-o tragi şi-atât! a ridicat ea vocea. Să-mi spui că sunt o idioată! Sau să-mi zici cum ţi-am distrus eu căsnicia! Sau să-mi zici... Să-mi zici că te-a luat valul, că te-ai îndrăgostit de mine, dar că-ţi iubeşti nevasta, iar eu te-am făcut să-ţi dai seama de asta. Ce naiba!? Sunt atâtea minciuni de zis! Tu eşti acum în poziţia în care poţi să mi le spui. Sunt astea pe care ţi le-am spus, dar mai sunt şi altele. Unele chiar frumoase, ştii? Vrei să te-nvăţ eu ce să-mi spui!?

— Nu, am dat eu din cap.
M-am uitat pe fereastră. Era deja întuneric beznă, iar eu am auzit ciorile croncănind. Erau probabil altele decât cele

pe care le auzisem mai devreme. Numai că mi-a venit aşa, auzindu-le, să merg către fereastră, s-o privesc pe fata aceea cu sticlele de Coca-Cola, de Fanta, de Sprite. Doar că mi s-a părut nepotrivit să mă duc acum către fereastră.

— Nu vrei să vorbim? a întrebat. Am venit până aici şi nu vrei măcar să-mi vorbeşti?

— Ba da. Sigur că vreau. Dar nu mai ştiu ce să-ți spun.

— Uite, îți dau eu o idee. Zi-mi că ai crezut toate tâmpeniile alea pe care mi le-ai spus.

— Nu ți-am spus nicio tâmpenie.

— Nu? a pufnit ea.

— Ți-am spus întotdeauna atât: că mi-am dorit să simt din nou cum e să fii îndrăgostit. Atât, nimic altceva. Că-mi lipsea asta şi că...

— Şi că eu sunt exact ce ți-ai dorit, că te fac să simți... Ha, a râs ea forțat, că te fac să simți fluturi în stomac. Aşa ai spus o dată, ştii?

— Eram băuți amândoi, m-am apărat eu.
Nu-mi plăcea deloc expresia asta, o consideram aproape idioată, mi-ar fi fost ruşine s-o folosesc. Dar uneori, când eşti beat, nu vorbeşti doar ceea ce-ți doreşti să vorbeşti.

— Deci nu te-am făcut nicio clipă să simți asta?

— E-o tâmpenie, da, asta-i o tâmpenie. N-aş folosi niciodată, treaz fiind, expresia asta cu fluturii.

— Şi că m-ai aşteptat, asta ai zis. Că ai aşteptat să apar. Asta nu-i tot o tâmpenie?

— Aşa sună acum, am dat eu din cap. Dar n-a fost o tâmpenie. Exact despre asta era vorba, despre-o aşteptare.

— Aha, a făcut ea. Şi despre mai ce? Despre dragoste a fost cândva vorba?
Iarăşi n-am răspuns. N-aveam cum să răspund la întrebarea asta.

— Despre dragoste a fost vorba întotdeauna, mi-a zis ea. Dar abia acum îmi dau seama: într-adevăr, n-ai minţit. N-ai vorbit nicicând despre dragostea faţă de mine, ci despre dragoste în general. Despre cum nu crezi tu în ea. Despre întâmplările din copilăria ta. Mda, şi eu, ca proasta, am fost atât de impresionată. Ce frumos vorbeai, cu câtă tristeţe... Îmi spuneam că eşti aşa de... de profund. Şi de trist. Şi de altfel. Ţi-am înţeles tristeţea, aşa-mi spuneam, eu îţi înţeleg tristeţea, pe când soţia ta nu-i în stare de aşa ceva. Şi am crezut continuu că vezi şi tu asta, că eu îţi înţeleg tristeţea. Prin asta am crezut că te-am cucerit, că-ţi înţeleg tristeţea.

— De ce-mi tot vorbeşti de tristeţe? Sună patetic, complet aiurea. Nu pricep: crezi că toate astea erau spuse doar ca să te cuceresc pe tine?

— Ah, şi-apoi logodnica ta, a continuat ea fără să mă bage în seamă. Cât de mult ai mai iubit-o...

— Da, am iubit-o, i-am zis.

— Şi ce mama naibii înseamnă logodnică!? a ridicat ea vocea. Ce-i aia logodnică? Eu numai prin filme mai aud de logodnică. Nimeni nu se logodeşte azi. Oamenii se căsătoresc!

— Nu cred că vrei să vorbim despre asta.

— Ba da, a zis ea. Chiar vreau. Ce-i aia logodnică? Ce, i-ai dat un inel, asta vrei să-mi spui? Cât a fost de romantic, i-ai oferit un inel...

— Am stat cu ea, a stat cu mine. Ne-am promis lucruri. Ne vedeam împreună pentru toată viața. Asta nu-nseamnă logodnă?

— Hm, a zis, apoi a dat din mână, a deschis gura să mai spună ceva şi s-a oprit.
După câteva secunde a zis, pe un ton coborât:

— Şi-apoi te-ai căsătorit cu altcineva, dar nu din dragoste, ci pentru că rămăsese însărcinată.

— Am spus eu aşa ceva?

— Nu, n-ai spus. Dar puteam eu să cred altceva? Mi-ai spus vreodată că nu-i aşa?

— Îți spun acum că nu-i aşa. Îmi pare rău c-ai înțeles asta. E stupid, ce naiba! Niciodată n-am vrut să-nțelegi aşa ceva. M-am căsătorit din dragoste, numai din dragoste.

— Şi-atunci ce ți-a trebuit? Ce ți-am trebuit?

Am dat din cap. Ea vorbea, eu nu puteam decât să mă apăr. Şi-mi dădeam seama, pe măsură ce vorbea, că era imposibil să-i spun altceva. Imposibil să-ncerc s-o conving. De fapt, n-aveam de ce anume s-o conving. Pentru că nu greşea în ceea ce spunea. Şi suna rău, foarte rău s-o aud negreşind.

— Ce nevoie ai avut de mine? a insistat ea.

— Nu ştiu, i-am zis.

— De ce-ai minţit? a întrebat pe urmă.

— Nu te-am minţit. Când ţi-am zis eu ceva neadevărat? Cu ce să te fi minţit?
Şi-a ţuguiat buzele şi m-a privit, îngustându-şi ochii. Părea amuzată, iar atitudinea asta nu era deloc potrivită momentului.

— Cu tine, a spus după ce a dat din cap, ca pentru a-şi alunga zâmbetul. Prezentându-te în felu-n care te-ai prezentat. M-ai minţit comunicând, mi-a zis. Comunicând mult cu mine. Şi-ntr-un fel sincer.
Nu-nţelegeam şi i-am spus că nu-nţeleg.

— Ştii când nu-l bănuieşti pe-un om de nimic? Când vorbeşte despre moarte. Dacă ştii să vorbeşti despre moarte, n-ai cum să pierzi. Te-ai scos. Obţii ce vrei de la oricine. Mai ales dacă moartea e povestită pe un ton anume, cu o privire anume, cu o atitudine anume...

— Poftim! Tu te-auzi? M-am folosit de moarte! am pufnit eu.

— Eu ştiu? Poate tu doar ai crezut că-n felul ăsta comunici. Spunându-mi lucrurile alea...

— Stai, i-am zis. Vorbeşti de poveştile din copilăria mea. Chiar crezi că m-am folosit de ele!?

— Un om a fost bătut până la ultima suflare în faţa ta, aşa mi-ai zis. De ce? Că n-a vrut s-o trădeze pe iubita lui. Adică din dragoste, a zâmbit ea. Altul s-a spânzurat pentru că n-avea cum să rămână cu aia pe care-o iubea. Păi, gândeşte-te la mine: cum puteam eu să reacționez la asemenea poveşti? Logodnica ta din prima tinereţe a murit într-un accident de maşină... Şi ştii ce-am văzut eu? Da, cred că-s proastă, am vrut să văd asta. Ştii ce? Am văzut cât de mult ştii să iubeşti. Tu-mi dădeai de-nţeles că ţi-e frică de dragoste, eu înţelegeam numai că ştii să iubeşti frumos. Şi cred că asta voiai să-nţeleg, de fapt.

— Toate erau adevărate, m-am apărat eu.

— Şi-am spus eu că nu? Erau adevărate, dar ai ţinut să mi le spui...

— Nu m-am folosit de poveştile astea!

— Atunci m-am folosit eu de ele, a zâmbit ea. Asta şi spuneam: poate tu ai simţit doar nevoia să-mi comunici toate astea, poate era vorba de sinceritate şi-atât. Dar eu m-am folosit de ele ca să mă-ndrăgostesc. Moartea atrage foarte mult. Mai ales dacă ştii s-o povesteşti. Mai ales dacă-i vorba şi de dragoste-n moartea aia. În morţile alea.

— Nu, i-am zis. N-ai dreptate.

Numai că, într-un fel, avea dreptate. Adică nu, nu mă bănuiam pe mine de nicio ipocrizie, dar ceea ce spunea ea părea că se leagă, că devine o idee. Una la care aş fi putut să mă gândesc. La care voiam să mă gândesc. Numai că ea a făcut aşa:

— Eh!

Şi-apoi a dat din mână, ca şi cum ar fi vrut să înlăture toate cele spuse şi nespuse între noi. Şi-atunci mi-am dat seama că nu e timpul să mă gândesc la nimic, că există o vreme pentru meditație, la fel cum există o vreme pentru plâns sau pentru râs. Iar în momentul ăla nu era o asemenea vreme.

S-a ridicat. A venit lângă pat şi m-a privit fix. Apoi şi-a scos bluza. Am privit-o, fără să pot să reacționez în vreun fel, în timp ce şi-a descheiat, apoi şi-a dat jos blugii. M-am uitat dincolo de ea, în oglindă. Îi vedeam spatele, perfect curbat, încheietoarea de la sutien. Şi-a dus mâna dreaptă la spate, şi-a descheiat sutienul. Am privit în continuare în oglindă. Aş fi vrut să nu privesc deloc, să mă uit pe fereastră, s-o văd poate din nou pe fata aceea care aranjase sticlele de Coca-Cola, de Fanta şi de Sprite în frigider, dar n-am reuşit să-mi mut privirea în altă parte. I-am privit fesele dezgolite, acolo, în oglindă. Era frumoasă. Şi-apoi şi-a dus o mână spre fața mea, mi-a prins obrajii între degete şi bărbia în palmă şi m-a făcut s-o privesc din față.

— Asta ai vrut de la mine, mi-a zis. Asta vrei şi-acum, nu?

Mi-a tras capul.

— Hai, mi-a spus. Să facem sex, dă-o încolo de dragoste. Ce naiba, doar ştii că asta am vrut şi eu întotdeauna, nu?

De-atât sunt eu capabilă... Hm, s-a oprit ea coborând privirea. Mda. Au fost de-ajuns câteva poveşti, iar eu am crezut. M-am aruncat cu capul înainte.
Am oftat şi m-am ridicat. M-am dus la fereastră. Am privit în jos, la strada destul de bine luminată în zona aceea. Chioşcul era închis, frigiderul plin cu sticle de suc lumina alb, în contrast cu gălbuiul felinarelor. Fata plecase de mult acasă probabil. M-am întors apoi, sprijinit de pervaz, spre ea. Se aşezase-n pat, cu faţa spre mine. Mă privea cumva sfidător, cu o expresie căutată de nepăsare pe chip. Piciorul stâng cobora în josul patului, până pe podea, dreptul îl ridicase pe pat, îndoind genunchiul. Mâna dreaptă-i acoperea genunchiul, coborând până spre gleznă. Complet goală, în afara şosetelor pe care le păstrase în picioare.

— Hai, a spus. Doar de-asta m-ai lăsat să vin până aici. De-asta nu mi-ai spus la telefon că s-a terminat... Cum e cu fluturii din stomac?
N-am răspuns. O priveam fără să spun nimic. S-a ridicat, a venit lângă mine, a dus mâna spre încheietura blugilor şi m-a atins. Apoi a zâmbit, păstrându-şi expresia aceea sfidătoare şi atât de provocatoare.

— N-ai ce să demonstrezi, am zis. N-am cum să nu fiu...
Am oftat.

— Eşti foarte atrăgătoare, ştii asta. Normal că-s atras şi sexual de tine. Dar nu-nţeleg ce demonstrezi...

— Nimic, mi-a zis. Crezi că mai am chef de demonstraţii acum? Hai în pat...
M-a luat de mână, iar eu am acceptat. Ne-am lungit amândoi în pat. Şi, după ce ne-am lungit amândoi în pat,

nu ne-am spus niciun cuvânt, nimic. Am stat aşa o vreme. Am stat şi-am fumat în tăcere. Şi cât am fumat, m-am gândit, habar n-am cum de mi-a venit, la sinapse. Şi la faptul că sinapsele poartă în ele nişte mesageri chimici, aşa spun specialiştii. Iar aceşti mesageri chimici îți trimit senzația de foame, atunci când simt ei nevoia să ți-o trimită. De asemenea, ei te fac să-ți doreşti să tragi un fum de țigară. Sau mai multe fumuri. Iar când au alt chef, te trimit la culcare. Ba chiar tot ei, se pare, sunt vinovați şi de momentul în care îți vine să faci dragoste. Sex. Ei sunt vinovați pentru tot ce ți se întâmplă. Iar atunci când mori, sinapsele intră în colaps, se rup, şi mesagerii chimici se-ncurcă între ei. Doctorul Raymond Moody are altă impresie, el crede că toată viața îți trece prin fața ochilor în momentul morții pentru că Dumnezeu sau Îngerul Luminii vor să te facă să-ți conştientizezi păcatele, pentru a te prezenta pe deplin conştient de propriile greşeli la Judecata de Apoi. Dar alți specialişti ne lămuresc că doctorul Moody se înşală. Sinapsele se rup, mesagerii chimici o iau brambura prin creier, iar vălmăşagul de imagini, de amintiri încurcate, de senzații contopite poate crea senzația aceea că viața îți trece prin fața ochilor. Şi eu prefer să-i cred pe alți specialişti când e vorba de moarte. Şi nu numai când e vorba de moarte. Uneori, îmi place să-i cred pe alți specialişti şi atunci când e vorba de alte lucruri. De dragoste. De sex. De viață, în general. Câteodată e bine să tragi aşa, detaşat, câteva fumuri de țigară şi să te gândeşti la sinapse şi la mesageri chimici. Ai, astfel, ocazia să realizezi că, până la urmă, mesagerii ăştia chimici nu-s un lucru chiar atât de mare.

Când m-am trezit dimineață, ea fuma pe scaunul pe care stătuse şi-n seara precedentă. Era îmbrăcată.

— Neața, mi-a zis.

— Neața.

— O să plec, a mai spus după ce a tras un fum din țigară. Am vrut să-ți las un bilet, dar ar fi fost exact ca-n filmele alea proaste americane.
A râs. Am zâmbit şi eu.

— Să ştii că l-am scris totuşi. Uite-l.
A luat o foaie de pe masă şi mi-a întins-o. Îi părea rău, simplu, în trei cuvinte.

— De ce-ți pare rău? m-am mirat.
A dat din mână.

— Lasă, mi-a zis. N-are nicio importanță. Sună atât de... Hm, a pufnit. Am zis că-i ca-n filmele proaste americane. Dar seamănă a telenovelă, nu?

— Nu ştiu.

— Lucruri dintr-astea se întâmplă. Vrei să rupi biletul ăla? Acum sună ca naiba. Mai bine ți-l lăsam şi plecam.
M-am ridicat în şezut şi am rupt biletul în bucățele. Ea a întins mâna.

— Dă-mi-l, te rog.
M-am ridicat şi am aruncat bucățelele alea de hârtie pe fereastra deschisă, apoi am revenit în pat.

— Aşa, a făcut ea şi a dat din cap.
Apoi a stins țigara în pachetul acela pe care-l transformasem în scrumieră şi s-a ridicat.

— Eu plec acum, mi-a zis.

— Îhîm, am dat eu din cap.
S-a uitat la mine, mi-a zâmbit şi a dat din mână, a salut. Apoi s-a întors spre uşă şi a ieşit, fără să mai spună ceva. Am privit în oglindă, aveam părul ciufulit, ochii încercănați. M-am ridicat. Cămaşa, şifonată, atârna aiurea peste blugi. Dar am zâmbit aşa, privindu-mă. Mă simțeam, oricum, mai bine. În general, dimineața, oamenii se simt mai bine. M-am apropiat de fereastră. Am văzut-o ieşind din hotel, trecând prin fața chioşcului deschis pentru o nouă zi de vânzări, apoi îndepărtându-se. M-am uitat apoi din nou către chioşc. Fata care vindea acolo nu se vedea, doar umbra ei, înăuntru. Iar apoi, un tip s-a apropiat de chioşc şi a cerut ceva. Era dimineață, treceau tramvaie şi maşini, aşa că n-am auzit nimic din conversația lor. Nici nu era prea important să aud, de fapt. Tipul a cumpărat ceva. După care s-a îndepărtat. Deşi nu mă interesa, pentru că era dimineață şi pentru că nu aveam nimic altceva de făcut, întrucât îmi luasem liber de la serviciu până la sfârşitul săptămânii, l-am urmărit pe tip cu privirea până când a urcat într-un tramvai, undeva în depărtare.

După gâşte

Cineva ne-a furat într-o zi cele şapte gâşte pe care le lăsaserăm libere pe stradă. Pe strada noastră se aflau câteva petice de iarbă, iar sătenii îşi lăsau de obicei gâştele sau rațele libere. Nu era o problemă, nu se amestecau între ele, gâştele şi rațele au spiritul ăla de turmă, sau cum s-o numi la păsări, stau grupate, fiecare după curtea

în care au crescut împreună. În plus, poate pentru că țăranii luau în calcul faptul că vreo gâscă ori vreo rață nebună ar putea totuşi să-şi părăsească grupul şi să plece aiurea, îşi însemnau proprietatea cu vopsea pe aripi. Ale noastre aveau un fel de virguliță roşie făcută cu vopsea pe aripa dreaptă, cam ca semnul celebru de la Nike, deşi la vremea aia eu nu ştiam cum arată semnul Nike şi nici bunicii mei nu cred că ştiau. Existau însă gâşte ce purtau câte o cruce albastră, altele o bulină galbenă. Sau chiar însemne trăsnite. Unul dintre vecinii noştri, spre exemplu, a pictat pe cele şaişpe gâşte proprii câte un brăduț. Cu vopsea verde, desigur. Iar altul a stârnit indignarea vecinilor, printre care şi a bunicii, pictând pe câte-o aripă a gâştelor proprii câte un falus, cu vopsea maro. Bunica s-a enervat, pentru că eu aveam numai opt ani şi n-ar fi trebuit să văd aşa ceva, prin urmare, a făcut reclamație la miliție, alături de alți vecini. Şi omul a trebuit apoi să smulgă penele celor opt gâşte înnobilate cu falus maro pe aripa stângă, iar în loc de asta le-a desenat, tot cu maro, pe aripile drepte, câte un pătrat. Ne-a urât vecinul ăla, întrucât pătratul nu spunea nimic, şi lucrul ăsta îl enerva. Dar nu găsise la repezeală altă idee, pentru că milițianul a dorit să-l asiste la toată operațiunea, adică la smulgerea penelor ruşinoase şi la repictarea păsărilor, iar totul s-a petrecut în cam jumătate de oră. Aşa că vecinul n-a prea avut timp să găsească o idee mai inteligentă decât un pătrat, mai ales că era amenințat de o amendă serioasă, deşi nu exista vreo lege care să interzică pictarea unui falus pe gâşte. Ştiu asta pentru că vecinul, în timp ce smulgea penele, spunea că vrea să vadă legea, iar milițianul îi explica, la început calm, apoi tot mai nervos, că în satul nostru el e legea. Iar la sfârşit chiar l-a înjurat şi i-a arătat amenințător bastonul.

Bunicul a înjurat la rândul lui când a văzut că gâştele noastre nu mai erau de găsit. Şi a început să umble din casă în casă, căutând-le. Eu l-am urmat, mai mult din curiozitate, deşi bunicul meu mă luase deoarece îşi închipuise că, la vârsta de opt ani, am privirea mai ageră şi pot observa lucruri pe care el, la şaizeci de ani, nu le observă. Până la urmă, s-a dovedit cumva bine că bunicul mă luase cu el. Pentru că, în timp ce el intrase într-o curte a unui vecin, eu am rămas pe stradă, bătând de pământ mingea uşor dezumflată pe care o luasem de-acasă pentru a nu mă plictisi în timpul căutării. Şi, pe când bunicul meu vorbea cu vecinul în curtea căruia intrase, a apărut lângă mine un prieten ştirb şi cu buză de iepure. I-am spus că ne-au fost furate gâştele şi el mi-a zis:

— Cre-că sstiu cine vi le-a furat. Erau în colțul sstrăzii, a zis şi a arătat cu mâna într-acolo. Ssi a apărut țiganul ăla care ne-a luat odată mingea cân' jucam fotbal pe terenul de lângă gară, a mai spus el. Zău. Avea o vargă în mână ssi am văz't că vă mâna gâsstele în ssuss, sspre turnu' de apă. Adică nu sstiu dacă erau ale voasstre, da' erau însemnate ssi chiar m-am gândit că ce naiba, țiganii nu-ssi însemnează gâsstele.

Am intrat în curte după bunicul şi l-am chemat repede afară. Bunicul mi-a zis să-l las în pace, că are de discutat cu omul, apoi i-am explicat că am prins un fir şi şi-a întrerupt brusc discuția cu omul şi a ieşit afară. Iar prietenul meu ştirb şi cu buză de iepure i-a spus şi bunicului aceeaşi poveste, ceea ce l-a enervat tare. După descrierea prietenului meu, şi-a dat seama că-l cunoaşte pe țiganul acela, era fiul nu-ştiu-cui.

Turnul de apă dădea fix către strada care ducea spre locul în care stăteau țiganii, undeva sus, pe deal. Nimeni nu prea avea curajul să meargă în zona lor, pentru că la

vremea aia ei trăiau cumva în altă lume. Nici măcar miliția nu-i băga în seamă. Milițianul satului, care îl înjurase şi-i arătase bastonul vecinului cu falusul pictat pe gâşte, spunea permanent că țiganii nu-s problema lui, că să-şi facă miliție proprie dacă vor, el nu se bagă. Dar bunicului meu nu-i era frică, şi asta pentru că avea mulți prieteni printre țigani, deoarece era controlor pe tren. Şef de tren chiar, aşa i se spunea. Şi-i dusese de-a lungul vremii pe mulți dintre țiganii satului pe gratis în diferite direcții, iar ei îl respectau şi-i spuneau când îl vedeau: „Să trăiți, dom' şăf!". Îl respectau şi pentru că îi lăsase fără bilet înainte, dar şi pentru că încă mai aveau nevoie de el, întrucât mai avea câțiva ani până la pensie. Odată chiar, când dispăruse vaca unui vecin care-i era prieten, bunicul se dusese în zona țiganilor de unul singur şi venise înapoi cu vaca de funie, după numai vreo două ore. Țiganii îl respectau pe bunicul meu.

Acum înjura, pentru că era vorba de gâştele noastre, nu de vaca unui vecin. Şi mi-a zis să mă duc acasă, că el merge să aducă înapoi gâştele. Numai că eu n-am vrut. Bunicul s-a enervat şi pe mine, a zis că-mi dă două la cur de nu mă văd. Dar eu, pentru că-mi mai mersese şi altădată, m-am dus la el şi l-am îmbrățişat aşa, din lateral. L-am cuprins cu brațele în jurul burții şi l-am rugat să mă ia cu el. Bunicul meu era topit după mine, aşa că mi-a zis doar atât:

— Auzi? Te iau, mă mormolocule. Da' nu te mişti de lângă mine, că-ți iei zece palme la cur, nu două! Şi nu zici nimic, nu te bagi în vorbă cu țiganii...

Adevărul e că bunicul nu mi-a dat niciodată nici măcar o palmă, nu două sau zece, cum se lăuda. Dar mă amenința încontinuu, iar mie, habar n-am de ce, uneori chiar mi-era frică. Mă gândesc acum că poate din cauza vocii lui.

Bunicul avea o voce puternică şi părea întotdeauna că va face tot ceea ce spunea că va face.

Am intrat în zona ţigănească. Nişte case prăpădite, pe care până atunci le văzusem numai de departe. Mirosea cumva ciudat până şi pe stradă, un miros înţepător, de vechi şi umed. Eu eram, trebuie s-o recunosc, uimit de ceea ce vedeam şi mă gândeam cum o să mă laud tuturor prietenilor mei că am fost pe strada ţiganilor şi cum o să le povestesc ceea ce ei nu văzuseră niciodată. În acelaşi timp, eram mândru de bunicul meu, pentru că bunicii sau părinţii altora n-ar fi avut curajul în ruptul capului să meargă acolo – şi cu atât mai puţin ţinându-şi de mână copiii sau nepoţii.
Undeva în faţă, pe partea din dreapta, am văzut adunaţi într-o curte câţiva bărbaţi şi câteva femei. Credeam că mergem acolo, pentru că bunicul meu se tot uita la ăia pe măsură ce ne apropiam. Dar chiar cu o casă înainte bunicul meu s-a oprit în faţa unui gard din şipci vechi, în mare parte putrezite, rupte, multe lipsă, şi a scos cârligul de la portiţa mică. A intrat în curte trăgându-mă după el. În curte, în loc de câine, era un porc cam slab, care scurma cu râtul chiar sub tocul uşii. Uşa stătea şi ea strâmbă, ţinându-se într-o balama, iar porcul tot dădea cu râtul sub toc şi uşa se zgâlţâia, părând c-o să cadă dintr-un moment în altul. Bunicul i-a tras un picior porcului, care a guiţat, l-a privit, dar nu s-a mişcat din loc. Şi atunci bunicul i-a mai tras un picior. Porcul s-a dat deoparte guiţând din nou, iar mie mi-a venit să râd, pentru că era cumva comic porcul ăla. Părea să se uite nervos la bunicul meu de la vreo doi metri, acolo unde se dusese. Apoi bunicul a bătut cu pumnul în uşa aia care abia se ţinea în balama, iar eu chiar am crezut un moment c-o să se dărâme. Nu s-a dărâmat, s-a deschis. Şi

în cadru a apărut un țigan cu puțin păr alb care-i ieşea de sub pălărie şi a spus:

— N-apoi...
Iar bunicul meu l-a salutat.

— Să trăieşti, i-a zis.

— A, a făcut țiganul bătrân. Să trăieşti matale, dom' şăf! Apoi a tăcut şi l-a privit pe bunicul, iar bunicul părea cumva încurcat, nu ştia cum să înceapă.

— N-apoi? a făcut țiganul.

— Ăh, a spus bunicul, nu ieşi puțin să stăm de vorbă? Țiganul s-a uitat spre curtea de-alături, în care se vedeau bărbații şi femeile, a dat cumva din cap, şi-a scos pălăria şi a îndreptat-o, apoi şi-a pus-o din nou pe cap şi l-a privit iarăşi pe bunicul.

— Ies, a zis.
Bunicul s-a dat deoparte, țiganul bătrân a ieşit şi a tras uşa după el, după care i-a arătat bunicului un butuc pus orizontal, pe care să se aşeze. Bunicul s-a aşezat, m-am aşezat şi eu lângă el. Iar țiganul bătrân s-a uitat în jur, căutând ceva din priviri, şi a văzut butucul ăla pentru lemne, care avea un topor lângă el. Şi pe butuc, dar şi pe lama toporului erau urme de sânge, însă țiganul bătrân s-a îndreptat într-acolo şi a adus butucul lângă butucul nostru răsturnat, după care s-a aşezat aşa, direct pe sângele de pe butuc, în fața noastră.

— N-apoi, a zis el, care-i treaba, dom' şăf? Că n-ai venit de şucar la mine, nu?

— Nu, a dat din cap bunicul. Aveam treabă şi pe-acasă.

— Şi-apoi?

— Auzi, uite, s-a scărpinat bunicul în vârful capului, cineva mi-a zis ceva de băiatu' tău.

— N-apoi?

— Eu am vreo şapte gâşte, a început bunicul. Şi azi nu le-am mai găsit.
Brusc, ţiganul bătrân s-a încruntat. Şi-a pus mâna în cap, pe pălărie, şi-a dat-o jos.

— Cineva mi-a zis că l-a văzut pe băiatul tău cum le mâna încoace.
Ţiganul bătrân s-a ridicat. A dat aşa, din mâini, cumva a „ce naiba să fac", iar într-o mână, cum spuneam, ţinea pălăria. Apoi a trântit pălăria aia în praful de pe jos. Şi atunci porcul slab s-a apropiat de pălărie cu râtul, mirosind-o. Iar ţiganul bătrân i-a tras porcului un picior în burtă, dar aşa, cu toată setea, şi porcul s-a îndepărtat suferind şi guiţând de mama focului. După care omul a intrat în casă.
L-am privit pe bunicul meu, l-am tras de mânecă pentru a-l face să se uite la mine.

— Ce-i? l-am întrebat. De ce-a plecat în casă?

— Taci, mi-a zis bunicul meu.
Şi imediat ce a spus asta, uşa aia care abia se ţinea în balama s-a mişcat iarăşi, iar de după ea a apărut ţiganul bătrân trăgându-l de haine pe ţiganul acela care ne furase

mingea când jucam fotbal pe terenul de lângă gară. S-au oprit în faţa noastră, iar ţiganul bătrân i-a tras cu sete o palmă după cap ţiganului tânăr.

— Aoleu, dadă! a urlat ăla. Ce mă cafteşti?

— Pizda mă-tii dă candriu, i-a zis taică-su, gâştele care le-ai manglit era a' lu' dom' şăf! Futu-ţi gura mă-tii! Alea le-ai luat?

Şi i-a mai ars o palmă peste ceafă şi un şut în fund. Eu începusem să mă cam sperii, aşa că l-am strâns tare de mână pe bunicul meu, apoi am simţit că şi bunicul meu mă strânge de mână şi m-am liniştit.

Ţiganul bătrân a continuat să-l lovească pe fiul lui, iar ăla tot ţipa şi-i zicea: „Nu mai da, bă dadă!". La un moment dat, între două lovituri, m-a privit aşa, cu ură, de mi-a îngheţat sufletul în mine şi din nou l-am strâns de mână pe bunicul meu, iar el mi-a răspuns şi m-am liniştit. Până la urmă, ţiganul bătrân s-a răcorit sau a obosit, cert e că i-a mai tras un pumn după ceafă ţiganului cel tânăr şi l-a trimis în casă. Apoi s-a şters de sudoare pe frunte, s-a uitat în jur, a scuipat, s-a aplecat şi şi-a luat pălăria şi a venit iarăşi lângă noi, aşezându-se pe butucul mânjit de sânge.

— N-apoi, a zis, nu ştiam, dom' şăf. Asta-i, ce să fac acu'?

— Păi, a spus bunicul, să mi le dai înapoi şi uităm.

Ţiganul şi-a pus pălăria pe cap, cumva necăjit.

— Ţi le dau, a mormăit el. Da-s numa' cinci.

— Care numai cinci? Păi, tocmai ţi-am spus că am şapte.

— Atâta aveai, a zis ţiganul bătrân. Să mor eu c-atâta aveai.

— Şi-atunci?

— N-apoi, atunci... Eu am tăiat două, că nu ştiam că-i a' tale, dom' şăf. Uite, a arătat el în josul butucului pe care stătea, le-am tăiat.
Sângele proaspăt mânjise butucul şi-n josul lui, iar ţiganul bătrân ni-l arăta cu degetul, ca probă, şi noi priveam aşa, urmărindu-i degetul.

— Două? a zis bunicul meu cumva mirat.

— De un' să ştiu, morţii mă-sii! a spus ţiganul bătrân, apoi s-a uitat spre casă: Nu i-oi lua io gâtu' lu' ăla!? Apoi iarăşi spre noi: N-am ştiut, dom' şăf. Fumeia ne-a făcut friptură şi zupă, înc-ard pă cuptor.

— Din două? a repetat la fel de mirat bunicul meu.
Ţiganul bătrân a dat iar din mâini.

— Dac-ereau...
Bunicul a oftat.

— Păi, a zis el, le iau pe astea cinci. Şi rezolvăm cumva cu alelalte două.
Începusem să mă bucur cumva, mai ales că pe chipul ăluia din faţa noastră se vedea că-i pare rău şi eram convins că o să se rezolve cumva toată povestea. Numai că, exact pe când începusem să mă bucur, din curtea vecină, aia în care erau mai mulţi oameni, au început să se audă nişte ţipete. Şi am privit toţi într-acolo. Bunicul

meu, ridicându-se puțin şi uitându-se peste capul țiganului bătrân. Eu, pe lângă țiganul bătrân. Iar țiganul bătrân, întorcând capul.

În curtea cealaltă, doi țigani vânjoşi îl târau pe-al treilea, care era bătut bine. Se vedea şi de la distanță, erau vreo treizeci de metri între noi, dar se vedea destul de bine că era bătut. Şi-apoi, ăia doi care-l cărau l-au lăsat să cadă în praf. Unul dintre ei s-a aplecat şi i-a rupt cămaşa de pe el. Iar celălalt a scos un bici din acelea cu care se mânau caii şi-a început să-i ardă țiganului căzut cu biciul pe spate. Eu m-am speriat tare în momentul ăla. Şi, pentru că, aplecându-mă în lateral, a trebuit să las din mâna mea mâna bunicului, am căutat-o repede şi am strâns-o.

Bunicul meu mi-a zis atunci:

— Auzi, tu ce te uiți? N-ai la ce să te uiți? Ia uită-te la porcul ăsta.

Porcul stătea liniştit lângă butucul nostru, cu râtul ridicat, mirosind prin aer. Țiganul bătrân de lângă noi s-a ridicat şi i-a spus bunicului meu:

— N-apoi, hai mai aşa, că nu-i treaba noastră.

Şi a tras butucul mânjit de sânge lângă peretele casei lui.

— Ăh, a spus bunicul meu, dacă ne dai gâşte le, noi plecăm. Şi vorbim pe urmă cum ne socotim cu alea două.

— Şezi, dom' şăf, a zis cumva blând țiganul bătrân. Că n-ai nimerit tocma' bine. Nu-i dă ieşit în uliț-acu', cu nişte gâşte pe car' să le mâni.

Atunci bunicul s-a ridicat şi el şi m-a tras de mână lângă perete, sprijinindu-se. M-am sprijinit şi eu.

— N-ai o țâgară, dom' şăf? l-a întrebat țiganul bătrân pe bunicul meu imediat ce s-a aşezat iarăşi pe butucul lui.

— Am, a spus bunicul.
Şi a scos un pachet de Mărăşeşti, din care a luat o țigară şi i-a dat-o țiganului bătrân. Apoi şi-a vârât şi el una între buze. Bunicul meu nu fuma. Adică fuma tare rar, mai bine zis. Dar avea la el un pachet de Mărăşeşti, din care mai trăgea câte-o țigară. Când era cazul. Şi nu era, aşa cum spuneam, de prea multe ori cazul. Pe urmă, după ce i-a dat țigară celui care stătea pe butuc, a scos şi un pachet de chibrituri din buzunar, şi-a aprins Mărăşeştiul lui, apoi a dus chibritul aprins către Mărăşeştiul țiganului bătrân. Şi au început să fumeze.

— Da' ce-i acolo? a întrebat bunicul arătând spre curtea vecină.
De-acolo se auzeau plesnituri de bici şi urletele celui biciuit.

— N-apoi, d-ale noastre, a spus țiganul bătrân.
M-am aplecat puțin şi m-am uitat iarăşi în curtea vecină. Ăla căzut continua să-şi ia bice pe spate şi urla.

— Nu-i treaba mea, a continuat el. Neamurile lui îl caftesc. Dacă-i prost, aşea-i trebe, a mai spus.
Bunicul mi-a tras capul lângă el.

— Ce faci? N-ai la ce altceva să te uiți? Uită-te la porc, mi-a zis.
M-am uitat la porc. Ăsta venise lângă țiganul bătrân, care i-a dat aşa, din şezut, un picior.

— Hacana, i-a spus porcului şi a scuipat spre el. Hacana-n crucea mă-tii!
Apoi a mai tras un fum de ţigară, iar porcul s-a îndepărtat.

— Da' ce s-a întâmplat? a insistat bunicul.

— Dacă-i gagiu, a spus ţiganul bătrân. Îi copilu' aici-şa, dom' şăf, nu-ţi pot zâce. A fo' judecat.

— Zi, a spus bunicul. Că copilu-i mare.

— N-apoi, ce să zâc. Dacă nu şi-a ţinut belengheru-acasă! I-a fo' dă mingeac şi s-a dus gagiu' la cordit.

— Aha, a făcut bunicul, iar eu n-am înţeles nimic. Şi l-au judecat, aşa? N-are voie omul să i se facă poftă de...
Şi a făcut aşa, un semn.

— N-apoi, are! a spus ţiganul bătrân. Da' nu cu fumei măritate d-a' noastre...

— Aha, a spus bunicul, iar eu am început să înţeleg vag cum stă treaba. Şi l-au prins?

— Mai rău, a zis ţiganul bătrân. Dacă-i prost! S-a matolit cu câteva sticle de mol şi s-apucat să zâcă. Cică-i una de şap'şpe ani, n-a zâs care. N-apoi, şi noi avem patru fumei măritate de şap'şpe ani, atâta tot. Ale' patru d-acolo.
Ţiganul a arătat cu degetul. Bunicul s-a aplecat în faţă. M-am aplecat şi eu. În cadrul uşii erau patru femei, într-adevăr, care se uitau la cel de pe jos. Nu plângeau, nu erau speriate. Doar stăteau aşa. Iar cel de pe jos nu mai

urla, doar era întins acolo şi se vedea, chiar de la distanță, că-i plin de sânge.

— Niciuna n-a zâs că ea-i. Ş-acu-l bat neamurile fumeilor şi neamurile lui să zâcă el. Nu zâce, nu-ş' dă ce. Io-aş zâce, că doară n-o s-apăr mingeacu' pă pielea mea. Da' el îi prost. Îl bat până zâce.

— Şi dacă nu spune, ce pățeşte? Cât îl bat?

— Până zâce.

— Apoi, şi dacă nu zice? Îl bat până-l omoară...

— N-apoi, năcazul lui. Dacă-i prost şi nu zâce.

— Şi ea ce-ar păți dacă s-ar afla cine-i?

— N-apoi! a făcut țiganul bătrân şi a dat din mână. Eh, a mai zis el. Noi avem o lege. O spânzură bărba-su cu mâna lui.

— Aha, a făcut bunicul.

— Nu-i treaba noastră, a spus țiganul bătrân şi a aruncat Mărăşeştiul, călcându-l apoi cu pantoful lui rupt. Da' nici nu poți să ieşi acuma cu gâştele.
A plescăit țiganul bătrân şi a dat din cap.

— Nu-ş' de ce dracu' nu zâce. Da' nu-i treaba noastră, nu?

— Nu, a acceptat bunicul meu.

— Noi trebe să rezolvăm cu gâştele ale' două.

— Păi, a spus bunicul, eu îți zic aşa: îl trimiți pe băiatul tău să-mi lucreze-n câmp două zile de fiecare gâscă. La cartofi.
Țiganul bătrân şi-a luat iarăşi pălăria în mână. S-a scărpinat în cap.

— Îi leneş...

— Leneş-neleneş, eu spun c-aşa ne împăcăm, a dat din umeri bunicul meu.

— Patru zile? a întrebat țiganul.

— Da.

— Mai ai o țâgară?
Bunicul a scos iarăşi pachetul de Mărăşeşti. A luat o țigară şi i-a întins-o țiganului bătrân. Apoi şi-a scos din buzunar şi pachetul de chibrituri, a aprins un băț şi l-a apropiat de țigara dintre buzele celuilalt.
Eu m-am aplecat iarăşi în față. Ăia doi vânjoşi l-au ridicat pe țiganul căzut la pământ. Acum îl târau spre casă. L-au aşezat lângă perete, în picioare. Dar țiganul a alunecat şi a căzut în fund. Apoi a căzut în lateral, ştergând peretele, lângă picioarele celor patru femei care stăteau în cadrul uşii. Unul dintre țiganii vânjoşi i-a ars celui căzut un picior în burtă, iar celălalt l-a lovit cu sete în plină figură. Am închis o clipă ochii, aşteptând să aud țipetele ăluia, dar n-am auzit nimic. Apoi i-am deschis şi am văzut că primul țigan vânjos, cel care-l lovise cu piciorul în burtă, a scos un cuțit şi le-a zis ceva femeilor, plimbând cuțitul prin fața lor. Ele s-au speriat şi s-au ferit

puțin, dar n-au răspuns nimic. Apoi, țiganul vânjos a aruncat cuțitul în aer şi l-a prins tot de mâner, dar invers, cu lama în jos. Şi s-a aplecat spre țiganul căzut la picioarele femeilor.

— Nu te uita încolo, mi-a zis bunicul! Ce naiba faci? Uite porcul ăsta ce prost e.

M-a tras de haină spre el. Porcul se trântise lângă butucul răsturnat şi acum se freca de el cu spatele. Eu eram cam speriat şi nu m-am distrat deloc privindu-l. Dar l-am privit în continuare, în tăcere, pentru că bunicul meu nu mă lăsa să mă uit spre curtea vecină.

Țiganul bătrân n-a mai zis nimic. Şi-a fumat Mărăşeştiul privind în pământ. Doar din când în când mai plescăia aşa, printre buze, şi mai scuipa. La un moment dat, a început să tuşească horcăit şi eu m-am uitat la el. Îi juca mărul lui Adam într-un mod ciudat, pleca în sus pe gât, revenea, pleca iar în timp ce tuşea. De parcă era o bilă care-i aluneca sub pielea bătrână: sus-jos-sus-jos. Parcă era ceva viu, de fapt. Un şoarece prins sub covor. Şi, după ce a terminat de tuşit, i-a mai cerut bunicului o țigară, iar el i-a mai dat una, făcând exact aceleaşi gesturi ca mai înainte. Şi țiganul bătrân şi-a fumat şi a treia țigară în tăcere. Doar din când în când mai întorcea capul şi privea spre curtea cealaltă. Apoi, după ce a aruncat mucul celei de-a treia țigări, s-a ridicat şi i-a spus bunicului meu:

— Cre-că poți să pleci, dom' şăf. Hai să-ți dau gâştele.

S-a ridicat, iar bunicul l-a urmat spre coteț. Am vrut să vin şi eu. Dar bunicul meu m-a oprit cu mâna.

— Tu stai aici, mi-a spus. Stai cu porcul, că vin imediat.

Numai că porcul dispăruse undeva. Uşa de la casă era larg deschisă şi am bănuit că porcul intrase în casă,

pentru că în altă parte nu avea unde să fie. Şi-atunci, am făcut un pas, îndepărtându-mă de perete, şi m-am uitat în curtea vecină.

Acolo nu mai era însă nimeni. Cel puțin, nu în picioare. Era doar țiganul bătut, atât. Stătea lungit în fața uşii. Ceilalți plecaseră. Am făcut câțiva paşi, apropiindu-mă de gardul spre curtea vecină. Țiganul bătut era plin de sânge pe față, acum vedeam clar. Şi nu numai pe față. De la jumătate în sus era brăzdat tot cu linii roşii, avea sânge închegat pe tot corpul. Unul dintre picioare îi era vârât sub el, cumva nefiresc. Şi stătea singur acolo, aşa, nemişcat. Mai atent nu l-am putut privi, pentru că gâştele găgăiau mânate de bunicul meu, iar el a strigat:

— Ce naiba faci acolo!? Ți-am zis să rămâi cu porcul lângă casă.

— Da' porcul nu mai e, i-am spus.

Bunicul s-a uitat şi a văzut şi el că porcul nu mai era în curte. În spatele bunicului venea şi țiganul bătrân. Bunicul ținea o vargă în mână şi mâna gâştele, iar alea găgăiau şi nu se-ncolonau cuminți spre ieşirea din curte. Aşa că m-am dus într-o parte şi mi-am ajutat bunicul să le mâne cum trebuie.

— Lasă c-o să vezi tu ce palme-ți ard la cur că nu m-asculți, mi-a spus el.

Țiganul bătrân a deschis poarta şi gâştele au ieşit în stradă. Am ieşit şi eu după ele, iar bunicul s-a oprit acolo, în fața porții, şi i-a strâns mâna țiganului bătrân.

— Rămâne aşa, pe patru zile, cum ne-am înțeles, a spus bunicul.

Țiganul bătrân a dat din cap că da.

— Îmi pare rău, dom' şăf, i-a zis. Să nu te superi, că nu ştiam că-i a' tale.

— Lasă, că nu-i chiar de supărare, a spus bunicul. Uităm.

— N-apoi, să trăieşti, dom' şăf, a spus atunci ţiganul bătrân.
Bunicul l-a salutat ducând două degete la tâmplă, apoi a început să mâne cele cinci gâşte pe stradă. Am mers tăcut şi eu, în lateral, când într-o parte, când în alta, ca să n-o ia gâştele noastre aiurea. Apoi am ieşit din zona ţigănească, iar în faţa noastră a apărut turnul de apă. Şi-abia atunci bunicul meu mi-a vorbit.

— Ce-i, mă mormolocule? mi-a zis.
Aşa-i plăcea lui să-mi spună, mormolocule.

Cu mai mulţi kilometri în urmă

Mă întorsesem de la Londra cu un avion care întârziase două ore. Pierdusem legătura, iar următorul era către seară. Compania şi-a cerut scuze şi mi-a oferit un sandvici, dar eu n-am avut deloc chef să mănânc. Şi-am căutat alt mijloc de-a ajunge acasă.
Şoferul pe care l-am găsit încărca acum nişte cărţi în dubiţa lui.

— Am de încărcat nişte cărţi, mi-a zis încă de când am bătut palma.
Iar eu l-am ajutat să le încarce, pentru că urma să mă ducă atâta drum pe o sumă de mizerie. Oricum, şi maşina

lui era o mizerie, avea vreo douăzeci de ani, dar nu găsisem alt şofer.

— Lucrez pentru o editură, mi-a mai spus, în timp ce eu culegeam de pe jos câteva cărți din pachetul care mi se rupsese în mână.
Cărțile pe care le încărcam trebuiau distribuite.

— Aşa facem, le ducem noi cu dubițele. N-ai rețele de distribuție, doar asta de stat. Şi-i un haos... Bine, mai apelezi din când în când şi la ei, că n-ai ce face. Da' măcar în oraşele mai mari să umplem noi golurile pe care ei le lasă-n librării. Sunt proşti, dă-i dracu'. Eu ştiu aşa: unele cărți se vând, altele nu, da' eu tot trebuie să le distribui, nu?
Am dat din cap că da, sigur, cărțile trebuie distribuite fie că se vând sau nu, iar şoferul a părut mulțumit, deşi, la drept vorbind, eu habar n-aveam cum stă treaba cu distribuția cărților.

— Mai fac un bacşiş, mi-a zis când am pornit la drum. Şi a arătat spre mine. Că, dacă n-am face câte un bacşiş, am muri de foame, zău dacă nu.
Avea cam o sută douăzeci de kilograme, era greu să ți-l imaginezi murind de foame, dar se vede treaba că-i mergea afacerea cu bacşişurile, deşi lua puțin pentru un drum de patru sute de kilometri. Oricum, după ce-a zis asta, cumva scuzându-se că trebuie totuşi să-mi ia bani, s-a aplecat spre un difuzor, un aparat pe care-l avea lângă volan, în stânga, iar de-acolo s-au auzit nişte pârâituri. Apoi s-a auzit şi-o voce printre pârâituri, o voce care spunea exact aşa:

— Colegu', ai un radar la Urziceni, într-o Dacie roşie.

După care tot din difuzor s-a auzit o altă voce, mai piţigăiată:

— Mersi, colegu'. Futu-le muma-n cur, că nu se mai satură!

— Ce să-i faci, colegu', s-a auzit din nou prima voce, tot milițieni, dă-i dracu'...
Apoi, printre pârâituri, am deslușit un hohot.

— Proşti de bubuie.
Şoferul meu a început şi el să râdă şi mi-a făcut cu ochiul.

— Nişte colegi, mi-a explicat el. Tirişti. E-o frecvență a tiriştilor pe care mi-am instalat-o şi eu.
Am dat din cap lămurit. Şi am tăcut. Şoferul a ținut însă să-mi demonstreze că făcea şi el parte din castă, chiar dacă era la volanul unei dubițe, şi s-a aplecat, a apăsat pe ceva şi a spus:

— Colegu', tocmai am plecat din Bucureşti, mă-ndrept spre Urziceni. Am liber până acolo?

— Da, colegu', s-a auzit prima voce, liber. Doar radarul de-acolo. Vezi că e-n Dacie roşie.

— Mersi, colegu', a spus şoferul, apoi mi-a făcut iarăşi cu ochiul. Putem s-o mânăm, mi s-a adresat de astă dată mie. Facem juma' de oră pân' la Urziceni. Iar dacă vreau, scoatem şi mai puțin. Avem liber, doar ați auzit.
Am dat iar din cap. Aprobator, fireşte. Şi un minut a fost linişte. Nici vocile din difuzor nu m-au deranjat în minutul ăla. Parcă toți simțiseră nevoia de linişte pe care o

simțeam eu, deşi evident că nu era aşa. Iar după un minut, pentru a sublinia faptul că nu era aşa, şoferul m-a întrebat:

— Şi?

Este posibil să fi părut destul de derutat în fața unei asemenea întrebări. Şi e posibil ca el să fi sesizat deruta mea, întrucât a plescăit din buze parcă nemulțumit, apoi a continuat:

— Londra. Ați spus că de-acolo ați venit. Plouă tare? Aşa am auzit.

— Da, i-am spus.

— Plouă deci?

— Plouă.

A mai plescăit o dată.

— Da' mai e şi soare din când în când, nu?

— Îhîm, i-am zis.

Câteva secunde a părut concentrat exclusiv pe felul în care-i mergea maşina, întrucât tocmai se auzise de la motor un zgomot, o pocnitură. Apoi, pentru că zgomotul nu s-a repetat, s-a liniştit şi s-a întors iarăşi spre mine.

— Auziți, da' de ce circulă ăia invers pe stradă? Adică, ştiți, chestia cu volanul pe dreapta. Care-i schepsisul?

Nu ştiam care-i schepsisul, aşa că i-am mărturisit ignoranța mea în chestiune. Şi-am fost puțin jenat când i-am observat privirea. Începea să se îndoiască oare că veneam din Londra? Ar fi trebuit să-i povestesc cum mă

plimbasem prin Soho ore întregi, prin ploaia aia afurisită, fără să mă intereseze nimic altceva în afara gândului că sunt în Soho? Cum mâncasem un *sausage of the day* într-un pub kitsch numit Shakespeare's Head din Fouberts Place, întrebându-mă tot timpul de ce naiba urcasem la etajul acela de la a cărui fereastră privea spre stradă un Shakespeare din gips sau din plastic? Cum cumpărasem din Covent Garden tricoul ăla pe care scria: „Some idiot went to London and all I got was this lousy T-shirt" şi cum, mai apoi, l-am aruncat într-un coş de gunoi din Notting Hill Gate, pentru că mi-am dat seama că nu-l pot dărui nimănui, de fapt? Aş fi putut să-i povestesc toate astea. Şi-aş mai fi putut să-i spun şi cum m-am oprit în faţa unei tonete cu suveniruri din Piccadilly Circus, unde-am văzut nişte globuri dintr-acelea pe care când le întorci se umplu de ninsoare. Şi am vrut să cumpăr unul, pentru că logodnica mea colecţiona globuri cu nume de oraşe străine. Înainte de a-l cumpăra însă, am căutat din priviri o cabină dintr-aia telefonică, roşie, mi-a venit s-o sun, pentru a o întreba dacă vrea glob cu Tower Bridge sau cu Big Ben, apoi am zâmbit şi le-am cumpărat pe amândouă, deşi niciodată logodnica mea nu voia două globuri din acelaşi oraş. Însă, pentru că-şi dorise de mult să viziteze Londra, iar în momentul acela eu mă aflam acolo, mi-am zis că pot să iau şi două. Şi trei chiar, şi patru. Dar m-am oprit la două, nu din zgârcenie, ci pentru că la acea tonetă nu aveau globuri şi cu alte atracţii turistice. Aş fi putut chiar să-l rog pe şofer să oprească, să mă duc în spatele dubiţei, să scot geamantanul, să-l desfac şi să iau de-acolo cele două globuri. Şi nu numai globurile, aş fi putut să-i arăt şi alte lucruri luate din Londra, lucruri pe care le înghesuisem în geamantan. Însă, până la urmă, după câteva momente de ezitare, n-am simţit că trebuie să fac asta.

— Colegu', vine cineva dinspre Bârlad spre Buzău? E vreun radar?
N-am recunoscut vocea, era altcineva, un tirist care până atunci nu vorbise în difuzorul şoferului meu. Însă, chiar şi fără s-o recunosc, vocea aceea m-a făcut brusc să conştientizez că trecuse o bună bucată de vreme de când şoferul nu-mi mai vorbise. Poate pentru că se îndoia că vin chiar din Londra ori poate că simțise că am nevoie de linişte. Abia atunci însă s-a aplecat şi l-am auzit din nou vorbind.

— Nu, colegu', eu am trecut de Buzău de multişor şi mai am vreo cincizeci de kilometri până-n Bârlad. Pân-aici e liber, nimic. M-ar interesa şi pe mine mai departe. E cineva?

— I-a luat dracu' pe toți, a zis vocea din difuzor şi a hohotit.

— Ia vezi cum vorbeşti, colegu', s-a auzit atunci o altă voce. Ce, bă, dacă voi aveți drum spre Bârlad, trebuie să aibă toți?
Am recunoscut vocea. Era cea de-a doua care vorbise în difuzor, cea pițigăiată.

— Colegu', a intervenit cealaltă voce, eu abia ies din Bârlad spre Buzău. Aşa c-ai greşit cu mine.

— Eu mai am cincizeci de kilometri până-n Bârlad, a spus şoferul meu.

— Hai, colegu', că-s băiat bun. Ai liber până-n Bârlad, du-te dracu'! Amândoi aveți liber. Nici picior de milițian.

— Mersi, colegu', a spus şoferul meu. O forjez! Că mor de câtă treabă am în Iaşi...

— Mergi pân' la Iaşi, colegu'? s-a auzit cealaltă voce, cea nepiţigăiată.

— Da' până unde? E joi, dă-o-n mă-sa. Nu ştii că joi merg la Iaşi? Cărţi, cărţi, în mă-sa.

— Muma-n cur de cărţi, colegu', a ieşit din difuzor vocea piţigăiată. Cine dracu' mai citeşte?

— Citeşte, citeşte... Ce, crezi că toţi sunt proşti ca tine?

— Că tu eşti al dracu' de deştept! Bă, dacă le cari nu-nseamnă că şi înţelegi ceva din ele...
A hohotit şi vocea piţigăiată, a hohotit şi şoferul meu, apoi s-a lăsat din nou liniştea. Şi-am observat în liniştea aia privirea cumva încruntată a celui de lângă mine.

— Aţi dormit, nu glumă, mi-a zis. Cred că sunteţi obosit. E obositoare Londra, nu? Plouă încontinuu...

— Mda, plouă, am mormăit eu.

— Îndată suntem în Bârlad, a zis şoferul meu şi a arătat cu degetul în faţă, deşi nu se vedea Bârladul deloc. Dimpotrivă, se vedea un sat destul de amărât. Dar ne oprim mai întâi, a continuat el, am eu aici un loc cu cafea bună. Şi vreau să mă şi... să-mi fac nevoile.
I-am zâmbit, iar el mi-a făcut cu ochiul. N-aveam nicio problemă că opreşte. Era treaba lui. Oricum, urma să ajung acasă pe după-amiază, ceea ce era bine. Sau era

mai bine decât să ajung pe seară, aşa cum ar fi trebuit să ajung dacă mâncam sandviciul companiei de aviaţie şi luam avionul spre casă.

Am băut cafeaua şi am fumat trei ţigări în timp ce şoferul s-a dus la toaletă. Apoi s-a întors şi nu mai părea să se uite urât la mine. Am gândit că nici nu fusese supărat, doar avusese stomacul deranjat, de aceea se uitase urât mai înainte. Sau poate doar mi se păruse, nu ştiu. Nimeni n-ar putea să ştie, de fapt, aşa ceva. O privire poate spune multe, foarte multe. Dar poate şi păcăli.

— Tu nu vrei? m-a luat şoferul, destul de vesel, la per tu.

— Ce?

— Să te duci la budă, ce!? a zis cumva intrigat. Crezi că mai opresc? Pe bune, acum. Du-te şi fă-ţi nevoile, că eu nu mai opresc.

Am aruncat paharul de plastic într-un coş de gunoi şi m-am dus la toaletă. Nu-mi prea trebuia, dar mă speriase gândul că s-ar putea să-mi trebuiască mai târziu, iar şoferul părea foarte hotărât.

Era o toaletă mică, un spaţiu de doi pe doi, iar înăuntru se afla îngrijitorul, cu un mop în mână. Stătea aplecat deasupra budei turceşti şi freca acolo mormăind. Pentru că stăteam în faţa uşii fără să schiţez un gest, s-a enervat.

— M-am săturat, mi-a zis. Nici să-mi fac treaba nu mă lăsaţi! Imediat la pişat, imediat la căcat. Şi nu puteţi să trageţi apa? Trebuie să dau eu căcatul la vale!...

A ieşit, iar eu n-am spus nimic. L-am văzut doar, prin uşa deschisă, cum îşi ia căciula de pe cap cu mâna dreaptă şi-o trânteşte de cotul mâinii stângi. O dată, de două ori. Apoi l-am şi auzit.

— Da’ când vă cer un şfanţ-acolo, nu, că e cam scump. Cam scump, auzi! Crucea mă-sii! Scump! Da’ la mine, că vă dau căcatul la vale pe doi bani, nu vă gândiţi...

M-am gândit, aşa că i-am pus în mână o bancnotă când am ieşit. De fapt, n-ar fi trebuit să-i dau nimic, pentru că, după ce-l auzisem, n-am mai simţit nicio nevoie. Şi am şi ieşit foarte repede. Dar mi-a fost milă cumva.

Abia la vreo zece minute de mers cu maşina, timp în care a fluierat o melodie, şoferul şi-a aruncat din nou o privire spre mine.

— Şi nu vrei să-mi zici nimic de Londra, nu? Ce dracu-i pe-acolo? Eu am ieşit o singură dată de când s-au deschis graniţele, am fost pân’ la fraţii moldoveni, am făcut speculă, mi-a zis şi a rânjit puţin, aşa, din colţul gurii. Omul trebuie să trăiască într-un fel, nu? Altfel moare de foame, nu?

Am dat din cap că da.

— Da’ prin alte părţi ai mai fost?

Am dat iarăşi din cap că da.

— Pe unde?

— Prin mai multe locuri, i-am spus.

— Da’ la Paris?

— Am fost şi la Paris...

A fluierat admirativ şi m-a privit la fel. Aş fi putut să-i povestesc câte ceva despre Paris. Dar n-am simţit că trebuie.

— Şi? m-a întrebat.
Am dat din cap. De astă dată nu afirmativ, am clătinat doar aşa, din cap, cam fără noimă.

— Nu plouă ca-n Londra, nu?

— Nu, i-am zis. Plouă mai rar.

— Am auzit, a spus el. Da' în Londra de ce plouă aşa? Ce, e clima de vină?

— Îhîm, am dat eu din cap.

— Da, a zis el. Păi, şi la noi se cam schimbă clima. Din cauză că taie ăştia pădurile.
N-am ştiut dacă trebuie să mai spun ceva, aşa c-am fost iarăşi de-acord cu el printr-o clătinare a capului.

— În Anglia au păduri ăia, nu? a mai zis el.

— Nu ştiu, am dat eu din umeri. În Londra nu-s. Eu am fost numai în Londra.

— Trebuie să aibă păduri, a spus el. Da' tot îi plouă...
Şi mi-a făcut cu ochiul, iar eu i-am zâmbit.

— Auzi, m-a întrebat imediat, da' în Londra măcar parcuri trebuie să fie, nu? Mă gândesc că-s mari, nu?

— Nu prea, i-am zis. De fapt, cred că da, or fi mari. Nu ştiu.
S-a uitat iarăşi neîncrezător, iar eu am simțit din nou că mi-e jenă. Dar ştiam că, dacă încep să-i povestesc despre Green Park, mă va chestiona iarăşi şi iarăşi. Şi-apoi, la

drept vorbind, Green Park-ul nici nu mă impresionase prea tare. Chiar mă gândeam, în timp ce mă plimbam pe-acolo, că, dacă ar fi fost logodnica mea cu mine, aş fi glumit pe seama Green Park-ului. Glumisem în mintea mea, de altfel, spunându-mi că eu, când ies pe terasa părinților mei, cu vedere spre parc, am o deschidere mai frumoasă decât cea la care are acces Regina din Buckingham-ul ei. Apoi gluma mi s-a părut absolut stupidă, mai ales că lângă mine coborâseră nişte veverițe. Şi am stat acolo, cu veverițele, o vreme, poate o oră sau două. Erau incredibile. Veverițe mari, brun-argintii, cu o coadă cum văzusem numai în cărțile pentru copii. Altfel decât veverițele care ne coborau nouă pe terasă, veverițe maronii, mai mici şi mai sperioase. Logodnica mea îşi dorise de mult să pună mâna pe una, dar, deşi chiar şi în puținele ei vizite la mine acasă văzuse câteva pe terasă, coborând din nucul din fața casei, niciuna nu se lăsase niciodată atinsă. Cele din Green Park însă îți mâncau din palmă. Iar Regina nici nu ştia, chiar aşa mă gândisem, nici nu ştia Regina ce norocoasă era că avea asemenea veverițe. Erau frumoase.

Nici despre Hyde Park nu puteam să-i povestesc şoferului, tot pentru că m-aş fi lungit prea mult. Acolo puteai atinge lebedele. Veneau lângă tine şi puteai să le mângâi. Erau atât de calme, încât am stat aşa, între ele, câteva minute bune, până când am observat un turist, cu figură de arab, care începuse să mă pozeze acolo, printre lebede. I-am zâmbit, mi-a zâmbit şi el. M-a întrebat de unde sunt, iar eu i-am spus că din România. Nu părea să fi auzit de țara mea, aşa că m-a întrebat dacă eu am auzit de a lui. Kuweit, mi-a zis. Auzisem destule. I-am zis că am auzit, i-am spus că Saddam Hussein e un porc, iar el a zis că-i de acord, dar nici americanii nu-s cine ştie ce. Şi am fost şi eu de-acord cu el. Apoi s-a mirat totuşi că-i ştiam

țara. Mi-a spus că-i cam cât Hyde Park-ul, dacă nu chiar mai mică, iar eu am zâmbit. A zâmbit şi el şi m-a rugat să-i fac o poză. I-am făcut. Apoi ne-am luat la revedere. Oricum, dacă el spusese că țara lui e cam cât Hyde Park-ul, atunci însemna că Hyde Park-ul era destul de mare. Aşa am gândit, revenind la întrebarea pe care mi-o adresase cu destulă vreme în urmă şoferul meu. Dar lui nu i-am mai spus nimic. Nici el nu m-a mai întrebat nimic. Şi nici măcar n-a vorbit prin stație cu colegii lui decât o singură dată, între Bârlad şi Vaslui. De fapt, i s-a adresat chiar unui coleg tirist pe care-l depăşise.

— Colegu', i-a spus în aparat şoferul meu, vezi că tocmai am trecut pe lângă tine în dubița asta albă şi-am văzut că-ți iese fum de lângă roata din spate. Trage naibii pe dreapta!

M-am uitat şi eu în urmă şi am văzut, spre spatele tirului, o mică dâră de fum. Nu mi s-a părut cine ştie ce, ba chiar am gândit c-ar putea fi pur şi simplu fumul din țeava de eşapament. Şi l-am întrebat pe şoferul meu, căci am simțit nevoia s-o fac, dacă nu cumva a glumit pe seama celuilalt. Iar el m-a privit foarte nedumerit, intrigat.

— Cum dracu' să glumeşti cu aşa ceva!?

Apoi din stație s-a auzit:

— Paştele mamii mă-sii! Mersi, colegu'!

După care, din nou, vocea pițigăiată.

— Ce-i, colegu', i-a explodat cauciucu'?

— Nu, nu. Nu ştiu ce are... A oprit, las' că rezolvă el. Dar tu ce faci, colegu', n-ai ajuns?

— Cum s-ajung? Eu nu merg la Iaşi. Merg la Suceava.

— Păi, şi-atunci de ce ai luat-o prin Bârlad?

— Ei, am avut de lăsat un pachet în Poieni. Noră-mea i-a trimis nişte perdele cuscră-mii. Ce să fac, a trebuit să-i duc perdelele. Băga-i-aş...

— Ce să-i bagi, colegu'? Şi cui, lu' noră-ta? a izbucnit în râs şoferul meu.

— Băi, ia vezi... Lu' cuscră-mea! Dă-o-ncolo cu perdelele ei cu tot.

— Da' ce, nu te prea înțelegi cu cuscrii, nu?

— Ba cu el mă-nțeleg. E băiat bun, beam cu el în urmă cu ceva timp. Da' s-a lăsat. Cu ea nu mă-nțeleg, că-i o cață, dă-o-n mă-sa.

— Da' de ce nu mai bea, colegu'?

— Cine, cuscră-miu? Ciroză, colegu'. N-o mai duce mult.

— Ei, pizda mă-sii de viață, a zis şoferul meu. Apoi a tăcut puțin, a oftat şi a adăugat: Sănătate, colegu'!

— Mersi, colegu', a răspuns vocea pițigăiată din difuzor. Sănătate şi ție!

Şi n-au mai conversat. Am aşteptat o vreme, însă din difuzor s-au auzit numai pârâituri. După câteva minute, şoferul meu a început să fluiere o melodie. Una destul de tristă, până la urmă, deşi o fluiera prost. Dar avea ceva trist în ea, câteva acorduri, acolo, o făceau aşa, cumva

sfâşietoare. Şi, după ce am trecut şi de Vaslui, n-a mai fluierat. A tăcut. Abia când mai erau vreo cinşpe kilometri până să ajungem, s-a întors iar spre mine.

— Ei, mi-a zis, ieri erai în Londra, azi eşti acasă.

— Da, i-am spus, aşa-i.

— Hmm, a făcut el şi a dat din cap. Măcar aici plouă mai rar, a spus după câteva secunde.

— Mai plouă şi-aici.

— Da, da-n Londra plouă zilnic, nu?

— Păi, cam plouă, i-am spus.

— Aşa am citit, a zis el.
Apoi am trecut pe lângă o maşină răsturnată. Avea plafonul zdrobit, toată cabina era turtită. Iar lângă maşina aceea erau doi poliţişti şi atât. Nimeni altcineva. Probabil fusese şi o salvare cu ceva timp în urmă, dar plecase. Acum erau doar cei doi poliţişti lângă maşina aceea răsturnată.

— Ai văzut? m-a întrebat şoferul meu. Avea număr de Spania.
N-am zis nimic.

— N-a scăpat nimeni, mi-a spus el. La cum arăta maşina, praf s-au făcut cei dinăuntru. N-au avut nicio şansă, nu crezi?
Am dat din umeri. Credeam. Dar ăla s-a uitat lung la mine, pentru că eu am dat din umeri fără să-i răspund.

Probabil îi păream nepăsător. Nu eram, nici n-aveam cum să fiu. Şi n-aveam cum să fiu mai ales pentru că, înainte cu o lună de plecarea la Londra, logodnica mea avusese un accident tot pe drumul ăsta. Venea tot dinspre Bucureşti, unde trebuise să-şi rezolve nişte probleme personale, tocmai pentru că urma să plecăm apoi la Londra împreună. Şi maşina ei se răsturnase, la fel ca maşina aceea cu număr spaniol, iar ea, logodnica mea, n-avusese, într-adevăr, nicio şansă. Doar că asta nu se întâmplase aici, ci undeva mai în urmă, cu mai mulţi kilometri în urmă. Iar eu încercasem să nu recunosc locul acela când trecuserăm pe lângă el, încercasem să mă gândesc la cu totul altceva. Şi, până să văd maşina asta cu număr de Spania, reuşisem într-o bună măsură. Doar că mintea nu poate fi controlată la fel ca un computer. Am văzut cândva un documentar în care se făceau asemănări între creier şi computer. Şi erau multe. Erau date însă şi multe diferenţe. Printre care şi aceea că, dacă în privinţa calculatorului informaţia e accesată printr-o adresă, ceea ce-ţi oferă ţie controlul, în ceea ce priveşte creierul, informaţia se accesează prin conţinut. Ca şi cum ai căuta un cuvânt pe net şi ţi se deschid pagini ce conţin acel cuvânt, dar informaţia generală e despre cu totul altceva. Ca şi cum ai tasta cuvântul „dragoste”, de exemplu, şi ţi s-ar deschide o pagină despre grădinărit, iar tu ai ajuns acolo pentru că într-un loc se spune ceva de genul: „grădinarul îşi îngrijeşte castraveţii cu dragoste”. Mă rog, chestii dintr-astea.

L-am privit pe şofer. Era încruntat, nepăsarea mea îl enervase probabil. Şi am simţit nevoia să-i vorbesc, trebuia să-i spun ceva.

— Auziți, i-am zis, sunt curios: de unde aveți aparatul ăsta? şi am arătat cu degetul spre aparatul din stânga volanului.

A ridicat mâna dreaptă de pe volan, a fluturat-o prin aer în semn de lehamite. Sau de indiferență. Şi a continuat să conducă fără să-şi întoarcă privirea de la drum. Iar eu m-am gândit la un mod de a-l face să reia conversația cu mine, dar nu mi-a venit nimic inteligent în minte. Şi-apoi, după câteva minute, am renunțat la intenția de a-l mai împăca pe şofer. Nici nu avea prea mare importanță, mai era foarte puțin până acasă. Deja se vedea, în depărtare, oraşul.

Lună plină

În lateral era o barcă Laguna 480 pentru motor cu cizmă scurtă. Eu habar n-aveam asta, adevărul e că nici nu mă pricepeam prea mult la pescuit, dar prietenul meu cel mai bun mi-a explicat că aşa stau lucrurile şi că le ştie chiar de la primarul comunei, care ne înlesnise nouă intrarea în acest sector al lacului şi care era proprietarul bărcii. Numai că barca n-ar fi trebuit să ne intereseze în niciun fel, întrucât n-aveam de gând să pornim la pescuit pe lac, urma să dăm de la mal, chiar de-acolo, de lângă barcă.

— O să faci muşchi la câți crapi o să ridici din apă, mi-a spus prietenul meu.

Nu ştiam mai nimic despre pescuit, dar nu ştia nici el foarte multe. Pentru amândoi, experiența de pescari se consumase în copilărie. Eu îi povestisem în tren, pe drumul de venire încoace, înspre lac, cum pescuisem multă vreme cu un băț de sânger cules de mine însumi dintr-o lizieră de lângă satul în care crescusem. Era liziera

din jurul turnului de apă, un loc misterios din satul în care copilărisem, dar asta nu i-am mai povestit, pentru că-i povestisem altă dată. El se lăudase, în schimb, cu bățul lui chinezesc de bambus, primit cadou când împlinise şapte ani. Însoțitorul nostru fusese tăcut. Nu povestise nimic pe drum, dar era singurul care se pricepea totuşi la pescuit, cel puțin aşa-mi spusese prietenul meu. Ne ascultase doar, pe toată durata drumului cu trenul, privind pe geam.

Eu îl întâlneam prima dată, deşi-l cunoşteam de o bună bucată de vreme. Adică îl ştiam de la televizor. Era actor într-unul din cele două sitcomuri la care prietenul meu cel mai bun scria, de ceva vreme, în paralel. Adică în sitcomul cu ăla nebun – aşa-i ziceam prietenului meu de fiecare dată când venea vorba, vrând să-i arăt că n-am reținut nicicând titlul serialului. Celuilalt serial îi ziceam, tot din aceleaşi motive, sitcomul cu familia țicnită. Mă rog, de când devenise, cumva din întâmplare, scenarist de televiziune, prietenul meu cel mai bun umbla puțin cu nasul pe sus, iar mie-mi făcea plăcere să-ncerc să i-l scurtez, deşi nu ştiu dacă trebuia neapărat să fac aşa ceva. Oricum, lucrurile astea n-au prea mare importanță.

Actorul care ne însoțea acum, la pescuit, era chiar nebunul din primul sitcom. Şi nu era nebun, de fapt, adică nu actorul, dar nici personajul, însă aşa-mi plăcea mie să-i zic. Altfel, ideea prietenului meu fusese destul de ingenioasă. Serialul urmărea viața unui tip de doi bani, un ratat total, care trăia din înmormântări. Adică urmărea anunțurile mortuare din ziare, mergea la data şi ora anunțate acolo şi, după ce culegea informații despre mort, se dădea prieten al decedatului. Şi avea o frază laitmotiv, după care eu, asta trebuie s-o recunosc, eram înnebunit. Bun, nu numai de frază, ci şi de gestul actorului, care punea mâna, aşa, pe spatele vreunui membru al familiei

îndurerate şi spunea grav: „Creştinismul nu ne oferă un mijloc miraculos de a scăpa de suferinţă, ci ne pune la îndemână miraculosul mijloc de a o îndura”. Protagonistul punea deci mâna pe umărul unui membru al familiei, zicea grav asta, iar membrul familiei se înduioşa şi îi mulţumea protagonistului, care apoi se îmbuiba la praznice. Bine, gaguri peste gaguri, uneori, el nimerea la o înmormântare de evrei şi spunea fraza asta şi era luat la şuturi, alteori se certa cu vreun ateu, mă rog, tot felul de situaţii. Oricum, ăsta ar fi doar *logline*-ul sitcomului, situaţiile erau mult mai complicate, protagonistul intra deseori într-un carambol de întâmplări din care nu mai găsea cum să iasă. Comic. Îmi plăcea mai mult serialul ăsta. Şi, pe lângă toate, mai avea o chestie: protagonistul nu ajungea numai la praznice, pentru a se îmbuiba. Participa, firește, înainte de praznic, şi la înmormântarea propriu-zisă, iar aici o făcea într-un mod sfâşietor, îmi amintea teribil de Chaplin, deşi nu mai ştiu din care film. Se apropia de mormânt timid, se băga mai în faţă şi începea să plângă. Şi plângea aşa, fără niciun cuvânt, plângea sincer, cel puţin asta arăta actorul care juca rolul, sincer şi sfâşietor. Acum, dacă stau şi privesc cum am povestit lucrurile, ar cam părea că filmul la care scria prietenul meu era de-a dreptul o dramă. Nu, nu era. Era foarte comic, ba chiar şi la plânsul protagonistului se râdea în hohote, pentru că telespectatorii ştiau că ăla plânge de formă, aşa, doar ca să se bage în seamă, ca să fie mai credibil, şi asta era amuzant. Oricum, ideea de a face un serial de comedie pe seama înmormântărilor şi a praznicelor era una originală, asta le plăcuse şi şefilor postului TV. Iar actorul principal, cel care ne însoţea acum la pescuit, era chiar bun, foarte inspirat ales, pentru că avea o faţă dintr-aceea expresivă, era de-ajuns să-l urmăreşti pe el şi să-ţi placă show-ul.

Ne aflam deci, în fine, pe malul lacului, stăteam toți trei uitându-ne la lansete şi nu prindeam nimic. Prietenul meu scenarist a început să-mi vorbească despre barca Laguna 480 pentru motor cu cizmă scurtă, s-o laude, dar nu pentru că ştia el ceva despre barca asta, ci pentru că i-o lăudase cumnatul său, primar în satul ăsta, iar acum, nu ştiu de ce, simțea nevoia s-o laude şi el. Şi atunci a intervenit actorul.

— Barca nu prea contează, i-a zis prietenului meu. Trebuie să ştii când şi unde trage peştele, asta-i mai important. Şi-apoi, cu asta e de mers în deltă, nu aici, pe lac.

— Şi-aici trage? a-ntrebat prietenul meu.

— Trage şi pe lac, i-a răspuns ăla. Dar ce nevoie ai de barcă pe lacul ăsta? Nu poți sta frumos pe mal, aici? Lanseta-i tot lansetă.

— Nu, nu, ai înțeles aiurea. Peştele, întrebam. Trage aici? Stăteam deja de vreo două ore şi nimic. Întrebarea mi se părea stupidă. La fel i s-a părut şi actorului, pentru că l-a privit nu ştiu cum pe prietenul meu.

— Se vede că nu, i-a zis.

— Păi, cumnatu-miu, primarul, mi-a zis că muşcă de nu se poate.

— Poate din barcă, a dat din cap actorul.

— Dar tocmai spuneai că nu contează barca!

— Nu contează tipul de barcă, a dat el iarăşi din cap.

— Nu, nu aşa ziceai. Spuneai că nici nu-i vezi rostul aici, pe lac.

— Mda, a mormăit celălalt. Aşa, în principiu, nu-i văd rostul. Dar poate, dacă mergi în larg, prinzi totuşi ceva. Mă plictiseam de moarte. Cam aşa fuseseră toate discuțiile în ultimele două ore. După ce ne-am deschis cortul, am venit aici, la mal, ne-am entuziasmat puțin de peisaj, am instalat lansetele, apoi ne-am apucat de plictiseală. Discuții idioate de-a dreptul. N-aveam niciun chef de pescuit. Venisem aici cu gândul la o escapadă mai degrabă bahică, adusesem carne pentru grătar, bere, whisky, brânză, roşii, prietenul meu îndesase patru caserole de mici într-o ladă frigorifică, adusese la rându-i whisky, iar celălalt... Despre celălalt nu ştiam ce adusese. Celălalt părea că venise chiar pentru pescuit. Iar eu nu îndrăzneam să-i propun să trecem la activități mai plăcute, încercasem să-l fac pe prietenul meu scenarist să-i spună, dar nici ăsta nu prea voia. „Lasă-l să-şi facă damblaua vreo două-trei ore”, îmi răspunsese.
Acum trecuseră mai bine de două ore, damblaua ăluia ar fi trebuit să se consume. Şi m-am uitat la ceas la finele discuției despre barcă, apoi m-am uitat la prietenul meu şi am dat aşa, din sprâncene. El a dat din umeri. Celălalt îşi privea concentrat lanseta. Eu am zis atunci, destul de iritat:

— Dar nu putem să stăm la cort? Lăsăm lansetele aici, mâncăm un grătărel, bem nişte bere sau whisky...
Amândoi ne-am uitat la actor. Ăla nu s-a mişcat. Privea în continuare spre lansetă. Apoi, după câteva secunde bune, a întors capul spre noi.

— Adevăru-i, ne-a zis, că n-ar strica. Eu mă gândeam când m-ați invitat, a spus el, că pescuitul e aşa, un pretext. Nici nu prea aveam chef, să vă spun drept, să stau la baltă. N-am mai fost la pescuit de vreo cinci ani, am uitat destule. Voiam mai mult o ieşire.

Se înserase de multă vreme, era aproape de miezul nopții şi noi eram destul de beți. Goliserăm câteva sticle de bere şi începuserăm chiar şi a doua sticlă de whisky. Ne bălăceam în apă în alt loc decât cel în care ne uitaserăm lansetele, urlam, ne purtam ca-n alte vremuri. Şi-apoi, între urletele noastre vesele, s-a auzit un urlet mai altfel, îi aparținea actorului. Şi după urlet au venit câteva înjurături.

— M-am tăiat, a zis el după ce a terminat şi cu înjurăturile. Am călcat în ceva ascuțit, naiba ştie-n ce.
Am ieşit toți trei din apă, clătinându-ne bine, sprijinindu-l pe actor. Cum am ajuns la mal, el s-a trântit la pământ şi ne-a arătat piciorul. În prima clipă, nimic. Apoi, deodată, în lumina lunii, piciorul s-a înroşit. Din mai multe direcții, aşa mi se părea. A început să țâşnească sânge şi din talpă, dar şi de pe laba piciorului, şi-atunci am urmărit atent, cât puteam de atent, cum se tăiase. Culoarea roşie era mai intensă pe o lungime de vreo şapte-zece centimetri, care se întindea până pe talpă, şi-atunci mi-am zis că s-a tăiat bine-al naibii.
L-am sprijinit până în fața cortului. Nu ne trecuse prin cap să luăm bandaj cu noi, aşa că prietenul meu scenarist a venit repede cu o soluție. Şi-a luat tricoul curat din geantă, l-a rupt şi a făcut un soi de bandaj, o fâşie. A luat apoi altă bucată din tricou, una mai mică, şi a întins-o spre mine.

— Bagă nişte whisky, şamane, mi-a zis.
Nu-mi prea venea să stric J&B-ul aşa, dar altă soluție n-aveam. Aşa că am turnat, asta era. Prietenul meu a început să-i tamponeze celuilalt piciorul. Actorul a icnit cumva, i-au dat lacrimile. Dar a strâns din dinți.

— Cre-că doare-al naibii, şamane, i-a zis prietenul meu. Urlă, dacă-ți vine.
Ăla strângea doar din dinți. Îi curgeau lacrimile pe obraz. Şi, cu dinții strânşi, a zis aşa:

— Bă, să nu credeți că plâng, ce mama naibii! I-o reacție la durere, adică îmi curg singure lacrimile, n-am ce face.

— Nu, i-am spus, stai liniştit. Ştiu cum e.
Ăsta, prietenul meu, continua să-l tamponeze pe picior cu bucata aia de tricou.

— Şi dacă plângi ce? l-a întrebat aşa, într-o doară.
Dar eu mi-am dat seama fix în clipa aia că nu-l întreabă numai aşa, într-o doară. Că-i chiar foarte curios. Mi-am dat seama de asta pentru că mi-am amintit, aşa beat cum eram, de-o discuție mai veche cu prietenul meu, din urmă cu vreo lună, care-l privea pe actor. Numai că nu m-am gândit foarte mult la discuția aia, pentru că eram atent la felul cum curăța rana prietenul meu şi la ce zicea ălălalt. Şi el zicea aşa:

— Bă, dacă şi la căcaturi dintr-astea ar plânge un bărbat, atunci nu s-ar chema bărbat.
Le zicea printre dinți, aşa, abia înțelegeam. Pentru că, pe deasupra, mai era şi beat.

— Adică ce, un bărbat nu plânge niciodată? nu s-a lăsat prietenul meu.

— N-ar trebui, a dat din cap celălalt. Auzi, a adăugat după o pauză în care a strâns iarăşi tare din dinți, crezi că era ruginită chestia-n care-am călcat?

— Gata, a zis prietenul meu şi s-a ridicat.
A luat fâşia aia mai lungă de tricou şi a rupt-o puțin în două, de-a lungul, la unul dintre capete. A tras cu dinții de ea. Apoi a scuipat nişte scame.

— Cre-că da, şamane. Da' lasă că mâine oricum plecăm. Te duci la un medic, ca să nu se infecteze.

— Da, a zis ăla.

— Ia şi trage un gât de whisky, i-a întins prietenul meu sticla.
Ăla a luat-o şi a băut din ea. Între timp, prietenul meu s-a aplecat iar şi a început să-i înfăşoare piciorul cu bucata de tricou. Dup-aia a legat-o.

— Gata, şamane. Eşti ca nou, i-a zis. Dă şi mie.
A întins mâna după sticla de whisky, a băut şi el.

— Pfu, a spus pe urmă, se-ntâmplă şi tâmpenii dintr-astea.

— Îhîm, a dat şi ălălalt din cap.
Sticla s-a îndreptat spre mine, dar am refuzat-o. Mă uitam la lună de câteva clipe, era o lună plină şi eu încercam să-l ghicesc pe ăla care stă cu o lopată în mână acolo, pe lună. Aşa-mi zicea bunică-mea în copilărie: „Vezi,

dacă te uiți bine, e acolo umbra unuia care stă cu o lopată-n mână. Cară gunoi ca să-ngraşe pământul”. Normal că era o tâmpenie, numai că atunci crezusem tâmpenia şi rămăsesem cu asta, cu privitul la lună, încă din copilărie. Îl tot căutam pe omul cu lopata de fiecare dată când mă trezeam cu luna-n faţa ochilor, ceea ce se întâmpla rar în oraş.

Undeva se auzea un guguştiuc, luna era mare şi albă, apa clipocea, iar mie mi s-a făcut să nu mai stau lângă ăştia doi, să mă ridic şi să mă duc undeva singur, nu ştiu de ce. Eram beat, de-aia. Sau poate din alt motiv. Le-am zis:

— Eu mă duc să mă uit la lac.

Suna ca naiba, dar nu-mi venise nimic altceva. Aşa că m-am ridicat şi m-am îndepărtat de cort. Mă tot uitam la lună, umbra ăluia cu lopata nu se materializa deloc, iar pe mine mă amețea să merg cu capul în sus, aşa. Când am ajuns lângă lac, m-am aşezat cu grijă şi-am început să arunc cu pietricele. Una dintre ele a lovit barca. Asta era cumva ascunsă-n întuneric, lumina lunii nu cădea asupra ei din cauza unei sălcii, dar când am auzit zgomotul, mi-am dat seama că acolo-i barca. Şi, după ce m-am concentrat puțin, am şi văzut-o în întunericul ăla. M-am ridicat şi am tras de sfoara groasă cu care era legată. M-am chinuit câteva momente până să desfac nodul, nu ştiu cum am reuşit, dar până la urmă m-am văzut acolo, în barcă, şi m-a apucat aşa, un soi de entuziasm. Nu aveam cum să pornesc motorul, însă barca avea şi vâsle, aşa că le-am fixat şi, după ce m-am învârtit câteva clipe în loc, am început să mă îndepărtez de mal. Nu cu mult. La vreo douăzeci de metri, poate douăşcinci, m-am oprit. Răsuflam deja din greu, aşa că m-am întins în barcă, am pus mâinile sub cap şi m-am uitat iarăşi la lună. Numai

că acum nu-mi mai venea să-l caut pe ăla cu lopata, acum pur şi simplu mi-era bine să stau aşa, să mă uit la lună şi să mă gândesc la de toate. M-am gândit şi la toată întâmplarea din seara asta, nu fusese totuşi o ieşire prea bună. Îmi doream de mult să fac ceva, mă înnebunea deja monotonia aia, drumul dinspre casă spre serviciu, drumul dinspre serviciu spre casă, temele cu băiatul, cafeaua de dimineață cu soția, pe balcon vara, în bucătărie iarna. La astea m-am gândit, apoi am revenit la întâmplarea din seara asta, cu actorul care se tăiase în lac, mama mă-sii. După care m-am gândit la discuția despre plâns şi iar mi-am amintit ce-mi spusese prietenul meu scenarist în urmă cu ceva vreme despre actor. „Ăsta plânge de-adevăratelea, mi-a zis. Adică profită de faptul că are scenele astea în care-i obligat să plângă, că aşa-l pun eu, în scenariu, şi plânge pe bune. Să ştii că l-am urmărit atent. N-are nevoie de nimic. Regizorul spune acțiune, el e acolo, printre ăilalți de la înmormântări, şi-ncepe deodată să bocească. Nu joacă nimic, plânge de-al naibii, de parcă s-a terminat lumea. Când regizorul strigă cut, se-opreşte, că n-are ce face. Dar... nu ştiu cum să-ți spun. Am mai văzut actori plângând. Când termină cu momentul ăla, n-au o treabă, se duce naibii starea de tristețe. Ăsta apare umflat la ochi, sfâşiat, rupt. Zici că i-a murit pe bune cineva. E, într-un fel, un escroc”, a mai adăugat el.
Ăsta era motivul pentru care prietenul meu insistase asupra plânsului în conversația din seara asta.

M-am trezit brusc, am auzit ceva, un țipăt ascuțit de pasăre sau un alt zgomot, nu ştiu. Luna nu mai era deasupra mea, barca se clătina, pe mine mă durea uşor capul. Zorile păreau aproape. Am căutat vâslele – una plutea la câțiva metri de mine. M-am aplecat şi am dat din mâini, încercând s-ajung la ea. N-am reuşit. Am folosit

apoi cealaltă vâslă, barca s-a urnit în fine. Am ajuns la vâsla căzută-n apă, am recuperat-o. Şi-apoi m-am îndreptat spre mal. Eram departe acum, departe de cort. Nu la mai mult de douăzeci, douăşcinci de metri de ţărm, dar mult mai în lateral. Pe măsură ce m-am apropiat, i-am auzit şi pe cei doi însoţitori ai mei. Cântau. Nu prea înţelegeam ce, era dificil să încropească o melodie în toată regula. Mai degrabă zbierau.

Am ajuns, în cele din urmă, lângă lansete. Una era scufundată de tot în apă, numai capătul i se vedea. Celelalte două stăteau aşa cum le lăsaserăm, doar că firul nu le mai era întins. Am legat barca aşa cum m-am priceput, în niciun caz cum fusese legată iniţial, şi m-am îndreptat spre cort. Erau înăuntru cei doi, nu mai stăteau în faţa lui. Am intrat aplecat.

— Şamaneee! m-a îmbrăţişat prietenul meu.

Apoi m-a pupat, în ciuda împotrivirii mele.

Sticla de whisky, golită, era răsturnată lângă piciorul întins şi bandajat în tricou al actorului. Ăla m-a salutat făcându-mi din ochi, apoi a început să-mi strige nişte versuri. Păreau în engleză, dar mi-au trebuit câteva clipe să-nţeleg asta şi-alte câteva clipe să-l recunosc pe Bob Dylan dincolo de versurile alea.

— „Your breath is sweet, your eyes are like two jewels in the sky... Your back is straight, your hair is smooth on the pillow where you lie”...

Bine, el nu voia să le strige, evident, voia să cânte de fapt cuvintele, dar nu-i ieşea melodia. Aşa că le-a recitat exaltat, apoi a spus grav:

— „One more cup of coffee for the road. One more cup of coffee 'fore I go”... Şi a încheiat aproape urlând, îngroşându-şi vocea: „To the valley below!”.
Şi iar mi-a făcut cu ochiul.

— Voi nu dormiți? am întrebat.

— Nțț, a făcut prietenul meu. Ce, trebuie?
M-am uitat la ceas abia atunci. Era trei jumate, aveam tren la nouă şi ceva.

— Măcar câteva ore de somn să prindem, le-am zis.

— Vrea să doarmă, a zis râzând prietenul meu arătându-mă cu degetul.
Celălalt a râs şi el scurt, apoi a spus:

— Un bărbat adevărat nu doarme niciodată!

— Vezi, şamane? m-a luat de după umeri prietenul meu scenarist. Hai să bem.
Nu mai aveam nimic de băut, mi-a fost destul de dificil până i-am făcut să înțeleagă asta. Dar au înțeles totuşi. Pe la patru auzeam un sforăit alături, iar eu încercam, chiar şi în condițiile astea, să adorm. Iar în timp ce încercam s-adorm, m-am gândit din nou la plâns, aşa mi-a venit, m-am gândit la plâns, dar nu la plânsul actorului care dormea lângă mine, ci la plâns în general. La binefacerile lui. Şi nu doar la faptul că te alină, că te eliberează întrucâtva, ci la ceea ce ştiam concret despre lacrimi, la faptul că au în componență tot felul de substanțe foarte utile organismului. Tot felul de substanțe calmante. În plus, m-am gândit la faptul că stresul, supărarea provoacă o anumită tensiune asupra sistemelor din organism, iar

lichidul acumulat este expulzat prin lacrimi, ceea ce-i transmite creierului un semnal: acela de a diminua tensiunea emoțională. Cam aşa ceva am gândit. Şi nu erau gânduri prea deştepte.

Apoi, pe când gândurile se contopeau deja cu altele, în starea aia dintre realitate şi somn, am simțit mâna prietenului meu scenarist pe mine, am încercat s-o dau deoparte, dar mâna aceea mă scutura uşor. Şi m-am ridicat atunci în capul oaselor, suficient ca să-l văd pe el în aceeaşi poziție, dar cu un deget dus la gură. Iar după ce a dus degetul la gură, făcându-mi astfel semn să tac, prietenul meu a dat din mână, arătându-mi că vrea să ieşim, în tăcere, din cort. Şi am ieşit, încercând să fac cât mai puțin zgomot. Ne-am îndepărtat puțin de cort, el mai mult clătinându-se, am ajuns în fața bărcii Laguna 480 pentru motor cu cizmă scurtă, iar acolo prietenul meu s-a aşezat şi mi-a cerut şi mie să mă aşez lângă el. Şi-atunci a spus aşa:

— Ascultă, şamane, sunt beat. Da' nu-i rău, a zis, nu-i deloc rău...

Aşa a zis, după care a clătinat din cap şi s-a uitat la mine întrebător. Nu ştiam ce vrea de la mine, aşa că am dat din umeri. Însă el a continuat să mă privească, iar eu am ridicat atunci uşor privirea şi i-am arătat luna.

— Ce-i cu ea? a întrebat prietenul meu.

— De când eram mic, i-am zis, am ştiut întotdeauna că acolo, pe lună, e umbra unui om cu o lopată în mână.

— Ce-ai, mă? a întrebat el, iar eu mi-am dat seama că asta n-avea cum să-l intereseze, povestea mea cu luna era exclusiv treaba mea.

— N-am nici pe naiba, i-am spus.

— Luna-i lună, a spus prietenul meu scenarist. Noi trăim pe pământ.

— Da, am acceptat eu.
Şi-apoi a tăcut iarăşi.

— De ce m-ai chemat afară? l-am întrebat.

— Că voiam să-ți arăt ceva, da' tu mă iei cu luna...

— Gata, i-am zis, am terminat cu luna.
Şi-atunci el s-a ridicat în picioare clătinându-se şi-am vrut să mă ridic şi eu, numai că mi-a făcut semn să stau acolo, jos. S-a căutat în buzunarul din partea dreaptă, a scos o bucată de hârtie şi s-a reaşezat lângă mine.

— Auzi, mi-a spus, ştii ce ți-am zis eu despre actor în urmă cu ceva timp...

— Îhîm, i-am spus din prima, fără să mă prefac că mă gândesc.

— Uite, şamane, dacă spui cuiva, îți zbor creierii!
Şi a fluturat bucățica aia de hârtie în fața mea. Numai că mie mi-a venit să râd de expresia lui cu zburatul creierilor, m-am întrebat cu ce naiba o să-mi zboare el mie creierii şi, pentru că m-am întrebat asta, l-am întrebat şi pe el.

— Ce, ai pistol? am spus dup-aia râzând.
S-a uitat şi el la lună şi a arătat cu degetul într-acolo.

— Cu o lopată, a zis. Îți zbor creierii, şamane, de nu te vezi. Te lovesc exact aici – şi a dus mâna în zona cefei. Că tipu' mi-a zis mie, că na, ne-am îmbătat, da' el nu zice la nimeni ceea ce mi-a zis mie, da' absolut la nimeni. Adică... nici măcar la colegi nu le-a zis nimic, aşa mi-a spus. De-aia te ia naiba, şamane, dacă spui cuiva.
Şi-atunci eu am zis aşa:

— Jur, mă, că nu spun nimănui.
Şi mi-am dat seama că e vorba de ceva ce scrie pe bucata aia de hârtie, aşa că am întins mâna după ea. Numai că prietenul meu scenarist şi-a tras mâna şi mi-a făcut un semn de refuz.

— Stai să-ți zic mai întâi, mi-a spus el. Stai, că e de zis. Ştii că ăsta-i despărțit de nevastă de-un an, nu?

— De unde naiba să ştiu?
A dat din cap.

— Şi are şi-un băiat de patru ani.

— Bravo lui, am spus.

— Stai, că nu-i chiar aşa. Ei, şi s-a despărțit de nevastă. Da' ştii de ce, şamane?

— Că n-o mai iubea, am dat eu din umeri.

— Ha, a făcut prietenul meu. Ba pe naiba! O iubea de se căca pe el... O iubeşte şi-acu'. Numa' că ea l-a părăsit.

— Nasol, am zis.

— Stai să vezi, mi-a spus prietenul meu.
Şi-apoi s-a oprit iarăşi, a privit spre cort. Părea nelinişt it, voia ceva.

— Oare chiar nu mai e niciun strop de băutură?

— Nu, am zis eu.

— Ei, asta e, a zis el. Pizda mă-sii. Poftim, ține – şi mi-a întins hârtia aia pe care o avea în mână.
Am luat hârtia şi am încercat s-o citesc. Numai că nu se vedea foarte bine, eram într-o zonă mai întunecată, atunci mi-am dat seama. Şi-atunci m-am uitat la apă, la lumina pe care luna o întindea pe luciul ei, aşa că m-am ridicat şi m-am dus într-acolo. Am făcut doi paşi până la mal şi m-am aplecat cu hârtia în față, apropiată de luciu.

— Ai grijă, şamane, l-am auzit din urmă pe prietenul meu. Îmi trebuie biletul ăla, tre' să i-l vâr cumva la loc în buzunar.

— I l-ai luat din buzunar? am întrebat.

— Nu, el mi l-a arătat, a spus. Mi l-a dat să-l citesc. Şi a rămas la mine, că s-a îmbătat şi-a uitat. Da' trebuie să i-l pun la loc. Mâine nici n-o să-şi amintească... Nici n-am chef să-şi amintească.
Aplecat deasupra apei, cu hârtia apropiată de lumina pe care o lăsa luna pe lac, am citit aşa: „Fiecare ființă umană prezintă un set dublu de cromozomi, cu 23 de cromozomi moşteniți de la tată şi, respectiv, alți 23 moşteniți de la mamă. În cadrul analizei, cele 16 sisteme genetice diferite, paternale şi maternale, au fost determinate pentru toți indivizii testați. În cazul prezent, rezultatele sunt cele

prezentate mai jos”. Urmau o serie de litere şi cifre din care n-am înțeles nimic, cum ar fi: „D8S1179. PI: 1,1737. Pesupusul tată: 14,16. Copilul: 14,17”. Sau: „D16S539. PI: 0,844. Presupusul tată: 12,14. Copilul: 11,12”. Sau: „FGA. PI: 1,7908. Presupusul tată: 23,24. Copilul: 21,23”. Dintr-astea. Mai jos scria: „Analiza stabileşte o probabilitate de 99,99972151%, astfel încât tatăl presupus este tatăl actual al copilului în cauză. În baza rezultatelor obținute în urma analizei celor 16 sisteme genetice şi cu ajutorul informației despre identitatea donatorilor mostrelor, s-a dovedit *practic* faptul că bărbatul analizat este tatăl copilului testat”. Era subliniat cuvântul „practic” pe hârtia aceea scoasă la imprimantă. Şi dup-aia m-am întors lângă prietenul meu.

— Ai citit? m-a întrebat el.

— Da’ ce crezi c-am făcut acolo?...

— Aha, a spus el. Şi?

— Şi nu-nțeleg nimic, am spus.

— Aha, a repetat prietenul meu scenarist. Păi, e de-nțeles, şamane. Sunt multe de-nțeles.
Numai că nu mi-a spus ce anume e de înțeles. Şi-atunci l-am întrebat eu:

— Ce e de-nțeles?

— E de-nțeles că... nu ştiu cum să zic. Păi, uite: el s-a despărțit de nevastă-sa, adică aia l-a părăsit, pentru că el avea o problemă. Adică... El când s-a cunoscut cu

nevastă-sa, ea era logodită cu altul. Şi l-a înşelat pe ăla, altul, cu el. Pân-aici e clar?

— Clar, am zis.

— Clar! Ei, şi p-ormă, ea, nevastă-sa, adică fosta lui nevastă, numa' că pe-atunci nu-i era încă nevastă, s-a îndrăgostit tare de el. Şi el a zis aşa: hai să ne căsătorim. Iar aia a zis că da. Şi l-a părăsit pe logodnicul ei. Da' cum să-ți spun, l-a părăsit cam greu, iar dup-aia, imediat, s-a măritat cu ăsta. E complicat, a zis. Pricepi?

— Da, am dat eu din cap.

— Şi dup-aia a apărut copilul. Numai că el s-a tot întrebat o vreme aşa: bă, e copilul meu sau a' lu' ăla? S-a întrebat. Că na, ce putea face... Adică putea fi cumva şi a' lu' ăla, la cum a calculat el datele. Şi după ce s-a întrebat, chestia asta a început să-l roadă. Numa' că nevastă-sa i-a tot spus: bă, şamane, copilu' numa' al tău poate fi, că eu cu ăla n-am mai făcut sex aproape deloc după ce ne-am cunoscut noi. Eram cumva logodită încă, da' n-am făcut sex aproape deloc! Aşa i-a zis ea. Adică... nu mai ştiu. Poate chiar i-a zis că deloc, acum nu-mi mai amintesc dacă aproape deloc sau deloc, mă-nțelegi?

— Îhîm, am spus eu.

— Mda. Numa' că el n-a crezut-o. Şi a stat aşa, cu moartea asta-n suflet, ani întregi. Şi n-a ținut-o numa-n sufletu' lui. I-a spus şi ei. Mai întâi rar, pe urmă des, tot mai des, aşa mi-a zis. C-a început s-o frece cu asta la cap tot mai des, tot mai des. Şi-apoi, când a împlinit copilul trei ani, el a zis că vrea test de paternitate. S-a îmbătat

chiar la ziua copilului şi a zis de faţă cu nişte invitaţi că vrea test de paternitate. Şi nevastă-sa s-a supărat tare, cum naiba să nu se supere!? El şi-a dat seama, chiar aşa beat, c-a cam dat-o-n bară şi a spus c-a glumit. Bă, nevastă, era o glumă. Bă, prieteni, era o glumă! Înţelegi, şamane?

— Da, mă! Zi mai departe.

— Zic. Numa' că după ce-au plecat ăia, nevastă-sa i-a zis că gata, e prea mult. Mi-ai mâncat sufletu' cu bănuiala ta. Gata. Şi l-a părăsit.

— Aha, am spus. Normal. Avea şi motive.

— Ha! Şi-ncă ce motive, şamane, încă ce motive! Că de-asta ţi-am arătat biletu'. Că el a rămas tot cu păsărica lui pe creier şi nu s-a lăsat. A luat copilul odată, când era în grija lui, că i-au dat dreptul să-l ia în weekenduri sau cam aşa ceva. Şi a făcut analize. Şi astea-s analizele. Astea de pe foaie. Vezi? E copilu' lui, aşa a ieşit. Şi el, de-atunci, e nebun, aşa mi-a zis. Că abia dup-aia, când a văzut că-i copilu' lui, a murit sufletu-n el de-a dreptul. Acum nu mai ştie ce să facă. Ea nu-l iartă, iar el a înnebunit.
Am stat aşa, nezicând nimic, pentru că nici prietenul meu nu zicea nimic. Şi m-am gândit apoi la mine, la băiatul meu. Şi m-am uitat iarăşi pe foaia aia. Acum, pentru că ştiam ce scrie, parcă desluşeam mai bine literele. Şi am citit cuvintele „presupusul tată", apoi am văzut cum era subliniat cuvântul ăla, „practic", şi-atunci am ştiut că nu e bine. Chiar şi aşa nu e bine. M-am gândit la mine şi am ştiut că niciodată n-ar fi fost bine să am nevoie de confirmarea asta. Să mi se spună, chiar şi într-un act îmbucurător până la urmă, că sunt tată presupus

sau că sunt practic tată. Lângă cuvântul „tată” n-au voie să se găsească astfel de cuvinte. Dar eu mă gândeam la mine şi mi-am dat seama că n-am de ce să mă gândesc la mine, pentru că aici era vorba de actorul care dormea în cort, la câțiva metri mai încolo. Şi-atunci l-am întrebat pe prietenul meu scenarist:

— De-aia plânge de-adevăratelea în filme?

— Pfu, a făcut ăsta. Ce mă-ntrebi? Tu nu-ți poți da seama? De-asta zic că-i important să nu ştie că ți-am zis. Că el nu mai vorbeşte despre astea cu nimeni. Cu absolut nimeni, şamane. Acu' s-a îmbătat, asta e. Da' după ce a făcut la ziua de trei ani a' lu' fii-su, s-a învățat minte. Nu mai vorbeşte, nu se plânge, nu plânge. E-o chestie a lui. E-o chestie de bărbat, de fapt.

— Îhîm, am zis.
I-am întins hârtia, a luat-o.

— Trebuie să i-o vâr în buzunar. Acum, cât doarme, mi-a zis.
Ne-am ridicat amândoi apoi. Şi ne-am întors spre cort. Am intrat cu mare grijă, să nu-l trezim. Sforăia. N-avea cum să ştie că prietenul meu scenarist mi-a arătat acea bucată de hârtie. Probabil că n-avea să-şi amintească la trezire nici faptul că i-o arătase prietenului meu. Că vorbise despre ceea ce nu voia nicidecum să vorbească.

La opt jumate ne aflam cu toții în crâşma gării din care urma să luăm trenul spre-acasă. Nu mi-era rău, în schimb prietenului meu scenarist şi actorului le era. Imediat ce am ajuns, cel din urmă nici nu s-a aşezat la masă împreună cu noi. Eu i-am tras un scaun de la altă masă,

ca să se aşeze, dar el a zis că trebuie să ajungă la un veceu mai întâi. Şi s-a îndreptat şchiopătând spre toaleta crâşmei. Noi ne-am aşezat.

— S-aşteptăm să vedem ce vrea şi el de la bar, mi-a zis prietenul meu, apoi şi-a dus mâna după cap, la ceafă. Îmi plesneşte, a spus. Dacă beam numai whisky, n-aveam nici pe naiba. Da' a trebuit să luăm noi şi bere!
Am dat din umeri.

— Aţi golit singuri a doua sticlă de whisky.

— Oricum m-ar fi durut capul şi numai de la prima, stai liniştit, mi-a zis.
Şi-apoi am vorbit despre pescuit şi am râs amândoi, că numai de pescuit nu ne-a păsat nouă. După care prietenul meu m-a întrebat:

— Auzi, dar ce tot aveai tu cu luna azi-noapte?

— Nimic, i-am zis. Luna plină-mi aminteşte de copilărie. N-am mai văzut de mult timp o lună plină.

— Uite unde stătea nostalgicul, a făcut prietenul meu.

— Da, i-am zis. M-apucă uneori.
Apoi actorul a ieşit din toaletă şi s-a îndreptat încet, şchiopătând, spre noi. Iar în timp ce el venea spre noi, eu am continuat să mă gândesc la copilărie. Şi, nu ştiu de ce, mi-a venit asta în minte: că bunică-mea mă făcea să cred orice. Pentru că era bunică-mea. Inclusiv faptul că pe lună se vede umbra unuia care îngraşă pământul cu o lopată. Ce spunea ea era cumva sfânt, n-aveai cum s-o contrazici. Odată, când îmi citea din *Pinocchio*, m-a făcut chiar să

cred că există o țară a jucăriilor în care însă, ca în carte, riști să te transformi în măgar. Da, o crezusem, ba chiar mă interesasem prin ce zonă a marelui glob pământesc pe care-l aveam într-una dintre camere ar fi acea țară, iar ea îmi arătase un punctuleț, în josul Americii de Sud, lângă care scria Isla San Ambrosio și-mi spusese: „Asta e. Numai că i-au dat alt nume, ca să nu se prindă copiii prea alintați că e vorba de-aceeași țară în care a fost și Pinocchio". Credeam fără să-mi pun prea multe întrebări. Pentru că bunica știa cum să-mi spună lucrurile alea, avea ceva anume, nu știu ce. Sau poate aveam eu ceva anume, poate eram prea credul. Nu știu. Credeam, atât. Actorul a șchiopătat până la masa noastră și a spus:

— Cu ce vă dregeți? Fac eu cinste.

Am cerut câte cincizeci de whisky, dar n-aveau. Așa că am luat câte-un vinars, mergea și ăla. Mie, la drept vorbind, nici nu-mi trebuia să mă dreg, dar am zis să iau și eu, așa, din solidaritate. Nu mă durea capul, n-aveam nicio problemă. Cu o oră și jumătate în urmă, când mă trezisem, parcă mai simțeam o vagă durere, ceva mă ținea în ceafă, dar după ce făcuserăm drumul până la gară îmi trecuse complet. Oricum, eu fusesem ceva mai prudent, trebuie s-o spun. Nu băusem decât o bere, și nici aia în întregime, apoi o ținusem numai cu whisky. Știam că dacă le amestec nu-i bine. Așa că nici nu prea existau motive să mă doară și pe mine capul.

Tramvaiul care cântă

Eu stăteam așa, cu fundul pe gard. Gardul ăla care înconjura zona verde a blocului. Lângă mine stătea prietena mea, care era frumoasă și pe care, în plus, toți o

ştiau de deşteaptă. Într-o zi, cineva spusese ceva despre *Istoria ieroglifică*, noi am hohotit cu toţii, mai întâi că ăla se dădea cult, mai apoi că niciunul nu o citise, iar ea ne-a spus: „Tare tâmpiţi sunteţi! Ce-i de râs în asta?”. Numai că nici prietena mea n-o citise încă, aşa c-am râs şi de ea pe urmă. Adică ceilalţi au râs, pentru că eu eram tare îndrăgostit şi n-aş fi îndrăznit. Aveam optşpe ani şi mă sărutasem până atunci numai cu două tipe în afara ei, vreau să zic sărut în toată regula. Iar acum, cu prietena mea, ajunsesem la mult mai mult de-atât, adică o dată, când ne nimeriserăm singuri, am dezbrăcat-o şi m-a dezbrăcat, apoi ne-am înnebunit unul pe altul. Şi-atunci mi-a zis că, deşi e virgină, cu mine o să se întâmple, căci e clar, mă iubeşte. Dar în curând, a zis ea, nu acum, încă nu-i chiar cu toate la locurile lor, ceea ce voia să-nsemne că nu-i chiar pregătită. Oricum, obţinusem deja mult mai mult decât cu oricine până atunci.

A doua seară după discuţia noastră despre *Istoria ieroglifică*, ne-a vorbit vreo jumătate de oră de Ţara Leului, care era Moldova, o ţară populată de tot felul de animale ciudate, apoi a zis ceva şi cu privire la Ţara Vulturului, adică Ţara Românească, în care umblau libere cucunozul şi brehnacea, denumiri de care niciunul dintre noi nu auzise-n veci, ba şi de Împărăţia Peştilor ne-a zis câte ceva, pentru că cică semnifica Imperiul Otoman. Oricum, ne-a plictisit, ceilalţi ajunseseră la concluzia că prietena mea vrea să se dea mare, că, vezi Doamne, citise într-o singură noapte ditamai cărţoiul, dar apoi ea ne-a privit şi ne-a zis: „Băi, staţi puţin, că e acolo şi o «Scară a numerelor şi cuvintelor streine tâlcuitoare», să vedeţi ce-am găsit”, ceea ce i-a făcut pe ăilalţi să-şi dea ochii peste cap şi să se uite pe urmă la mine acuzator, că de ce-o adusesem pe sclifosita asta cu aere de deşteapta lumii printre noi. Numai că ea a început apoi să traducă diverse

cuvinte, adică nu să le traducă, ci să le dea definiția de dicționar, aşa cum o dăduse Cantemir. Cică avocat însemna „cela ce trage pentru altul pâra cu plată”. Apoi ne-a spus, citând exact, cum era descris în carte vulcanul Etna: „Numele unui munte în Sichiliia, carile, din sine aprindzându-să, arde”. Dup-aia am râs cu toții când ne-a explicat ce-i aia o planetă: „Stea rătăcită, carea îmblă împotriva altora”. Şi n-a fost de-ajuns, pentru că prietena mea a reținut şi cum erau explicate piramidele, adică „mormânturile împăraților Eghiptului, cu mari cheltuiele, ca carile nu să mai pot face”, sau cum se traduce democrația: „stăpânire în carea cap ales nu ieste, ce toată țara poate întra la sfat”. Şi toți ceilalți au zis apoi că da, chiar că-i deşteaptă, şi li s-a părut mişto să facă parte din gaşca noastră.

Stăteam însă în seara aia cu curul pe gard, cu ea, prietena mea, lângă mine, iar ceilalți din gaşcă încă nu veniseră, nu venise decât un tip mic, căruia-i uitam mereu numele, că nu prea se băga în seamă, şi Sticlosu, care contrasta total cu celălalt, era mare, avea un ochi cumva scos din orbită, nu ştiu de ce, şi-o frunte ascuțită. Arăta nasol de tot Sticlosu, nu-i ştiam nici lui numele, ci doar porecla asta care i se dăduse întrucât bea enorm, îl văzusem şi eu. Bea direct din sticla de votcă şi, după un singur dus la gură, se golea aproape jumătate din ea. Poate-i ziceau Sticlosu şi din cauza ochiului acela ieşit în afară, cine ştie, pentru că inițial mulți din gaşcă crezuseră că-i de sticlă. Totuşi, eu auzisem că porecla vine de la sutele sau, după spusele lui, miile de sticle golite de el de-a lungul vremii. Mă rog, ideea-i că nu-i ştiam numele, dar îi ştiam de frică. Avea douăzeci şi ceva de ani, unii ziceau chiar că merge spre treizeci, era solid, malac, rău, înjura de cruce toată vremea, fuma trei pachete, uneori horcăia şi scuipa flegmă, era al dracului adică. Făcea parte din

gaşcă pentru că se lipise de unul dintre noi care venea cu chitara. Îi plăcea s-asculte muzică şi să ne povestească cum îi crăpase el unuia capul, cum îi scosese altuia maţele, cum îi sucise gâtul unui poliţist şi aşa mai departe. Şi ne zicea permanent că nu trebuie s-avem nicio grijă cât îi suntem prieteni, că el îi face pe toţi care se iau de noi, dar să nu dea dracu' să nu-i fim.

Şi-aşa, cum stăteam pe gard şi tipul mic căruia nu-i ştiam numele ne povestea că odată bunicul lui adormise urcând scara de la pod cu un sac de grâu în spinare, pe prietena mea a apucat-o să zică ceva. Că cică ea a fost îndrăgostită cândva de-un tramvai care cânta. Nici nu ştiu de unde-i venise, pentru că tipul mic povestea ceva cu totul diferit, n-avea nicio treabă povestea lui cu vreun tramvai sau cu vreun cântec. El zicea aşa:

— Jur, băi! Bunică-miu a adormit pe scara ce ducea în pod, cu un sac plin cu boabe de porumb, un sac de vreo cincizeci de kilograme, în spate. Numa' că n-a murit, n-a păţit nimic. Doar că aşa l-a găsit maică-mea. Dormea pe scară, sforăia, da' n-a dat de-al dracului drumul la sacu' de porumb din spate.

— Pe mă-sa, a zis atunci Sticlosu, ce mare căcat! Moşu-miu a căzut din cireş, exact de ziua lui, pe 29 mai, drept în cap, de la vreo opt metri. Iar dup-aia s-a ridicat nervos, s-a frecat puţin pe chelie, apoi a zis: „Crucea mă-sii, cre' c-o să mă doară capul!". Şi şi-a scuipat moşu-n palme şi-a urcat iarăşi în cireşu' ăla. Şi capu' nu l-a durut deloc. Să crăp io!

Discuţia mergea aşa, cred că aveam şi eu o poveste cu bunicul meu, numai că atunci, exact când vorbeam despre bunici, prietena mea s-a apucat să spună că ea s-a îndrăgostit cândva de-un tramvai. Suna ca naiba afirmaţia

asta a ei, eu nu vedeam care-i legătura, Sticlosu s-a uitat fix la ea, cu ochiul ăla ieşit în afară, celălalt tip, ăla mic, s-a scărpinat în cap, iar ea a continuat.

— Am făcut o pasiune, nu glumesc. Veneam din oraş într-o zi, eram amărâtă, nu mai ştiu de ce, şi m-am lipit aşa, cu capul de geamul tramvaiului. Nu m-am gândit la nimic, am stat aşa, cu tâmpla sprijinită de geam. Şi-apoi am închis ochii. Şi tramvaiul a început să-mi cânte. A început să-mi cânte pe bune. Adică am auzit tot mai clar muzica lui. Am deschis ochii şi m-am uitat în jur. Treceam pe lângă o biserică şi băteau clopotele şi oamenii din tramvai îşi făceau cruce unul după altul, se simțeau aproape de Dumnezeu, dar niciunul nu simțea, de fapt, ceea ce le oferea tramvaiul ăla. Vedeam pe chipurile lor că habar n-au, că sunt preocupați să se pună bine cu Dumnezeu, să nu pară nepăsători față de muzica aia a clopotelor.
Sticlosu a scuipat atunci pe trotuar, iar eu i-am făcut prietenei mele aşa, din mână, că n-are rost să mai povestească. Numai că ea nu s-a oprit, ba a continuat şi mai rău. Cică:

— Iar eu n-am simțit deloc nevoia să-mi fac cruce, pentru că m-am gândit brusc la un vers din Whitman, îl ştii? m-a întrebat ea pe mine.
De unde puteam să ştiu la ce vers se gândea ea? Am dat din umeri.

— Walt Whitman, a spus.

— A, de el ştiu...
Habar n-aş fi avut eu de el, dar prietena mea asculta toată ziua The Doors şi alte cele, iar la un moment dat îmi

ținuse o întreagă teorie despre Jim Morrison şi Whitman ăsta, pe bune că nu mai ştiu care era legătura, însă îi reținusem cumva numele.

— Da. Şi, în loc să-mi fac cruce, m-am gândit la Whitman şi la versurile alea ale lui: „I find letters from God dropped in the street, and every one is signed by God's name", a zis ea.
Şi atunci Sticlosu a scuipat printre dinți şi a zis:

— Ce mă-sa vrea să-nsemne asta?
Poate că n-ar fi fost mare lucru că nu ştia el ce-nseamnă versurile alea, dacă prietena mea nu se apuca să-l privească aşa, cu un fel de scârbă, şi să-i spună:

— Băi, dacă eşti prost şi nu ştii engleză, ce să-ți fac eu? Sunt nişte versuri bestiale, a dat ea din cap, apoi mi s-a adresat: Înțelegi? Tramvaiul ăla îmi cânta mie, clopotele cântau pentru toată lumea, iar mie nu mi-a venit să-mi fac cruce, ci să mă gândesc la Whitman...
Numai că eu o auzeam doar aşa, pentru că trebuia s-o aud, altfel mintea mi-era conectată la gesturile lui Sticlosu. Care s-a ridicat încet de pe gard, unde stătuse şi el până atunci, şi-a trecut unghia de la degetul mare peste dinții lui galbeni, apoi, postându-se în fața noastră, a coborât degetul mare cam în dreptul ochilor mei şi s-a uitat aşa, de sus, la unghia lui. Apoi s-a şters de pantaloni şi mi-a zis:

— Bă sulică, ia-ți curva şi dispari până număr la zece. Şi să nu-ți mai văd moaca pe-aici o vreme, înțeles?
Nici nu s-a uitat la ea, numai la mine. Şi s-a uitat destul de într-un fel, încât eu să mă conformez mai mult din instinct şi să mă ridic, ținând-o de mână pe prietena mea.

Numai că ea nu s-a ridicat. Ba chiar m-a întrebat oarecum uimită ce fac.

— Eu zic să mergem, i-am spus.

— De ce? m-a întrebat.

— Păi, am făcut eu şi-am dat din umeri.

— Păi, ce? n-a înțeles ea.

— Eu zic să mergem, am spus din nou.

— Nu pricep, a dat ea din cap. N-avem voie să stăm în fața blocului? E proprietatea lui?
Şi-atunci el, adică Sticlosu, încă destul de calm, i-a spus aşa:

— Auzi, curvo!? Mă piş pe tramvaiul tău care cântă! Nu mă fă!
Ea s-a ridicat.

— Să te fac ce? l-a întrebat privindu-l fix în ochiul ieşit în afară.
Sticlosu a plecat privirea, şi-a ridicat iar degetul mare, l-a îndreptat spre gură şi şi-a curățat vreo doi dinți cu unghia. Apoi a spus, destul de calm în continuare:

— Io nu dau în muieri. Da' îți zic: gândeşte-te! Ți-l fac praf pe sulică ăsta de lângă tine şi-l culegi de pe trotuar cu făraşu'.
Încremenisem.
Ea a zis:

— Crezi că-i e frică de tine?
Muream de frică.

— Hă, hă, a început să râdă Sticlosu.
Ea s-a uitat la mine:

— Ce-i cu tine? M-a făcut curvă, l-ai auzit?
Am făcut o față din care speram să înțeleagă că în felul ăsta o implor să lase povestea baltă.

— Târfă nenorocită, a zis Sticlosu. Frigidă. Ți-o tragi în dungi, a mai zis el.

— Poftim?

— Ți-o tragi în dungi!

— Ce-nseamnă asta?

— Dacă eşti proastă şi nu ştii engleză, a zis Sticlosu.

— Tu eşti prost! a ridicat ea vocea. N-ai zis nimic în engleză!...

— Hai să mergem, am zis eu şi am luat-o de mână.
Numai că Sticlosu s-a întors spre mine, m-a luat de gât şi şi-a apropiat ochiul ieşit în afară de fața mea.

— Ascultă, bă sulică, mi-a zis după câteva secunde cam lungi. Apoi s-a uitat în jur şi dup-aia din nou în ochii mei: Diseară, cum se-ntunecă, ne-ntâlnim sub deal, înțeles?
Sub deal pare aşa, o chestie generală, dar pentru noi, pentru gaşca noastră, semnifica un loc exact: era vorba de

un anume drum care urca dealul oraşului, mai bine zis, sub deal însemna începutul acelui drum.

— Da' de ce? am întrebat.

Sticlosu s-a uitat din nou în jur. Treceau oameni la vreo zece metri mai încolo, era o alimentară destul de aglomerată, se vedea printre blocuri şi un colţ de bulevard.

— Mie nu mi-e, a zis. Îţi scot dinţii şi-aici, că doar nu mi-e frică de bulău. Da' te văd căcat la cur acum şi-s domn: te las până diseară, la opt. Te pregăteşti tu cum ştii şi vii, înţeles? Că altfel te sparg pe tine, îi sparg şi pe babacii tăi şi-ţi omor şi curva, înţeles?

Am dat din cap că da. Nu mi-era mie deloc bine, nu făceam niciun gest de curaj fiind de-acord să ne-ntâlnim. Dar avea un fel de a întreba „înţeles?" care nu te putea face decât să dai din cap afirmativ.

Apoi a scuipat din nou pe trotuar, s-a întors cu spatele şi a plecat. La vreo câţiva metri a început să fluiere.

Eu m-am reaşezat pe gard, prietena mea la fel. După vreo câteva secunde, m-am întors spre ea şi am întrebat-o:

— Chiar trebuia să faci aşa ceva?

— Eu nu-s laşă, a zis ea.

Am răsuflat din greu. Apoi, stând aşa pe gard, mi-am dat seama că tipul mic de statură nu mai era acolo, lângă noi. Şi-abia atunci mi-am amintit că plecase de mult, încă de când prietena mea îi spusese lui Sticlosu: „Băi, dacă eşti prost şi nu ştii engleză, ce să-ţi fac eu?". Îl văzusem cum se ridică imediat după Sticlosu, cum se uită la mine cu un fel de milă şi cum o şterge în scara blocului. Dar, în

momentul respectiv, eu nu fusesem în starea tocmai potrivită pentru a mă întreba de ce face asta.

Ştiam unde stă Sticlosu dintr-un motiv destul de simplu. Într-o seară, cu câteva luni înainte, aflase mai tot cartierul unde stă, pentru că taică-su ieşise pe pervaz strigând că se aruncă. Bine, noi nu ştiam la ora aia că-i taică-su, ne-am adunat doar gură-cască, ascultându-l pe dementul care, ţinându-se cu mâna de rama ferestrei, înjura de mama focului, scuipa de la etajul trei, ne ameninţa că, dacă o să se răzgândească totuşi şi nu se-omoară, o să ne taie pe toţi în bucăţi şi ne prăjeşte cu ceapă călită. Noi râdeam, făceam pariuri, se adunaseră şi nişte vecini pe-acolo care încercau să-l ia cu vorba bună pe nebunul de la etajul trei, iar la un moment dat am auzit cu toţii un răcnet. „Bă nenorocitule, în crucea mă-tii, iar începi!?" Şi-apoi l-am văzut pe Sticlosu cum se îndreaptă spre noi, în prima fază am crezut că i se adresează unuia din gaşcă, dar apoi am remarcat că se uită spre cel de la etaj. După care a trecut valvârtej pe lângă cei adunaţi jos, a intrat în scara blocului, iar într-un minut l-am văzut apărând la geam, lângă picioarele ălui care voia să se arunce. A fost clar pentru toţi că, după ce l-a apucat de picioare şi l-a tras înăuntru, ăla, sinucigaşul, n-a avut clipe prea bune alături de Sticlosu. Câteva minute, prin fereastra rămasă deschisă au răzbit până la noi răcnete teribile, înjurături, bufnituri. Până la urmă, fereastra s-a închis, dar între timp aflasem de la vecinii adunaţi că Sticlosu era fiul ăluia, că săracu' băiat trebuia să aibă grijă de taică-su, care era un beţiv notoriu, că vai de capu' lui. Şi se spera la unison, printre vecini, că băiatul nu-l înjură numai, dar îi trage şi o mamă de bătaie denaturatului, nu de alta, dar concluzia era că nici Dumnezeu nu se supără în cazul în care un fiu îşi bate părintele, dacă părintele e un om atât

de infect. Mă rog, cam astea fuseseră concluziile, apoi, la câteva minute după închiderea ferestrei, grupul vecinilor se spărsese, iar gaşca noastră se apucase de activităţi mai plăcute, precum ocuparea unei mese într-un bar şi comentarea întâmplării din seara respectivă, fiecare dintre noi cu câte un pahar de tărie în faţă.
Ştiam deci unde stătea Sticlosu şi ideea mi-a venit în momentul în care prietena mea m-a sunat şi mi-a zis aşa:

— Auzi, să ştii că o să vin şi eu diseară.
Înainte de ea mă sunase şi un prieten din gaşcă, iar ăla-mi spusese cam acelaşi lucru, poate chiar în aceleaşi cuvinte, adăugând că, oricum, şi ceilalţi băieţi vor veni. L-am întrebat de unde a aflat şi astfel am putut deduce unde se ascunsese ăla mic de statură din gaşca noastră în momentul în care Sticlosu se proţăpise în faţa mea acolo, pe gardul care înconjura o zonă verde. Fugise în scara blocului şi de-acolo ascultase prin uşa deschisă toată convorbirea ulterioară. Tot el, firește, îi anunţase pe ceilalţi de bătaia soră cu moartea pe care urma s-o iau la ora opt, sub deal.

— Da' ce să cauţi tu acolo? am întrebat-o uşor iritat pe prietena mea.
De fapt, eram foarte iritat, dar de asta aveam să-mi dau seama mai târziu, când am realizat clar că n-o pot convinge să nu vină.

— Ce, vrei să te las singur în momente dintr-astea? mi-a zis ea.
Am rugat-o, apoi am şi ridicat vocea în receptor, deşi de obicei nu îndrăzneam să ţip la ea. Am sperat până la sfârşitul convorbirii că o s-o conving să nu vină. Nu-mi făceam probleme că mă văd ceilalţi bătut de Sticlosu,

pentru ei rezultatul luptei ar fi fost cât se poate de firesc, însă n-aş fi vrut ca la umilinţa mea să fie prezentă şi ea. De fapt, cinstit vorbind, deja îmi făcusem planuri că voi scăpa de bătaie, urmând să-l rog pe Sticlosu cât se poate de decent să mă ierte, să-i spun că-s conştient că mă face praf, să-l fac să-nţeleagă că ţin la dinţii mei mai mult decât la orgoliu. Şi speram că omul îmi va mai acorda o şansă. Eram gata să-i promit că n-o voi mai aduce niciodată pe prietena mea în zonă, dar ea tocmai îmi spunea la telefon că nu va pierde pentru nimic în lume momentul ăsta, al bătăii noastre, iar mie groaza îmi revenea încetul cu încetul.

Când am pus receptorul în furcă, eram deja hotărât. Aşa că, pe la cinci după-amiaza, tremuram în faţa uşii apartamentului în care stătea Sticlosu, ţinând în mâna dreaptă o sticlă de Russkaya din bufetul părinţilor şi căutând în mine rezerva de curaj care să mă facă să apăs, cu stânga, pe sonerie. Până la urmă am făcut-o şi abia când am auzit înăuntru paşii îndreptându-se spre uşă mi-am pus problema că Sticlosu e posibil să nu fie acasă, iar în cadrul uşii să-mi apară taică-su, sinucigaşul. Ei, şi gândind aşa, m-am simţit brusc invadat de speranţe, chiar îmi doream, mi-am dat seama, să fie taică-su, deşi eu pentru Sticlosu venisem şi cu el aveam de rezolvat problema. Numai că uşa s-a deschis şi dincolo de prag a apărut, într-un maiou şi în pantaloni scurţi, chiar cel pe care-l căutam, aşa că am înţepenit. Ţineam sticla întinsă spre el, dar nu puteam spune mare lucru, cred totuşi că am bâiguit ceva. Şi-am şi auzit ceva după un timp, l-am auzit spunând cam aşa:

— Bă sulică, ţie chiar ţi s-a urât cu viaţa, nu?

Dar, când l-am auzit spunând asta, i-am văzut şi ochiul acela ieşit în afară, adică am văzut direcţia în care se

îndrepta privirea lui. Şi direcţia era bună, spre sticla de Russkaya, aşa că am prins puţin curaj.

— Aş vrea să te rog să vorbim, i-am zis. Am adus sticla asta...
S-a uitat în continuare la ea, la sticlă, şi n-a zis nimic.

— Mai am şi altele, m-am simţit eu dator să adaug.

— La tine? l-am auzit, în fine, şi pe el.

— Nu, i-am spus. Acasă. Dar altă dată... adică... mai pot să-ţi aduc.
A ezitat în cadrul uşii, încruntarea însă îi cam scăzuse, îi urmăream foarte atent faţa şi vedeam cum unghiul făcut de sprâncene spre nas se lărgeşte. Şi-apoi n-am mai putut urmări lărgirea unghiului, pentru că Sticlosu s-a întors cu spatele la mine şi mi-a aruncat aşa, peste umăr, un:

— Hai, intră dracu'...
Am intrat. Am închis uşa după mine şi l-am urmat în bucătărie. S-a aşezat pe-un scaun, mi-a arătat şi mie unul, iar eu, după ce m-am aşezat la rându-mi, am pus pe masă sticla de Russkaya.
Sticlosu şi-a supt dinţii, şi-a lăsat apoi buzele într-un rictus disprețuitor şi mi-a zis:

— Ce-i? Te-ai cam căcat pe tine, nu?
Am bâiguit iarăşi ceva, n-am prea priceput nici măcar eu ce. El s-a ridicat şi a pus pe masă două pahare luate din chiuvetă. Le-a clătit doar un pic, le-a trecut aşa, prin jetul de apă, dar nu-mi prea păsa mie de pahare, cinstit vorbind. A deschis sticla de Russkaya şi a turnat în

pahare. Apoi şi l-a băut repede pe-al lui, după care şi l-a umplut din nou.

— Ai vrea să nu te caftesc diseară, nu? a zis el după aia.

— Aş cam vrea, i-am zis. Adică nu... nu să nu mă cafteşti, dar... Nu ştiu.

— Bă boule, mi-a zis el atunci rânjind, crezi că io aş fi vrut să-ți vărs mațele? N-aş fi vrut. Doar v-am zis: voi sunteți frații mei, aveți grijă cum vă purtați şi am şi eu grijă de voi. Am zis aşa sau n-am zis?
N-am răspuns.

— Bă, ce crucea mă-sii!? a ridicat el vocea. Am zis aşa sau n-am zis!?

— Ai zis, am dat eu repede din cap.

— Şi-atunci ce-o laşi, bă, pe curva aia să mă facă prost!? a continuat el să țipe.
Am auzit alți paşi în momentul următor, iar în cadrul uşii din bucătărie a apărut taică-su, sinucigaşul. Avea ochii cârpiți de somn, fața buhăită.

— Ce crucea mă-sii vrei şi tu? a țipat atunci şi la el Sticlosu. Nu vezi că am treabă?
Dar taică-su se holba la sticla de votcă.
Sticlosu s-a ridicat, a luat paharul din fața mea, din care încă n-apucasem să beau, şi i l-a întins.

— Na, ține-l! Ia-l cu tine, că am treabă! Altul, a coborât el vocea, nu mai vezi azi, să ştii...

Omul a luat paharul privindu-l fix, a rânjit şi a ieşit fără să zică vreun cuvânt.
Sticlosu s-a reaşezat la masă, după ce a luat o cană din chiuvetă şi a trecut-o prin apă şi pe-aia. Şi-a băut paharul de votcă, l-a împins înspre mine gol, apoi şi-a turnat din sticlă în cană. Iar pe urmă mi-a turnat şi mie în paharul care până cu câteva clipe în urmă fusese al lui.

— Şi ce naiba vrei acum? l-am auzit.

— În primul rând, am zis, să-mi cer iertare pentru ce-a spus prietena mea. Şi-apoi...

— Bă, eşti prost, m-a întrerupt el. Aia-i muiere? Să crăp dacă nu eşti prost! Ce, o iubeşti?

— Nu, am zis.

— Ți-o pui cu ea numa'?
Am dat din umeri şi mi-am strâmbat buzele a zâmbet.

— Bă, şi dacă numa' i-o tragi, de ce-o laşi să se poarte aşa cu frații tăi?
Nici prin gând nu-mi trecuse mie până atunci că Sticlosu mi-era frate, dar cuvântul ăsta pica teribil de bine în momentul de față.

— Păi, de-asta am vrut să vorbim. Că nu-s de-acord cu ea.

— Bă, ce crucea mă-sii! Nu-n fața mea trebe să nu fii de-acord, ci-n fața ei, înțeles!?
Am dat din cap că da.

— Tu n-ai văzut ce căcaturi zice? Tramvai care cântă, auzi! Astea-s fițe de curvă leşinată, bă! Şi-mi vine cu poeți. Bă, astea-s periculoase, să ştii de la mine. Îți sucesc mințile. Că cu poezie, că cu tramvaie care cântă, îndată numa-ți bagă la cap că-i dintr-aia care are sentimente babane. Da' când e vorba că trebe să facă ceva pen' tine, să-ți arate sentimentele alea, numa' odată-ți întoarce curu'. Le ştiu eu p-alde astea, cu poveştile lor, puah!

— Ea nu-i chiar aşa, am îndrăznit să-i spun.
Îmi păsa mie de Sticlosu şi de părerile lui, e adevărat, îmi păsa chiar foarte mult în momentul ăla, dar parcă mă ruşinam în gândul meu că-l lăsam să vorbească aşa de prietena mea. Totuşi, o iubeam, ştiam asta. Şi ştiam că şi ea mă iubeşte, mi-o spusese, mi-o arătase chiar în ziua aia în care ne dezbrăcaserăm amândoi şi... Mă rog, am simțit nevoia să-l contrazic, în felul meu, pe Sticlosu.

— Bă, nu fi bou, mi-a zis el.
Apoi a dat pe gât ce avea în cană şi imediat şi-a turnat iarăşi din sticla de Russkaya. M-am uitat la sticlă, mai era jumate de votcă în ea, iar eu n-apucasem să beau nicio gură. Dar nu-mi părea rău. Oricum, nu ştiu de ce, mi-era cumva frică să beau. Mă gândeam că, dacă duc paharul la gură, Sticlosu se va enerva, pentru că ar fi însemnat cumva că-mi asum şi eu prietenia cu el. Adică numai cu un prieten poți sta aşa, lejer, la o masă bând votcă, nu? Or, eu încă nu ştiam dacă-mi devenise prieten sau nu, deşi, cu câteva minute-n urmă, spusese cuvântul „frați", lucru care-mi plăcuse teribil în contextul ăsta. Totuşi, învârteam paharul în mână şi nu-ndrăzneam să-l duc la gură.

— Mă cac în ea de viață, a zis pe urmă Sticlosu. Că numa' de curve am dat.
Avea, într-un fel, legătură cu ce spusese mai înainte, dar îmi dădeam seama că, oricum, logica lui începea să se zdruncine puțin, băutura îşi făcea efectul. Şi nu ştiam, abia atunci mi-am pus problema, dacă trebuie să mă bucur sau nu. Îl mai văzusem beat pe Sticlosu, în general, devenea mai prietenos cu noi, ne lua pe după gât şi ne spunea că se bate cu-ntreg Parisu', în crucea mă-sii, pentru fiecare dintre noi, dacă cineva din Parisu' ăla jegos se ia de cururile noastre. Era de treabă atunci, dar, pe de altă parte, îl văzusem beat doar când eram mai mulți băieți din gaşcă, n-aveam de unde să ştiu cum va reacționa acum, bând doar cu mine, pe fondul unei bătăi deja programate pentru ceva mai târziu. Mi-era şi teamă, dar ceva îmi spunea că-i totuşi bine aşa. Mai bine.

— Tu câți ani ai, bă sulică? m-a luat apoi.

— Optşpe, i-am zis.

— Oho. Eu am douăşcinci, a aruncat el şi m-a fixat cu ochiul ieşit în afară. Am avut ceva muieri la viața mea, a adăugat el după o pauză. Da', ascultă la mine, una nu mi-a venit cu texte dintr-astea, că plâng tramvaiele.

— Cântă, l-am corectat eu.

— Ce?

— Prietena mea zicea că i-a cântat un tramvai, nu c-ar fi plâns...
S-a ridicat de la masă. M-a privit de sus.

— Bă, tu nu mă iei cu dintr-astea, nu? Doar nu crezi ce-a zis ea, dă-o-n crucea mă-sii!

— Nu, normal, i-am zis eu repede.

— Tare prost eşti, a dat el din cap nemulţumit. Uite, hai să-ţi zic ce facem: mai avem vreo două ore până la bătaie. Io zic să mergem în tramvaie. Să-ţi arăt, bă, că nu cântă nici de-al dracu' nici unu'!

În momentul în care şi-a încheiat propunerea, a venit lângă mine şi mi-a dat o palmă, aproape amicală, peste ceafă şi a zis:

— O să vezi tu.

Numai că eu deja nu mai eram deloc atent la asta, mie mi se blocase mintea la ce auzisem cu câteva secunde înainte: „mai avem vreo două ore până la bătaie". Şi-mi rămăsese blocată acolo mintea, celelalte cuvinte trecuseră prin ea cumva fără rost, nu mă interesau. Şi-apoi, după ce am simţit un declic care mi-a deblocat mintea, n-am putut face altceva decât să dau pe gât paharul din faţa mea şi să încerc să nu mă sufoc. După ce am terminat şi cu încercarea asta, m-am întors spre Sticlosu, dar el ieşise din bucătărie. Apoi a revenit, avea o haină de trening peste maiou, şi mi-a zis:

— Hai, bă, ce mă-sa faci? Te mai aştept mult?

— Da' unde mergem? am întrebat eu.

— Să-ţi arăt că tramvaiele nu cântă, mi-a zis. Numa' muierile leşinate cred altceva.

Apoi a deschis larg uşa de la ieşirea din apartament, iar eu m-am ridicat de pe scaun şi am ieşit fără să mai zic vreun cuvânt.

Eram deja în al doilea tramvai. Nu ştiam cum să-l iau. Mă gândeam că, orice aş zice, s-ar putea să-l supere. Însă mie acea sticlă de votcă mi se păruse un dar de împăcare, eu aşa îl oferisem. Nu înțelegeam unde se produsese eroarea de comunicare între noi. De ce mai voia să se bată? Încă nu găsisem curajul să-l întreb asta direct. Şi nici n-aveam cum, la drept vorbind, pentru că Sticlosu se concentra din când în când, ducea degetul la gură, deşi eu tăceam, şi zicea:

— Şşşşt...
Apoi, după câteva secunde, se uita la mine şi spunea:

— Zi, bă! Ăsta-ți pare cântec? Tâgâdâc-tâgâdâc, tanana-tanana... Îți sun-a cântec?

— Nu, îi ziceam eu.

— Vezi? Dă-o-n mă-sa de curvă!
Iar eu tăceam.
În al doilea tramvai, aceeaşi poveste. Mă pusese deja de vreo trei ori s-ascult: o dată când tramvaiul mergea normal, a doua oară când accelera, iar a treia oară când a luat o curbă. I-am dat dreptate de fiecare dată: nici nu se punea problema să sune a melodie. Apoi tramvaiul a oprit într-o stație şi eu mi-am luat inima-n dinți şi i-am zis aşa:

— Ascultă, Sticlosule...

— Ce s-ascult? Tramvaiu' stă, ce crucea mă-sii! Ce dracu' s-ascult io acu'?

— Nu, m-am corectat eu, altceva voiam să-ți spun. În casă ai zis... Adică, nu ştiu, poate am înțeles eu aiurea, dar aşa mi s-a părut. Ai zis că ne batem diseară?

— Normal, a dat el din cap. Ce, nu aşa am vorbit?

— Eu mă gândeam..., am spus.

— Bă! s-a apropiat el de mine.
Stăteam față în față, pe două scaune. Sticlosu s-a aplecat puțin pentru a veni cu ochiul lui ieşit lângă fața mea. Apoi mi-a tras un bobârnac în frunte. Tramvaiul a plecat din stație. Sticlosu s-a retras şi a început să râdă.

— Tare prost mai eşti, a zis el.
Am tăcut. Mă simțeam cam prost, ăsta-i adevărul. Nici nu ştiam ce să mai cred. Mi-era ruşine față de el că am înțeles greşit, mi-era şi frică, mi-era de-a dreptul groază că prietena mea va veni şi va trebui să mă umilesc şi-n fața ei.

— Bă, ce dracu' vrei? mi-a zis. Tu eşti ca lumea, da' nu pot să las treaba aşa. Ştiu şi ăilalți, deja mi-au zis c-o să vină şi ei. Ce vrei, să nu te fac terci diseară şi să mă fac io de căcat?
Da, de vreme ce-mi ziseseră mie, trebuia să-mi dau seama că-i spuseseră şi lui că vor fi acolo.

— Problema-i, i-am zis, că nu numai băieții vin. Vine şi prietena mea...
A început din nou să râdă.

— Am ştiut io. D-asta am zis că eşti prost. Te caci pe tine de frică c-o să te faci de râs în fața lu' curva aia a ta. Te-a prins, bă prostule! Gata. Te-a frecat cu poezii şi ți-ai dat drumu-n pantaloni, că ce gagică, mamă-mamă.

— Să ştii că-i de treabă. O ia gura pe dinainte, da-i de treabă, i-am zis.
Ăla a continuat să se hlizească, privind pe geam. Apoi s-a uitat la mine.

— Auzi, tu mă vezi, nu? Îs de două ori cât tine. Îți dau un pumn şi-ți culegi dinții, nu?

— Da, am acceptat eu.

— Aha, a făcut el. Ştii ce cred eu: că prietena asta a ta are ureche bună, aude-al dracu' de bine. Io nu aud aşa. Uite, stau şi ascult cu tine cum cântă tramvaiu' ăsta, da'! nu cântă nici de-al dracu'! Nici unu'. Mai mergem cu zece tramvaie, bă, şi-o să vezi că cântă pe mă-sa! Asta ce-nseamnă? Îți zic io, bă: că nici tu, nici io n-avem ureche. Nu stăm bine cu auzu'. Da' curva ta stă bine cu auzu'. Ştii cu ce nu stă bine curva ta? Hai, zi, ştii!?
Am dat din umeri.

— Cu vederea, bă! După mine, cre-că-i oarbă, bă!

— De ce?

— Cum, bă, de ce? Tu mă vezi pe mine cum sunt, da' ea nu mă vede? Adică ea nu ştie că-ți culegi dinții dacă-ți frec io una?

N-am ştiut ce să-i zic. Nu pentru că m-ar fi pus prea mult pe gânduri. Ci pentru că părea în continuare foarte hotărât să-mi facă felul. Şi nu-nțelegeam ce rost mai avea toată discuția asta dacă tot urma să fiu hăcuit de el. M-am uitat la ceas, mai erau cincizeci de minute până la opt. Şi-apoi m-am uitat din nou la Sticlosu. Ăsta se ridicase. Mi-am dat seama că ne apropiem de-o stație şi că vrea să coboare, aşa că m-am ridicat şi eu. Uşile tramvaiului s-au deschis, am coborât amândoi pe trotuar.

Deja se întuneca. Era cam frig, îi era frig şi lui, pentru că şi-a tras fermoarul de la trening. S-a uitat în jur.

— Suntem la dracu', a zis. În pizda mă-sii! Trebe să luăm un tramvai de pe partea ailaltă – a arătat cu mâna dincolo de şosea, unde era stația spre înapoi. E târziu, a mai zis, trebe s-ajungem, ce dracu'.

Am trecut pe partea cealaltă, am luat destul de repede un tramvai, ne-am aşezat unul lângă altul. Abia după vreo două stații mi-a vorbit.

— Uite, mi-a zis. Eşti căcat pe tine, nu?

Am dat din cap, recunoscând, cumva ruşinat, că nu mi-e bine.

— Io, a zis, n-am ce-ți face. N-am cum să mă cotesc acu'. Da' o să-ți frig vreo câteva mai uşoare. Şi te las şi pe tine să-mi dai una-n moacă.

Nu-mi venea să cred. M-am uitat la el, părea serios, pentru că era încruntat şi nici măcar nu se uita la mine, ci undeva pe geam. Apoi s-a întors brusc şi m-a privit.

— Da' să nu te pună dracu' să-mi dai mai multe, c-ai belit-o! Înțeles?

Am dat rapid din cap că da, am înțeles.

— Na, asta-i. Şi p-ormă, măcar rămâi cu asta, că te-am caftit, da' ai dat şi tu.

— Mulțumesc, am bâiguit eu.

— Lasă, bă! Mi se rupe de cafteala asta, dă-o-n crucea mă-sii!
După câteva stații am coborât amândoi şi fiecare a luat-o pe alt drum pentru a ajunge sub deal.

Câțiva băieți erau deja adunați. Eu m-am întâlnit, la opt fără zece, cu prietena mea în fața unui bar din apropiere.

— Ți-e frică? m-a întrebat ea când m-a văzut.

— Nu, i-am zis, apoi am şi zâmbit puțin: ce, crezi că nu m-am mai bătut?

— Mi-a părut puțin rău azi, a spus ea. Că m-am gândit: eu te-am băgat în situația asta şi nu vreau să pățeşti ceva.

— Lasă, i-am zis. Dă-o-ncolo. Asta e, o să mă bat cât pot. Poate apuc să-i dau câteva.
Apoi m-am gândit c-am exagerat. Am zis câteva, pe când înțelegerea era doar pentru una. Şi mi-am spus că, uite, prostule, îi creezi aşteptări. O să vrea să-i dai câteva, pe când tu n-ai voie decât una. M-am enervat, mai ales că m-apucase iarăşi o oarecare emoție când am realizat ce spusesem. Numai că n-am avut prea mult timp să mă gândesc la asta, întrucât de la bar până sub deal nu erau nicio sută de metri, sau poate erau cam atât, aşa că am ajuns repede şi i-am văzut pe băieți. Şi pe urmă n-am auzit decât cum îmi spuneau că-s sonat rău de m-am pus

cu Sticlosu, că speră să-mi poată culege mațele de pe jos ca să le poată băga la loc, că dentistu-i scump, dar o să le fac gaură-n buget alor mei şi alte chestii dintr-astea. Încurajări. Şi-apoi s-a făcut linişte, pentru că a apărut Sticlosu.

A trecut pe lângă mine şi mi-a frecat un umăr de-am crezut c-o să mă dărâme. Apoi a scuipat o flegmă pe pământ. După care, cu un rictus pe față, şi-a dat jos haina de trening. Eu m-am gândit că trebuie să-i fie frig să stea aşa, în maiou, dar făcea bine, pentru că aşa arăta mult mai fioros în lumina lunii. Şi vedeam pe chipurile ălorlalți c-o băgaseră şi ei pe mânecă cumva, deşi nu ei se băteau.

Prietena mea mă ținea de braț, iar eu i-am luat mâna uşor, am dat-o deoparte. Apoi m-am apropiat de Sticlosu. La drept vorbind, problema mea în momentul ăla, în timp ce mă apropiam de el, era poziția pe care urma s-o iau. Habar n-aveam cum se stă la o bătaie. Sticlosu a mai scuipat o dată, s-a aplecat uşor, şi-a ridicat pumnul drept până undeva sub bărbie, iar pe stângul l-a coborât până undeva în zona pancreasului. Am făcut şi eu la fel, numai că nu mi se părea în regulă. Şi m-am gândit că poate Sticlosu e stângaci, aşa că, rapid, am schimbat poziția, ridicând stângul şi coborând dreptul. Sticlosu a rânjit şi a scuipat a treia oară.

— Bă sulică, a zis, mai faci mult balet? Hai!

În momentul ăla mi-am împins pumnul spre el, gândindu-mă că, dacă o fi să nu-l nimeresc, măcar vede lumea că eu am început. Iar dacă-l nimeresc, nu-s probleme, aveam dreptul la o lovitură, aşa ne fusese înțelegerea.

Nu l-am nimerit. M-am trezit burduşit de pumni, veneau de peste tot, de parcă tăbărâseră pe mine douăzeci de tipi,

nu unul singur. Dar erau pumni suportabili, adică niciunul nu mi-a provocat vreo durere dintr-aia cum îmi imaginasem eu că ar putea veni. M-am trezit totuşi pe jos, cred că mă împiedicasem de ceva. Apoi am auzit cum băieţii îl încurajau pe Sticlosu, hai Sticlosule, fă-l piure, scoate-i maţele, umple-l de borş.

O clipă am crezut c-am sfeclit-o. Mi-am amintit, aşa, pe când încercam să mă ridic de jos, că Sticlosu aproape golise o sticlă de votcă, iar apoi m-am gândit că îndemnurile astea puteau să-l înnebunească, să simtă nevoia să le pună-n aplicare. Şi figura lui îmi întărea frica, pentru că părea turbat de-a dreptul. Stătea în faţa mea cu braţele căzute, se holba înfiorător, aproape că avea spume la gură. S-a îndreptat spre mine, eu mi-am pus braţele în faţa ochilor, dar l-am văzut că trece pe lângă şi se duce către băieţi.

— Bă cotarlelor! a urlat el. Ce mă-ncurajaţi pe mine, credeţi că am nevoie de voi!? Liniştе! a răcnit. Că vă sparg, crucea mamii voastre!

Au tăcut toţi, el s-a întors spre mine. Eu am apucat s-o văd, înainte de asta, pe prietena mea. Stătea sprijinită de un copac, ceea ce nu era cine ştie ce, dar mie nu mi-a plăcut deloc poziţia ei. Absolut deloc. Aş fi vrut s-o văd cumva mai implicată, să-şi frece mâinile, să-şi ţină palmele pe faţă, naiba ştie ce aş fi vrut. Dar aşa nu-mi plăcea deloc, absolut deloc. Însă Sticlosu se întorcea spre mine şi eu n-am mai avut timp s-o privesc. M-am uitat la el. El era cu spatele la ceilalţi, încă avea privirea aia înfiorătoare, dar când a fost mai aproape am văzut că-mi face cu ochiul lui ieşit în afară, ba chiar că zâmbeşte un pic şi dă din cap. Şi am înţeles că e momentul să-l lovesc, aşa că m-am mişcat repede. Şi i-am prins un pumn cu sete, drept în falca dreaptă. O secundă, Sticlosu a

încremenit, părea că nu se aştepta la pumnul ăsta, deşi el îmi făcuse cu ochiul. Apoi şi-a dus palma la față, cam teatral, şi a început să mă-njure-n fel şi chip de dincolo de ea, de palmă, aşa încât iar m-a luat cu fiori.

— Mi-ai spart măseaua-n gâții mă-tii de nenorocit! l-am auzit.

Şi-apoi alte înjurături. Toată treaba a durat câteva secunde, cât s-apuce să-şi verse vorbele, apoi şi-a luat palma de la gură şi eu am încremenit. Dintre buze i se scurgea sânge, avea dinții roşii, puteam vedea chiar şi în lumina chioară a lunii, ba chiar şi pe palmă avea sânge, până pe braț. L-am văzut ridicând pumnul spre mine şi-atunci, pentru că nu mai simțisem o groază asemănătoare în viața mea, ştiam că nu se mai preface, am început să dau şi eu. I-am dat în stomac, în piept, am mai apucat să-i dau câțiva pumni şi-n față probabil, nici eu nu mai ştiu, pentru că dădeam cu ochii închişi. Apoi m-am simțit luat în aer, după care am căzut şi m-am rostogolit cu Sticlosu peste mine. Ne-am rostogolit amândoi, aşa, vreo câțiva metri, într-o vale. Când ne-am oprit, el era deasupra, avea o mână în gâtul meu, iar cu cealaltă mă lovea în zona burții, undeva în lateral. Însă nu simțeam nicio durere. Totuşi, el continua să lovească şi să înjure, de parcă era nebun. Când a mai ridicat o dată pumnul, l-am văzut în lumina lunii, era tot zdrelit, iar eu m-am întrebat, complet nepăsător, dacă nu cumva şi l-a zdrelit de coastele mele, care probabil că ieşiseră de sub piele, în afară. Mi-era deja indiferent, nu ştiu de ce, ştiu doar că mă gândeam că nu respectasem înțelegerea, îl pocnisem de prea multe ori, aşa că avea dreptate să mă lovească. Iar el continua să dea. Şi-apoi, brusc, s-a oprit din înjurături şi mi-a zis printre dinți:

— Tu ce mă-ta faci, bă? Urlă dracului, că altfel se prind toți!

O clipă m-am gândit la ce vrea să spună, că doar, în mod normal, la loviturile alea pe care le primeam oricine ar fi urlat, numai că mie nu-mi mai păsa. Însă, brusc, am simțit că stau pe ceva tare, iar loviturile ajung la mine prin chestia aceea tare, nu vin direct. Şi am întors puțin capul şi am văzut bucata aia de lemn ce ieşea de sub mine şi în care lovea de zor Sticlosu, iar atunci m-am prins şi, după câteva secunde de uimire, am început să urlu. Ritmic, la fiecare lovitură. Asta până când am auzit vocea prietenei mele, care, de sus, îi zicea lui Sticlosu să mă lase odată în pace. Şi nu numai ea zicea asta, şi băieții spuneau ceva asemănător. Aşa că el s-a oprit şi şi-a pus ambele mâini pe pieptul meu răsuflînd din greu deasupra. Sângele îi curgea din gură, mi-am dat seama că-s plin de sânge pe față, dar eram încă prea uluit de întorsătura pe care-o luaseră lucrurile ca să-mi vină să mă şterg.

— Dar te-am lovit de mai multe ori, i-am spus şoptit.

— Lasă, bă, că nu mor io dintr-asta.

Apoi s-a ridicat de pe mine.

— Du-te şi vezi-ți de muiere, mi-a spus, tot pe un ton coborât. Numa' ai grijă să n-o pună dracu' să mai facă dintr-astea, c-a doua oară nu te iert. Înțeles?

— Da, am zis. N-o să se mai întâmple.

Apoi Sticlosu a început să urce, iar când a ajuns sus, m-am ridicat şi eu. Între timp, prietena mea şi vreo doi băieți coborâseră lângă mine. Nu mă durea mai nimic sau, mă rog, mă dureau mai multe, dar în mod suportabil, pentru că era doar durerea cauzată de rostogolire. Altfel, nimic.

Însă m-am ridicat greoi, ținându-mă de spate, mergând șchiop până în locul în care erau ceilalți băieți.

L-am văzut pe Sticlosu din spate, îndepărtându-se pe drumeagul care ducea spre bar. Nici nu s-a uitat înapoi. Pe urmă, băieții au început să vorbească. Să-mi spună că am scăpat ieftin, dar și că-s nebun, să mă felicite că i-am tras și eu vreo câteva. Unii, mai grijulii, m-au întrebat dacă pot merge, apoi cineva mi-a zis că-i loc de sărbătorit, că în seara asta ar putea să-mi facă ei cinste. Numai că eu n-aveam chef. Eram cumplit de amărât și n-aveam chef. Așa că le-am zis că nu stau. Am mers împreună până în dreptul barului, iar acolo ne-am despărțit. Eu am vrut să plec spre casă și exact asta am făcut. Iar alături de mine a rămas numai prietena mea.

Am schimbat câteva vorbe până la intrarea în blocul meu. Mi-a zis că a fost ceva suprarealist totul, iar eu am aprobat-o. Că nu-i vine să creadă că azi mai face cineva așa ceva, că totul a fost ca un duel de altădată, pentru o femeie. Pe drum, s-a oprit și m-a sărutat sub un felinar. M-a întrebat dacă știu de Pușkin, cel care a murit într-un duel cu d'Anthes, iar eu i-am zis că știu. Știam de Pușkin, bineînțeles, dar habar n-aveam cine-i d'Anthes, era prima oară când auzeam numele ăsta, și totuși i-am zis că-l știu. Și-apoi ea mi-a spus că eu am fost un fel de Pușkin în seara asta, iar Sticlosu un fel de George d'Anthes, care era un aventurier de doi bani, cam cum era și Sticlosu. Numai că era o diferență, mi-a spus ea, că noi nu ne-am bătut pentru o femeie, că Pușkin credea că d'Anthes e amantul neveste-sii, în schimb aici nu poate fi vorba de așa ceva. Și s-a strâmbat groaznic, spunându-mi că mai bine-ar săruta o broască decât pe Sticlosu, că măcar din broască ar putea ieși un prinț. A râs și așteptat să râd și eu, dar n-am făcut-o pentru că nu mi-a venit. Apoi am văzut că am ajuns deja în fața blocului, așa că eu i-am zis:

— Ne vedem mâine.
Şi-atunci şi ea mi-a zis:

— Ne vedem.
După care eu am intrat în scara blocului şi am chemat liftul. Locuiam la vremea aia la etajul cinci şi, deşi uneori urcam pe scări ca să-mi păstrez condiția fizică, în seara aia, pentru că eram extrem de obosit, am stat şi-am aşteptat liniştit liftul.

Podul Strâmb

Într-o seară de aprilie, eu şi cu vărul meu stăteam răsturnați în fotolii, la mine acasă, şi țineam câte-un pahar de whisky în mână. Soția lui i se aşezase pe un genunchi, dar nu stătea aşa, cu drag, ci părea a sta acolo pentru că e un loc dat, pentru că se cuvine să stea acolo, deşi pe cuvântul meu că mai erau scaune în casă. Vreo cinci libere, adică cele patru pe care stătuserăm până cu vreo zece minute în urmă noi trei şi soția mea, ținându-l pe genunchi pe băiatul nostru, şi unul în fața computerului. Plus unul care nu-şi găsise rostul la masă în seara aceea, dar care oricum nu era inutil. Pe el stătea acum sticla de J&B din care ne turnaserăm tustrei în pahare. Şi lângă sticlă mai era şi un bol cu gheață. Dar ea, soția vărului meu, a stat acolo pe genunchiul lui vreo două sau trei minute. Apoi s-a ridicat brusc, a dat larg din mâini şi a spus:

— Băi, da' tu nişte muzică n-ai?
De fiecare dată când ne vizitau ajungeam şi la momentul ăsta. Iar ea ştia foarte bine că am, căci altfel nu aş fi ținut

un computer în sufragerie. Şi, oricum, de fiecare dată făcea acelaşi lucru după întrebarea asta, se ducea spre computer, îl deschidea şi punea muzică. Aşa a făcut şi acum, lucrând cu mouse-ul în timp ce ţinea, graţios, paharul de whisky în mâna stângă, numai puţin îndoită şi depărtată de corp. Şi muzica a început să se audă, iar eu am ciocnit cu vărul meu şi i-am spus:

— Noroc.

Soţia lui s-a aşezat apoi pe unul dintre scaunele libere şi a început să ne privească. Iar după ce ne-a privit aşa, puţin, a zâmbit ironic.

— Mari boşorogi mai sunteţi, a spus ea.

Apoi şi-a pus cotul descoperit pe spătarul scaunului, a aşezat paharul pe masă şi, cu palma eliberată, a început să-şi mângâie cotul, cumva gânditoare. După care m-a întrebat:

— Oare nevastă-ta încă nu l-a adormit pe ăla micu'? Mă plictisesc de moarte cu voi.

Am uitat să spun că soţia mea plecase, tocmai înainte de a ne aşeza noi în fotolii, să-l culce pe băiatul nostru.

— Auzi, a continuat ea să-mi vorbească după ce am dat din umeri la întrebarea precedentă, tu poţi să dormi? Eu de o vreme am insomnii.

— Insomnii pe naiba, a mormăit vărul meu, care tocmai sorbea din pahar. Dormi zece ore pe noapte. Eu dacă dorm şase.

— Nu fi dobitoc, s-a răstit soţia lui. Nu contează până când dorm, ci când adorm. Şi încep să adorm tot mai

greu. Şi ştii din ce cauză? m-a privit iarăşi pe mine. Pentru că n-am la ce să mă gândesc.

— Ei, căcat! a mormăit iarăşi vărul meu.

— Ți-am zis că eşti dobitoc?

— Poate că sunt, a acceptat el.

— Nu prea se mai întâmplă nimic care să mă facă să am la ce să mă gândesc. Odată eram pe Podul Strâmb, îl ştii. Am dat din cap că da, îl ştiu. Era un pod vechi, construit tare aiurea. Nefolositor acum, nu mai treceau maşini pe el, doar oameni, la pas. Şi nici aceia prea mulți. Podul începea drept, mergea aşa o bucată, apoi o lua deodată în S, deşi picioarele nu fuseseră proiectate pentru unul în S. De asta îi spuneau, firește, Podul Strâmb. Şi de asta nici nu mai era circulat acum, pentru că se găsise cineva de la nu ştiu ce serviciu de protecție a cetățeanului sau a drumurilor sau a circulației care constatase că-i periculos pentru maşini. Şi circulația fusese deviată pe alt pod, mai nou, iar Podul Strâmb devenea tot mai părăsit şi, în mod straniu, cumva tot mai scheletic pe măsură ce trecea timpul. Nimeni însă nu se gândise să-l dărâme, să construiască altul în loc. Sau vreo treabă de genul ăsta.

— Mă rog, treceam pe-acolo din *pură* întâmplare, a zis ea lungind cuvântul „pură" într-un mod insinuant, care ar fi trebuit probabil să-l facă gelos pe vărul meu. Dar nu părea să-l facă. Şi ştii ce-am văzut?
Am ridicat din nou din umeri.

— Erau trei puşti pe pod. Aplecați. Şuşoteau între ei, chicoteau. Unul a întors capul, m-a văzut venind şi şi-a

dus degetul la gură. S-au întors apoi şi ceilalţi doi. I-am întrebat ce au şi au izbucnit toţi trei în râs.
S-a oprit, a zâmbit. Iar eu simţeam că aşteaptă să spun ceva, aşa că am spus.

— Ştii că pe vremea când a fost construit Podul Strâmb râul era încă mare, nu ca acum, când arată ca un căcat de pârâiaş?

— Ei, hai, nici acum nu-i chiar un pârâu, să fim serioşi. Da' ce treabă are asta cu povestea mea?

— Nu ştiu.
Adevărul era că nu prea avea vreo treabă.

— M-am dus să văd, îţi dai seama. M-am aplecat şi eu şi-am privit sub pod. Şi erau doi acolo... Cre-că aveau vreo optşpe-nouăşpe ani, un tip şi-o tipă. Acolo, sub pod, ei credeau că-s ascunşi de ochii lumii. Şi-o trăgeau. Bine, când m-am uitat eu, nu şi-o mai trăgeau, că-i auziseră pe mucoşii ăia râzând. Tipul se chinuia să-şi tragă pantalonii peste cur, iar ea se acoperise cu puloverul. Îţi dai seama?

— Aveau oamenii o nevoie, a spus sec vărul meu şi a mai băut un gât de whisky.

— Se mai întâmplă, am zis şi eu.

— Stai, că nu-i tot, a spus atunci soţia vărului meu. Când şi-au dat seama c-au fost văzuţi şi mai ales când i-au auzit pe dracii ăia hohotind, s-au apucat să înjure. Tipul era cel mai nervos, în primul rând pentru că-şi tot trăgea pantalonii ăia ca un apucat, dar curul îi rămânea tot gol. Nu reuşea. Şi înjura. Îşi înjura şi pantalonii, da-i

înjura şi pe băieți. Iar ăştia râdeau. Mie mi s-a făcut un pic ruşine şi nu m-am mai uitat la cei de jos, m-am întors spre puşti. Şi le-am zis să-i lase-n pace. „Da' nu vezi ce comici îs, tanti?", nu s-a lăsat unul dintre ei. Şi, nu ştiu de ce naiba, mi-a venit şi mie să râd.

— Pentru că erau comici, de-aia, a comentat iarăşi vărul meu.

— Ce să-ți spun, le-a luat soția sa apărarea celor doi tineri, că tu nu eşti comic când dai din cur...
Iar vărul meu a fluturat mâna a nepăsare, apoi s-a gândit câteva clipe şi a zis:

— De unde ştii că-s comic? Doar nu m-ai văzut cu altele, nu? Sau ce, ai tu vreun ochi cu care priveşti de deasupra şi mă vezi cum sunt când dau din cur?
După care a râs şi a râs şi soția lui.

— În fine, asta-i altă discuție, a spus ea şi s-a uitat la mine. Eu îți ziceam despre cei doi care şi-o trăgeau sub pod. Şi mai ales despre dracii ăia. Când eu am început să râd, mucoşii au căpătat curaj. Iar unul dintre ei, cu nişte ochelari pe nas, a luat o piatră de jos şi a aruncat-o sub pod. Ăla, adolescentul, a reuşit până la urmă să-şi tragă pantalonii, aşa că a ieşit de sub pod şi a zis: „Bă, drace, dacă vin la tine, te omor, auzi!". Apoi m-a văzut pe mine şi s-a cam ruşinat şi el. „Lăsați, i-am zis eu, că-s copii, ce ştiu ei..." „Ştim că se futeau!", a spus puştiu' cu ochelari. Şi iar au izbucnit toți trei în hohote. Eu am ridicat mâinile, aşa, jenată, apoi am zâmbit către ăla de jos. „Doamnă, mi-a zis ăla, stăpâniți-vă copiii, că-i bat!" Aici m-a cam jignit, îți dai seama. Cum naiba a crezut că am trei copii, şi-ncă aşa mari!? Ăla cu ochelari avea vreo zece

ani, ceilalți vreo opt-nouă. Erau un pic mai mici sau cel puțin aşa păreau.

— Lasă, a zis vărul meu. Ăştia cum au copil? a arătat el spre mine. Ce, câți ani aveți de la căsătorie? Vreo cinci, nu?

— Luna viitoare facem cinci, am dat eu din cap.

— Iar noi suntem de unşpe ani căsătoriți şi încă n-avem copii. Cât ziceai că aveau ăia? Până-n zece, nu? Păi, puteau să fie ai noştri.

— Eşti dobitoc, i-a zis ea. Puteau, dacă e să ne ghidăm după data căsătoriei. Dar m-am măritat la nouăşpe ani, ce naiba! Arăt eu ca una care ar putea să aibă trei copii aşa mari? Doar tehnic vorbind aş fi putut. Altfel, e o jignire. Şi, a spus ea arătând spre mine, nu mi-i da pe ei ca exemplu. Şi-apoi către mine: Te-ai căsătorit tocmai fiindcă nevastă-ta era deja gravidă.

— Nu-i adevărat, am ripostat eu.
Era adevărat, fireşte. Dar eu voiam să spun, de fapt, că mă căsătorisem din dragoste. Că oricum m-aş fi căsătorit cu aceeaşi femeie, doar că iminenta apariție a băiatului nostru grăbise puțin lucrurile.

— Nu ziceam că nu vă iubiți, s-a repliat soția vărului meu. Doar că aşa s-a întâmplat, ce naiba...

— OK, am zis, aşa a fost. Dar ne iubim.

— Vă, a acceptat ea.

Apoi, pentru scurtă vreme, nimeni n-a zis nimic. MP3-list-ul computerului ajunsese la un Glenn Gould, deşi nu era deloc în specificul muzicii ascultate în seara aia, iar soția vărului meu s-a ridicat de pe scaun, s-a sprijinit de spătar şi a început să-şi roadă unghiile. De fapt, pielițele din jurul lor. Avea gestul ăsta reflex, o mai observasem şi-n alte rânduri. Nu şi-a ros însă decât pielițele din jurul unghiei degetului arătător de la mâna dreaptă. Pentru că, imediat, vărul meu şi-a găsit să mai bea o gură de whisky, să ofteze şi să-mi spună:

— Nu ştiu ce are, continuu se plânge de asta în ultima vreme: că n-are la ce se gândi înainte de a se culca.
Şi-atunci ea s-a enervat, şi-a îndepărtat degetul arătător de la gură şi i-a zis:

— Băi, ce naiba repeți ce-am spus eu? Eşti dobitoc?
Tocmai asta i-am spus: problema mea e că nu mi se-ntâmplă nimic. Apoi s-a uitat spre mine: Dar aşa, uite, cu întâmplarea asta, am avut la ce să mă gândesc câteva seri bune înainte de culcare. Adică nu să mă gândesc, ci să mi-o amintesc.

— Da' ce mare lucru cu întâmplarea asta? s-a luat iarăşi de ea vărul meu.
Soția lui a dat din cap a nemulțumire, apoi a dat şi din mână a lehamite.

— Cu cine să vorbesc, poftim, mi-a spus ea. Nu înțelege nimic omul ăsta. Păi, am avut la ce să mă gândesc, să ştii, l-a privit ea încruntată. E ceva când vezi doi care sunt atât de disperați unul după altul, încât riscă să se vâre sub un pod şi să fie văzuți de nişte mucoşi, care apoi să-şi bată joc de ei. Tu-ți dai seama? Hai să zicem că n-avem unde

să facem sex, i-a spus ea. Că ne-a luat naibii foc apartamentul, de exemplu.

— Închiriem ceva...
A dat ochii peste cap.

— Enervant, enervant, enervant! Uneori nu te suport, să ştii! N-ai unde, mă! Fă şi tu un efort de imaginație. N-ai unde şi pace. Ce faci? Mergi sub Podul Strâmb cu mine?

— Păi, ce, sunt tâmpit? Aşa, în public?

— Aha, a spus ea şi m-a privit. Tu ce-ai face? Te-ai duce? Bine, nu cu mine, cu nevastă-ta – şi a râs uşor.
Am ezitat o secundă. Şi m-am gândit că aş prefera totuşi să aştept vremuri mai bune decât să mă duc sub vreun pod.

— Nu cred, i-am răspuns.

— Aha, a repetat ea. Păi, uite, vezi, la asta m-am gândit: cât de îndrăgostiți trebuiau să fie ăia doi ca să meargă acolo. Mi-am amintit vreme de câteva seri, m-am gândit şi, în felul ăsta, am putut să adorm. Am avut la ce să mă gândesc. Uneori ai nevoie de întâmplări dintr-astea. Tu n-ai niciodată? m-a chestionat.

— Nu cred că despre îndrăgostire e vorba, i-am zis. Mai degrabă de inconştiență.
A zâmbit.

— Una o presupune pe ailaltă. Adică, dacă eşti îndrăgostit, poți fi şi un pic inconştient. Dar eu te întrebasem altceva.

M-am gândit o clipă. Şi-am spus din nou:

— Nu cred.

— Ce nu crezi?

— Adică n-am privit niciodată lucrurile în felul ăsta. Să caut întâmplări ca să pot adormi... Nu ştiu. Eu cred că am la ce să mă gândesc. Nu mi-am pus niciodată problema aşa, pe bune. Nu ştiu ce să-ţi spun. Nu cred.

— Şi tu eşti enervant.
Apoi s-a dus la computer, a închis MP3-list-ul şi a spus:

— Caut altceva. Folk n-ai?

— Nţ, am dat eu din cap.

— De fapt, a zis ea şi s-a ridicat, nu prea mai am chef de muzică. Apoi s-a uitat spre holul care mergea către dormitor. Ce durează atât de mult să-l culce pe ăla micu'?

— Durează, i-am spus. Uneori îi ia şi o oră.
A dat din mâini, apoi a venit şi s-a aşezat din nou pe genunchii vărului meu.

— Mai stăm?
Ăla a ridicat paharul şi l-a privit. Mai era un strop de J&B în el.

— Cum vrei, i-a zis.

— E târziu.

— Cam târziu, da.

— Mai staţi, am intervenit eu. Măcar s-o salutaţi pe nevastă-mea, nu? O să se supere că aţi plecat.
Soţia vărului meu s-a ridicat şi l-a prins şi pe el de mână.

— Hai, scoală, boşorogule.
S-a ridicat şi el.

— Lasă, nu se supără, a spus ea.
Însă tocmai în momentul ăla a apărut soţia mea în capot.

— Ce faceţi, plecaţi?
Vărul meu a dat din cap că da, iar soţia lui a spus:

— M-ai lăsat să mă plictisesc cu ăştia...
Dar glumea, se vedea asta. De fapt, nici n-avea cum să fie supărată, fiind vorba totuşi de un copil care trebuia culcat la o anumită oră.

— Ei, m-aş fi supărat dacă aţi fi plecat aşa, a spus soţia mea amabilă.

— Lasă, nu te-ai fi supărat, i-a replicat cealaltă.
Apoi a sărutat-o pe obraji pe soţia mea, m-a sărutat la fel şi pe mine, soţia mea l-a sărutat pe vărul meu pe obraji, iar noi, bărbaţii, ne-am strâns mâinile.

Soţia mea mi-a spus că vărul meu cam exagera cu băutura în ultima vreme. Eu n-am fost de-acord. Ea s-a ridicat, s-a dus spre patul fiului nostru, i-a aranjat încă o dată pătura şi apoi s-a întors în patul nostru. Mi-a urat noapte bună şi i-am urat şi eu noapte bună. După care

ne-am întors unul cu spatele la celălalt şi ea a stins veioza.
Am crezut c-o să adorm repede, ca de obicei, însă după jumătate de oră încă nu eram adormit. N-aveam somn, deşi băusem vreo două pahare de whisky. Am oftat, m-am întors spre soția mea. Avea un spate frumos, curbat cumva perfect sub cămaşa de noapte, şi i l-am privit o vreme. Apoi, după modul în care respira, mi-am dat seama că nici ea nu doarme.

— Auzi? i-am spus în şoaptă.

— Îhîm, mi-a răspuns ea. Aud.

— Voiam să văd dacă eşti trează, atât.

— Sunt.
Am tăcut, pentru că nu mai ştiam ce aş putea să zic. Apoi am zis ceva totuşi:

— La ce te gândeşti?

— Îmm... La mai multe.

— De ce? Altfel nu poți adormi?
S-a întors spre mine, şi-a sprijinit cotul de pernă şi m-a privit.

— Ce-i?

— Nimic, i-am zis. Mă întrebam doar dacă ai nevoie de întâmplări la care să te gândeşti ca să poți adormi.

— Cum adică?

— Nimic, i-am spus din nou. Lasă, dormi.

— OK, a zis.
Apoi şi-a reaşezat capul pe pernă. Şi a rămas cu faţa spre mine, a închis ochii. Numai că nu mi se părea chiar OK, aşa că n-am făcut şi eu acelaşi lucru.

— La ce te gândeai? am întrebat-o.
A deschis iarăşi ochii.

— Am văzut ceva la televizor, mi-a spus. Un reportaj. Da' ce-i cu tine, de ce-ntrebi?

— Aşa, am zis. Pur şi simplu. Şi te gândeşti aşa, de obicei, la ce-ai văzut la televizor?

— Nu. Uneori mă gândesc la lucrurile de peste zi. La ce-a fost la serviciu. Mă rog, dintr-astea. Tot nu-nţeleg ce vrei...

— Nu vreau nimic special. Întreb aşa, de curiozitate. Pentru că eu nu caut întâmplări. Adică nu am nevoie de ele ca să am la ce să mă gândesc. Mă gândesc la orice înainte de a adormi. Adică... am o groază de lucruri la care să mă gândesc. Tu nu?

— Nu ştiu, mi-a zis ea. Or fi fiind.

— Sunt o groază de alte lucruri interesante care ni se întâmplă nouă zi de zi, îţi spun sigur. Nu?

— Cred că da.

— Şi eu cred. Şi-atunci, de ce trebuie să te gândeşti la ceva ce-a fost dat la televizor?

— A fost interesant, mi-a spus soția mea. Şi mă gândeam aşa, că mi-a venit.

— Despre ce era reportajul ăla?

— Despre un accident de tren. În State s-a întâmplat.

— Şi ce poate fi aşa interesant la un accident de tren încât să te gândeşti la el înainte de culcare?

— Îmm, a făcut ea. Nu accidentul în sine. Adică... Era un reportaj despre un tren care a deraiat. Mă rog, un tren auto, n-am înțeles foarte exact ce-nseamnă asta. Cred că-i vorba de-un tren care transportă şi maşinile călătorilor. Asta dacă vrei să mergi undeva, în alt capăt de lume, şi să-ți iei şi maşina cu tine. Dar până acolo mergi cu trenul...

— Da, probabil la asta se referă, am dat din cap.

— Aşa, a zis ea, asta trebuie să fie. Adică americanii, cu țara aia imensă a lor, au aşa ceva. Dar noi n-avem nevoie de trenuri dintr-astea. Că distanțele-s mici. De ce să-ți transporți maşina cu trenul ca s-o ai apoi la dispoziție? Poți merge direct cu maşina.

— Mda, am spus. Ce importanță are totuşi? Zi mai departe...

— A, da, accidentul. Păi, a deraiat. Erau vreo patru sute în tren, patru sute şi ceva de călători, şi numai patru au

murit, dar au fost şi destul de mulți răniți. Lucruri dintr-astea se întâmplă, chiar dacă unii sunt convinşi că numai călătorind cu trenul sunt feriți de pericolul accidentelor, nu?

— Da. Asta zic şi eu.

— Dar nu la asta m-am gândit. Mă gândeam la o femeie pe care au intervievat-o ăia. Avea vreo şaizeci de ani. Vorbea cumva calm despre tragedia aia. Îşi amintea că ea se dusese în vagonul de fumători, lăsându-şi soțul, nefumător, în compartimentul din vagonul de nefumători pe care îl ocupau în călătoria aceea. Şi-şi mai amintea că toți ceilalți călători plecaseră din vagonul de fumători, pentru că în restaurantul trenului se servea masa de la ora cinci. Aşa s-a trezit ea singură în vagon fumând. Apoi a auzit un zgomot puternic, a zburat prin vagonul gol, s-a izbit de pereți. Şi-apoi a spus aşa, că a auzit o linişte profundă. După care, în câteva secunde sau minute, s-a trezit la viață. A reuşit să iasă dintre fiarele alea de pe-acolo. Iar p-ormă, când s-a văzut afară, s-a bucurat, exact aşa spunea, s-a bucurat vreme de minute bune, poate-un sfert de oră, poate mai mult, că trăieşte. Iar după minutele alea bune, după sfertul de oră sau mai mult, şi-a amintit şi de soțul ei. Şi i-a spus reporterului, încercând să fie foarte convingătoare, că s-a speriat brusc. Ba chiar am văzut că avea şi nişte lacrimi în ochi când spunea asta. Şi pe urmă a spus că l-a văzut pe soțul ei sprijinit de-un membru al echipelor de salvare. Aproape c-am fost şi eu emoționată când a povestit cum s-a repezit la soțul ei şi l-a îmbrățişat. Numai că dup-aia a mai spus ceva. Şi la asta mă gândesc eu acum. A spus: „L-am îmbrățişat, vă vine să credeți? De treizeci şi cinci de ani nu l-am mai îmbrățişat,

dar atunci am simțit nevoia s-o fac!”. Şi era cumva mândră când a spus asta.
De astă dată m-am ridicat eu în cot. Mi-am pus capul în palmă şi am privit-o pe soția mea. Şi i-am zâmbit, am încercat un zâmbet care să spună cât mai multe.

— La asta te-ai gândit tu?

— Îhîm.

— Să nu te mai gândeşti la dintr-astea, i-am spus. N-are rost. Nu crezi?

— Ba da, a spus ea.

Cuprins

- Şobolanul e mai viu decât țestoasa
- Pe catalige
- Scufundări
- Nişte documente
- Copilul-lup
- O noapte la hotel
- După gâşte
- Cu mai mulți kilometri în urmă
- Lună plină

- Tramvaiul care cântă
- Podul Strâmb